

Акционарско друштво „Електропривреда Србије“, Београд

**План о изменама и допунама
Трогодишњег плана пословања
Акционарског друштва „Електропривреда Србије“, Београд
за период 2023-2025.г.**

- Извод -

Јун, 2023.г.

На основу члана 18. став 3. Статута Акционарског друштва „Електропривреда Србије“ Београд („Службени гласник РС“, број 27/2023) Скупштина Акционарског друштва „Електропривреда Србије“ Београд на 8. ванредној седници одржаној 06. јула 2023. године донела је

ОДЛУКУ

1.

Даје се сагласност на План о изменама и допунама Трогодишњег плана пословања Акционарског друштва „Електропривреда Србије“ Београд за период 2023–2025. године са прилозима и посебним плановима у његовом саставу који је усвојен од стране Надзорног одбора ЕПС АД Одлуком од 07. јуна 2023. године.

2.

Ова одлука ступа на снагу даном доношења.

Образложење

Чланом 18. став 1. тачка 2) Статута ЕПС АД Београд („Службени гласник РС“, број 27/2023) је одређено да Надзорни одбор одлучује о доношењу средњорочних и годишњих планова пословања.

Истим чланом наведеног акта у ставу 3. је одређено да на акте из члана 18. став 1. тачка 2) сагласност даје Скупштина Друштва.

Уважавајући наведене чињенице одлучено је као у изреци одлуке.

ЕПС АД

Број:12.01.611255/3- 23
Датум:06. јули 2023. године

СКУПШТИНА ЕПС АД БЕОГРАД
Овлашћени представник Оснивача

Дубравка Бедовић

На основу члана 9. став 1. Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд 05 број 023-3090/2023 од 06.04.2023. године и члана 18. став 1. тачка 2. Статута Акционарског друштва „Електропривреда Србије“ Београд („Службени гласник РС“, број 27/2023), Надзорни одбор Акционарског друштва „Електропривреда Србије“ Београд на 3. ванредној седници, од 07. јуна 2023. године доноси

ОДЛУКУ

1.

Доноси се План о изменама и допунама Трогодишњег плана пословања Акционарског друштва „Електропривреда Србије“ Београд за период 2023. – 2025. године са прилозима и посебним плановима у његовом саставу, у тексту који се налази у прилогу и чини саставни део ове одлуке.

2.

План о изменама и допунама Трогодишњег плана пословања Акционарског друштва „Електропривреда Србије“ Београд за период 2023. – 2025. године доставити Скупштини ради давања прописане сагласности у складу са Статутом ЕПС АД Београд.

Образложење

Надзорни одбор ЈП ЕПС Београд донео је 14. марта 2023. године Трогодишњи програм пословања Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд за период 2023-2025. године на који је Влада Републике Србије дала сагласност Решењем 05 број 023-2253/2023-1 од 16. марта 2023. године.

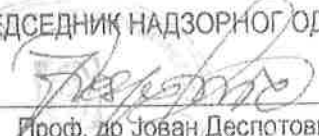
Измене и допуне Трогодишњи програм пословања Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд за период 2023-2025. године донете су 07.04.2023. године и 20.04.2023. године на које је Влада дала прописану сагласност.

С обзиром да је ЈП ЕПС у међувремену променило правну форму у акционарско друштво, као и на промењене цене електричне енергије и друге услове пословања појавила се потреба за доношењем нових измена и допуна Трогодишњег плана пословања Акционарског друштва „Електропривреда Србије“ Београд за период 2023. – 2025. године.

У том смислу у постојећем Трогодишњем плану пословања Акционарског друштва „Електропривреда Србије“ Београд за период 2023. – 2025. године извршене су измене основних података о Друштву, Електроенергетском портфељу, Билансу угља, Плану инвестиција, Пројектованом финансијском резултату и др.

С обзиром на наведено одлучено је као у диспозитиву.

ЈП ЕПС
Број: 12.01.495419/ 443 -23
Београд, 07. јун 2023. године

ПРЕДСЕДНИК НАДЗОРНОГ ОДБОРА

Проф. др Јован Деспотовић

Мисија, визија, циљеви

Мисија

Мисија „Електропривреде Србије“ је сигурно снабдевање купаца електричном енергијом, по тржишним условима, уз континуирану производњу, подизање квалитета услуга и задовољства купаца, унапређење бриге о животној средини и увећање опште добробити заједнице.

Визија

Визија „Електропривреде Србије“ је да буде друштвено одговорна, тржишно оријентисана и профитабилна компанија, конкурентна на регионалном тржишту уз поштовање највиших стандарда пословања и одрживог развоја, препозната као поуздан партнер домаћим и међународним компанијама.

Циљеви

Трогодишњим програмом пословања Акционарског друштва „Електропривреда Србије“, Београд за 2023-2025. утврђени су основни циљеви пословне политике:

- реализација инвестиционих пројеката одобрених од стране Владе Републике Србије који имају за циљ да ЕПС из сопствене производње обезбеди поуздано, сигурно и квалитетно снабдевање електричном енергијом,
- организационо, техничко-технолошко и економско-финансијско унапређење,
- унапређење заштите животне средине у складу са националном и регулативом Уједињених нација и Европске уније,
- очување и јачање интегритета компаније, и
- учешће у интерном и регионалном тржишту електричне енергије и успостављање и одржавање утицајне позиције у региону.

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ДРУШТВУ

1.1 Делатност, организација и управљачка структура

Акционарско друштво „Електропривреда Србије“, Београд основано је ради обезбеђивања услова за редовно и сигурно снабдевање електричном енергијом тарифних купаца на територији Републике Србије Одлуком о оснивању Јавног предузећа за производњу, дистрибуцију и трговину електричне енергије („Службени гласник РС“, бр. 12/05 и 54/10).

Решењем Агенције за привредне регистре Републике Србије БД број 80947/2005 извршен је упис оснивања у регистар привредних субјеката Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд, чиме су створени услови за почетак рада Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд, са 1. јулом 2005. године, у складу са одлуком о његовом оснивању.

Поступак промене правне форме ЕПС из правне форме јавног предузећа у правну форму нејавног акционарског друштва покренут је Закључком Владе 05 број 023-15149/2014 од 27. новембра 2014. године, којим је прихваћен Програм реорганизације Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд. Програмом реорганизације предвиђена је промена правне форме Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд у акционарско друштво.

Осим тога, Законом о праву на бесплатне акције и новчану накнаду коју грађани остварују у поступку приватизације („Сл.гласник РС“, бр. 123/2007, 30/2010, 115/2014 и 112/2015), прописано је да је Оснивач Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ Београд дужан да обезбеди да ово предузеће промени правну форму и свој основни капитал искаже у акцијама до 31. децембра 2016. године.

Такође, Влада Републике Србије, усвојила је Стратегију државног власништва и управљања привредним субјектима који су у власништву Републике Србије за период од 2021. до 2027. године („Сл.гласник РС“, бр. 36/2021), којом је као једна од мера за постизање општих и посебних циљева, дефинисана и промена правне форме јавних предузећа у АД или ДОО.

У складу са наведеним Влада Србије донела је 6. априла 2023. године Одлуку о промени правне форме Јавног предузећа „Електропривреде Србије“, Београд у нејавно акционарско друштво, у којем Република Србија остаје једини власник.

Осим тога, Влада је донела Одлуку о изменама и допунама оснивачког акта ЈП ЕПС, Београд, као и нови Статут ЕПС АД Београд, који су објављени у „Службеном гласнику РС“, број 27/2023.

Решењем Агенције за привредне регистре од 13. априла 2023. године регистрована је промена правне форме Јавног предузећа „Електропривреде Србије“, Београд у нејавно акционарско друштво, укључујући и промену пословног имена које сада гласи **Акционарско друштво „Електропривреда Србије“ Београд**.

Пословно име Друштва је: Акционарско друштво „Електропривреда Србије“, Београд.

Скраћено пословно име Друштва је: ЕПС АД, Београд.

Седиште Друштва је у Београду, Балканска број 13.

Матични број је - 20053658.

Порески идентификациони број је - 103920327.

Историјат организације Друштва

Даном ступања на снагу Закона о удруживању у Заједницу југословенске електропривреде („Службени лист СФРЈ“, број 18/78), права, обавезе, средства, документацију, предмете и запослене у Заједници југословенске електропривреде преузимају тада Јавно предузеће „Електропривреда Србије“, Београд и Јавно предузеће „Електромрежа Србије“, Београд, у складу са Споразумом о начину преузимања права, обавеза,

средстава, документације и запослених Заједнице југословенске електропривреде, који су закључили тада Јавно предузеће „Електропривреда Србије“, Београд и Јавно предузеће „Електромрежа Србије“, Београд.

У складу са наведеним Споразумом, тада ЈП ЕПС је са 24. децембром 2009. године преузео: право коришћења на земљишту и право својине на пословној згради у Београду, Балканска улица број 13, са свим правима, обавезама, средствима и документацијом која се односи на ту пословну зграду, као и запослене који су на дан ступања на снагу Закона о престанку важења Закона о удруживању у Заједницу југословенске електропривреде у радном односу у Заједници.

Статусном променом која је спроведена 2009. године из Привредног друштва „Термоелектране Никола Тесла“, д.о.о. Обреновац на тада Јавно предузеће „Електропривреда Србије“, Београд пренети су део имовине и припадајући део обавеза огранака „ТЕНТ“ д.о.о. Обреновац-ТЕ „Колубара Б“ и друга имовина са припадајућим делом обавеза, која је неопходна за реализацију пројекта завршетка изградње ТЕ „Колубара Б“ и изградњу ТЕ „Никола Тесла Б3“, у складу са планским документима Републике Србије у сектору енергетике. Правне последице статусне промене ступиле су на снагу 1. јула 2009. године.

Агенција за привредне регистре је дана 01.07.2015. регистровала статусну промену припајања код привредног друштва тада Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ Београд, као друштва стипендиста и привредних друштава 1. Привредно друштво за производњу, прераду и транспорт угља Рударски басен Колубара д.о.о., Лазаревац, матични број 07788053, 2. Привредно друштво Термоелектране и копови Костолац д.о.о. Костолац, матични број 20114185, 3. Привредно друштво Термоелектране Никола Тесла д.о.о. Обреновац, матични број 07802161, 4. Привредно друштво „Хидроелектране Ђердап“ д.о.о. Кладово, матични број 07715226, 5. Привредно друштво Дринско-Лимске хидроелектране, д.о.о., Бајина Башта, матични број 20114207, 6. Привредно друштво за обновљиве изворе електричне енергије ЕПС обновљиви извори доо Београд матични број 20816244, 7. Привредне друштво Панонске термоелектране-топлане д.о.о. Нови Сад, матични број 08271259 као друштава која престају припајањем услед чега се бришу из Регистра привредних субјеката.

Осим тога, тада Јавно предузеће „Електропривреда Србије“, Београд и Оператор дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“, д.о.о. Београд, приступили су спровођењу статусне промене издвајања уз припајање у складу са одредбама члана 489. став 1. тачка 2) Закона о привредним друштвима. Правне последице статусне промене наступиле су даном регистрације статусне промене (04.01.2016. године) у складу са законом о регистрацији.

У наставку процеса реорганизације тада Јавно предузеће „Електропривреда Србије“, Београд и Привредно друштво за снабдевање електричном енергијом крајњих купаца „ЕПС Снабдевање“ д.о.о. Београд, спровели су статусну промену припајања након чега је Привредно друштво за снабдевање електричном енергијом крајњих купаца „ЕПС Снабдевање“, д.о.о. Београд брисано из Регистра Агенције за привредне регистре услед припајања тог привредног друштва матичном Јавном предузећу „Електропривреда Србије“, Београд.

Ради реализације Плана за спровођење активности у циљу реорганизације Оператора дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о. Београд усвојеног Закључком Владе Републике Србије од 17. децембра 2020. године, Надзорни одбор тада ЈП ЕПС, Београд донео је Одлуку о улагању капитала у „ЕПС Дистрибуција“, д.о.о. Београд од 21.12.2020. године. Агенција за привредне регистре је донела Решење БД 96942/2020 од 23.12.2020. године којим је регистровала повећање капитала у „ЕПС Дистрибуција“, д.о.о. Београд за износ новог улога ЈП ЕПС.

У даљој реализацији Закључка Владе Републике Србије од 17. децембар 2020. године, Надзорни одбор тада Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд донео је Одлуку број 12.01. 635814/7-20 од 21. децембра 2020. године о преношењу без накнаде на Републику Србију целокупног удела који је тада јавно предузеће имало у Оператору дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“, д.о.о. Београд. У складу са наведеним тада ЈП ЕПС и Република Србија закључили су Уговор о преносу удела у Оператору дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“, д.о.о. Београд са ЈП ЕПС на Републику Србију без накнаде на

основу којег је Агенција за привредне регистре 31.12.2020. године регистровала Републику Србију као власника 100% капитала „ЕПС Дистрибуција“, д.о.о. Београд.

Након промене власника капитала Оператор дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“, д.о.о. Београд променио је пословно име и наставио да послује под новим именом „Електродистрибуција Србије“, д.о.о. Београд.

Делатност

Претежна делатност Друштва јесте енергетска делатност производња електричне енергије.

Шифра делатности: 35.11 производња електричне енергије

ЕПС АД Београд у складу са законом којим се уређује област енергетике, обавља и делатност гарантованог снабдевања електричном енергијом купаца на територији Републике Србије.

Делатност управљања економским субјектом искључиво обавља Друштво као матично-контролно предузеће.

Друштво може да обавља и друге делатности у складу са законом и Статутом.

ЕПС АД Београд поседује лиценцу за обављање енергетске делатности снабдевања електричном енергијом број 312-137/2015-Л-I од 23.12.2015.године са роком важења 10 година од дана коначности решења о издавању лиценце и лиценцу за обављање енергетске делатности јавног снабдевања електричном енергијом број 312-149/2016-Л-I од 25.08.2016.године са роком важења до именовања гарантованог снабдевача, а најдуже 10 година.

Осим тога, ЕПС АД Београд поседује лиценцу за обављање енергетске делатности комбиноване производње електричне и топлотне енергије број 312-120/2016-Л-I од 10.02.2017.године, лиценцу за обављање енергетске делатности производње електричне енергије број 312-119/2016-Л-I од 10.02.2017.године са изменом број 312-119/2016-Л-I од 07.09.2018.године и лиценцу за обављање енергетске делатности складиштења нафте, деривата нафте и биогорива број 311.02-121/2016-Л-I од 26.01.2017.године.

Агенција за енергетику Републике Србије донела је Решење којим се издаје лиценца за обављање енергетске делатности трговине нафтом, дериватима нафте, биогоривима, биотечностима, компримованим природним гасом, утечњеним природним гасом и водоником број 311.02-74/2021-Л-I од 27.12.2021. године са роком важења од 10 година рачунајући од дана коначности решења.

Друштво обавља спољнотрговинске послове из оквира делатности одређених Статутом ЕПС АД.

Облик својине

Према члану 11. Статута Акционарског друштва "Електропривреда Србије", имовину Друштва чини право својине на покретним и непокретним стварима, новчана средства, хартије од вредности и друга имовинска права, која су пренета у својину Друштва у складу са законом, односно које је Друштво стекло пословањем, укључујући и право коришћења на стварима у јавној својини.

Друштво својом имовином управља и располаже у складу са законом, оснивачким актом и Статутом Друштва.

На основу Одлуке о допуни Одлуке о оснивању ЈП ЕПС („Службени гласник РС" број 54/10), Друштво има право својине на стварима које су наведене у прилогу те Одлуке. Допуна оснивачке одлуке је извршена ради стварања правног основа за реализацију стратешких циљева Републике Србије утврђених актима о енергетској политици Републике Србије (Стратегија развоја енергетике и Програм за њено остваривање) да се обезбеди изградња неопходних производних капацитета ТЕ Колубара Б и ТЕНТ БЗ.

Влада РС је донела Закључак 05 Број 46-5819/2016-1 од 24.06.2016. године и Закључак 05 број 46-2714/2017 од 23. марта 2017. године о допуни Закључка 05 број 46-5819/2016-1 од 24. јуна 2016. године и Закључак број 46-252/2020-1 од 17.01.2020. године о допуни Закључка 05 број 46-5819/2016-1 од 24. јуна 2016. године о успостављању права својине тада Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд на грађевинским објектима-пословним зградама, помоћним зградама, магацинима, гаражама, становима, отвореним и затвореним спортским објектима, објектима за одмор и рекреацију и на грађевинском земљишту на коме су изграђени ти објекти.

Осим тога, Влада је донела Закључак 05 Број 464-6442/2016 од 15.07.2016. године и Закључак 05 број 464-1391/2017 од 20.02.2017. године којим је извршена допуна Закључка од 15.07.2016. године којим су одузети објекти јавне намене од носилаца права коришћења, држалаца или фактичких корисника који нису у функцији обављања делатности.

Закључком 05 број 312-6573/2018-2 од 17. јула 2018. године и Закључком 05 број: 312-6046/2019 од 21.06.2019. године о допуни Закључка 05 број: 312-6573/2018-2 од 17.07.2018. године Влада је дала сагласност тада Јавном предузећу „Електропривреда Србије“, Београд да може у јавним евиденцијама да се упише као власник на делу производних објеката и објеката у функцији производње електричне енергије, посебним деловима објеката и земљишту за редовну употребу које ће по упису права својине бити одређено у посебном поступку.

Поред наведених, у 2019. години Влада је донела Закључак 05 број: 464-4875/2019-1 од 16.05.2019. године о престанку права коришћења тада Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд на неизграђеном грађевинском земљишту у својини Републике Србије на којем је у јавним евиденцијама и правима на њима као носилац права коришћења било уписано и Закључак 05 број 464-7325/2019-1 од 25.07.2019. године о измени Закључка о престанку права коришћења тада ЈП ЕПС на неизграђеном грађевинском земљишту, као и Закључак 05 број: 464-5615/2019 од 13.06. 2019. године о престанку права коришћења тада Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд на водном земљишту и Закључак 05 број 464-73266/2019-1 од 25.07.2019. године о престанку права коришћења тада Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд на пољопривредном земљишту, шумама и шумском земљишту.

За непокретности на којима се, у складу са Законом о јавној својини не може успоставити право својине, а које су неопходне за обављање делатности производње електричне енергије, сачињен је Списак непокретности за давање на коришћење без накнаде и исти достављен Републичкој дирекцији за имовину Републике Србије и Министарству рударства и енергетике, ради припреме посебног акта Владе о давању на коришћење овом привредном субјекту.

Донетим Закључцима Владе нису обухваћене непокретности на којима ЕПС АД има право коришћења - рударски објекти и земљиште на којем су ти објекти изграђени и непокретности у Републици Српској.

За наведене непокретности сачињени су посебни спискови и достављени су Министарству рударства и енергетике ради разматрања и заузимања става о могућности успостављања одговарајућег права предузећа у складу са Законом о јавној својини.

У складу са Законом о енергетици („Службени гласник РС“, број 145/2014, 95/2018 и 40/2021) Акционарско друштво „Електропривреда Србије“, Београд наставља активности на разграничењу имовине са оператором преносног система и оператором дистрибутивног система.

Организациона структура

Крајем 2005. године у складу са тада важећим Законом о енергетици („Службени гласник РС“ број 84/04) и чланом 33. став 2. Одлуке о оснивању Јавног предузећа за производњу, дистрибуцију и трговину електричне енергије („Службени гласник РС“ број 12/05) извршено је усклађивање организације рада и пословања јавних

предузећа у којима је тада ЈП ЕПС остваривао оснивачка права, тако да је од 1. јануара 2006. године ЈП ЕПС остваривао права у 11 зависних привредних друштава у форми друштава с ограниченом одговорношћу.

Закључком Владе 05 број 023-15149/2014 од 27. новембра 2014. године прихваћен је Програм реорганизације Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд. Програмом реорганизације утврђено је спровођење статусне промене припајања постојећих седам зависних друштава за производњу електричне енергије и производњу угља тада Јавном предузећу „Електропривреда Србије“, Београд, као матичном-контролном друштву, као и статусне промене припајања постојећа четири зависна-контролисана привредна друштва за дистрибуцију електричне енергије и управљање дистрибутивним системом - петом, тако да је организовано једно друштво капитала за обављање делатности дистрибуције електричне енергије и управљање дистрибутивним системом.

Сада у саставу Акционарског друштва „Електропривреда Србије“, Београд послује осам огранака за производњу електричне енергије и производњу угља, укључујући и огранак који обавља делатност снабдевања купаца електричном енергијом и то: 1. Огранак РБ Колубара, Београд, 2. Огранак ТЕ-КО Костолац, Костолац, 3. Огранак ТЕНТ, Београд-Обреновац, 4. Огранак ХЕ Ђердап, Кладово, 5. Огранак Дринско-Лимске ХЕ, Бајина Башта, 6. Огранак Обновљиви извори, Београд, 7. Огранак Панонске ТЕ-ТО, Нови Сад и 8. Огранак ЕПС Снабдевање.

Акционарско друштво „Електропривреда Србије“, Београд једини је власник друштва капитала за обављање делатности трговине електричном енергијом са седиштем у Словенији које је отпочело са радом од 1. јула 2014. године:

- Друштво с ограниченом одговорношћу за трговину електричном енергијом EPS Trgovanje, доо Љубљана.

Одлуком Надзорног одбора тада ЈП ЕПС, Београд број 12.01.19169/4-2016 од 20. јануара 2016. године основано је привредно друштво „ЕПС ТРГОВИНА“ д.о.о, са седиштем у Северној Митровици, за обављање трговине електричном енергијом (увоз, извоз), уз сагласност Владе 05 број 023-922/2016 од 11. фебруара 2016. године које је у поступку регистрације.

Одлуком Надзорног одбора тада ЈП ЕПС број 12.01.19169/2-2016 од 20. јануара 2016. године основано је привредно друштво „ЕЛЕКТРОСЕВЕР“ д.о.о. са седиштем у Северној Митровици, за обављање услуге снабдевања и дистрибуције електричне енергије, уз сагласност Владе 05 број 023-923/2016 од 11. фебруара 2016. године, које је регистровано и у току је обезбеђење услова за почетак рада.

ЕПС АД остварује оснивачка права у три јавна електропривредна предузећа на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија, и то:

- Електропривреда Србије - Јавно предузеће за дистрибуцију електричне енергије „Електрокосмет“ са по Приштина,
- Електропривреда Србије - Јавно предузеће за производњу, прераду и транспорт угља Површински копови „Косово“ Обилић;
- Електропривреда Србије - Јавно предузеће за производњу термоелектричне енергије Термоелектране „Косово“ Обилић.

Организација, рад и пословање наведених јавних предузећа ускладиће се са Законом о привредним друштвима и Законом о енергетици када се за то стекну потребни услови.

Акционарско друштво „Електропривреда Србије“ Београд поседује већинско учешће у висини од 71,90 % у капиталу

-Привредног друштва за извођење грађевинских радова у рударској инфраструктури и експлоатацију неметала Колубара – Грађевинар д.о.о. Лазаревац, матични број: 17537130, по основу конверзије потраживања у трајни улог у капитал Привредног друштва за извођење грађевинских радова у рударској инфраструктури и експлоатацију неметала Колубара – Грађевинар д.о.о. Лазаревац у складу са Закључком Владе 05 Број: 023-7443/2017 од 17.08. 2017. године.

ЕПС АД Београд је стекло у Привредном друштву „Моравске хидроелектране“ д.о.о. Београд, удео од 100% капитала тог Друштва, куповином целокупног удела већинског члана у „Моравске хидроелектране“ д.о.о. Београд од RWE Generation Hydro GMBH.

ЕПС АД Београд има значајно учешће у:

- Привредном друштву „Хидроелектроенергетски систем Горња Дрина“, друштво са ограниченом одговорношћу Фоча, Република Српска, са учешћем ЈП ЕПС од 51% у капиталу тог Друштва, док 49% припада Мјешовитом холдингу "Електропривреда Републике Српске", Матично предузеће а.д. Требиње, Република Српска, Босна и Херцеговина,

Органи ЕПС АД Београд

Управљање у Акционарском друштву „Електропривреда Србије“, Београд је организовано као дводомно.

Органи Друштва су:

- Скупштина;
- Надзорни одбор;
- Извршни одбор.

Друштво има Комисију за ревизију са правима и обавезама утврђеним Статутом ЕПС АД Београд и Одлуком о именовању Комисије за ревизију коју доноси Надзорни одбор.

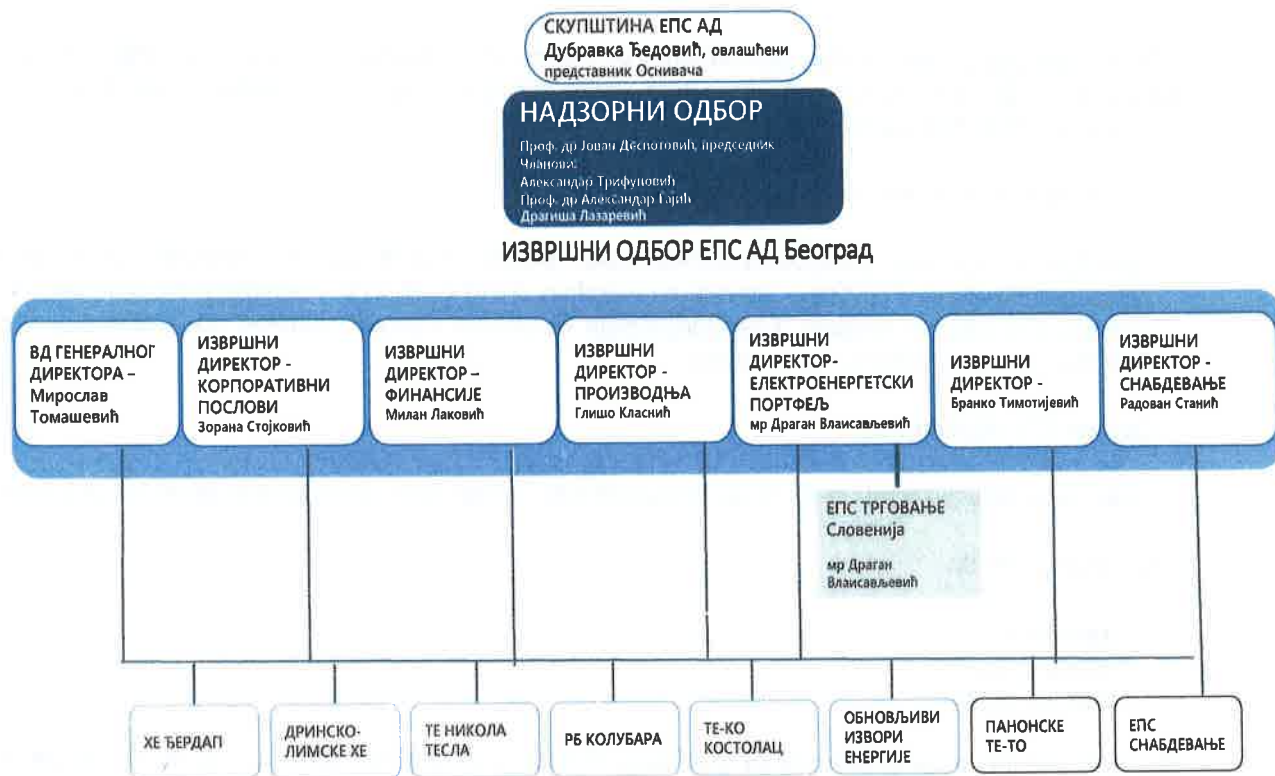
Функцију Скупштине врши Оснивач преко једног овлашћеног представника. Делокруг Скупштине је утврђен Статутом ЕПС АД Београд и Законом о привредним друштвима.

Председника и чланове Надзорног одбора именује Скупштина, под условима утврђеним Статутом и Законом о привредним друштвима, на период од четири године, од којих је један члан Надзорног одбора представник запослених.

Надзорни одбор врши надлежности утврђене чланом 18. статута Акционарског друштва „Електропривреда Србије“, Београд.

Извршни одбор Акционарског друштва „Електропривреда Србије“, Београд чини седам извршних директора, од којих је један Генерални директор, које именује Надзорни одбор. Делокруг Извршног одбора одређен је чланом 25. Статута Акционарског друштва „Електропривреда Србије“, Београд.

Генерални директор се именује из реда извршних директора. Генералног директора именује Надзорни одбор на период од четири године. Услови за именовање Генералног директора утврђени су Статутом Друштва. Генерални директор заступа Друштво, координира рад извршних директора и организује пословање Друштва у складу са Статутом и Законом о привредним друштвима.

Председник и чланови Надзорног одбора ЈП ЕПС Београд, именовани Решењем о именовању председника и чланова Надзорног одбора Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд („Службени гласник РС“, број 41/21 / 46/22) врше функцију председника и чланова Надзорног одбора ЕПС АД Београд у складу са чланом 9. став 1. Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд („Службени гласник РС“, број 27/2023).

Решењем Владе Републике Србије 24 број 119-2527/2022 од 07. априла 2022. године разрешен је Срђан Алимпијевић, представник запослених, дужности члана Надзорног одбора..

Вршилац дужности генералног директора ЕПС АД, обавља ту дужност у складу са чланом 9. став 2. Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд („Службени гласник РС“, број 27/2023).

Чланови Извршног одбора ЕПС АД Београд обављају ту дужност у складу са чланом 9. став 3. Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд („Службени гласник РС“, број 27/2023)

1.2 Закони и друга акта којима се уређују статусна питања и услови обављања делатности

На статусна питања, услове рада и пословања Акционарског друштва „Електропривреда Србије“, Београд и његових зависних привредних друштава, поред општих прописа који се примењују на све правне субјекте, важе и специфични прописи који се односе на услове и начин обављања делатности од општег интереса. У том смислу најзначајнији прописи су:

Прописи који се односе на статусна питања

Закон о привредним друштвима („Службени гласник РС“ бр. 36/11, 99/11, 83/14, 5/15, 44/18, 95/18, 91/19 и 109/2021)

Прописи који се односе на обављање делатности и располагање имовином

Закон о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 145/14, 95/18 и 40/2021);
 Закон о рударству и геолошким истраживањима („Службени гласник РС” бр. 101/2015, 95/18 – др.закон и 40/2021);
 Закон о јавно-приватном партнерству и концесијама („Службени гласник РС”, бр. 88/2011, 15/2016 и 104/16);
 Закон о јавној својини („Службени гласник РС” број 72/11, 88/13, 105/14, 104/16, 108/16, 113/17, 95/2018 и 153/2020);
 Закон о основама својинскоправних односа („Службени лист СФРЈ” бр. 6/80, 36/90, „Службени лист СРЈ” бр. 29/96 и „Службени гласник РС”, бр. 115/05);
 Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2023. године („Службени гласник РС”, број 101/2015)

Прописи који су од утицаја на рад и пословање

Закон о облигационим односима („Службени лист СФРЈ”, број 29/78, 39/85, 45/89 – одлука УСЈ и 57/89, „Службени лист СРЈ” број 31/93, „Службени лист СЦГ” број 1/2003- Уставна повеља, и „Службени гласник РС”, број 18/2020);
 Закон о експропријацији („Службени гласник РС” бр. 53/95, „Службени лист СРЈ” бр 16/2001, „Службени гласник РС” бр 23/01, 20/09, 55/13 и 106/16 – аутентично тумачење);
 Закон о јавним набавкама („Службени гласник РС”, 91/19);
 Закон о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Сл.гл. РС”, бр. 119/12, 68/15, 113/17, 91/19, 44/2021, 44/2021 – др. закон, 130/2021 и 138/2022);
 Закон о буџетском систему („Службени гласник РС” бр 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13 – исправка, 63/13, 108/13, 142/14, 68/15, 103/2015, 99/2016, 113/17, 95/2018, 31/19, 72/19, 149/2020, 118/2021 и 138/2022);
 Закон о раду („Службени гласник РС”, бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017, 113/2017 и 95/2018 – аутентично тумачење);
 Законом о утврђивању максималне зараде у јавном сектору („Службени гласник РС” број 93/12);
 Закон о улагањима („Службени гласник РС” број 89/15 и 95/2018);
 Закон о заштити конкуренције („Службени гласник РС”, број 51/09, 95/13);
 Закон о трговини („Службени гласник РС” број 52/19);
 Закон о заштити потрошача („Службени гласник РС” број 88/2021);
 Закона о акцизама („Службени гласник РС”, бр. 22/01, 73/01, 80/02, 80/02 - др. закон, 43/03, 72/03, 43/04, 55/04, 135/04, 46/05, 101/05 - др. закон, 61/07, 5/09, 31/09, 101/10, 43/11, 101/11, 93/12, 119/12, 47/13, 68/14 - др. закон, 142/14, 55/15, 103/15, 5/16, 108/16, 18/18, 30/18, 5/20, 7/20, 78/20, 153/20, 11/2021, 53/2021, 32/2022, 46/2022, 50/2022, 62/2022, 73/2022, 84/2022, 89/2022, 97/2022, 110/2022, 121/2022, 130/2022, 144/2022, 6/2023, 15/2023 и 25/2023) са подзаконским актима у делу уређивања обвезник акцизе на електричну енергију;
 Закон о привременом уређивању начина наплате таксе за јавни медијски сервис („Службени гласник РС” бр. 112/2015, 108/16, 95/2018, 86/19, 153/2020, 129/2021 и 142/2022)
 Закон о стечају („Службени гласник РС”, бр. 104/2009, 99/11, 71/12, 83/2014, 113/17, 44/18 и 95/2018) у делу који се односи на намирање потраживања субјеката у стечају;

Прописи и други акти који се односе на услове и начин обављања енергетских делатности

Закон о ратификацији Уговора о оснивању Енергетске заједнице између Европске заједнице и Републике Албаније, Републике Бугарске, Босне и Херцеговине, Републике Хрватске, Бивше Југословенске Републике Македоније, Републике Црне Горе, Румуније, Републике Србије и Привремене Мисије Уједињених нација на Косову у складу са Резолуцијом 1244 Савета безбедности Уједињених нација („Службени гласник РС”, број 62/2006), захтева одговарајуће усаглашавање прописа о обављању енергетских делатности, заштити животне средине и конкуренције са правом Европске уније, односно измене напред назначених прописа који су од непосредног утицаја на рад и пословање ЈП ЕПС и његових зависних привредних друштава.

Савет министара Енергетске заједнице (ЕЗ) југоисточне Европе усвојио је на састанку у Кишињеву 6. октобра 2011. године, правила Европске уније о унутрашњем тржишту електричне енергије и природног гаса, позната

као "Трећи пакет". Уговорне стране, међу којима је и Србија, били су у обавези да имплементирају ова правила најкасније до јануара 2015. године. На састанку у Кишињеву је Министарски савет ЕЗ расправљао о концепту развоја регионалне енергетске стратегије, са циљем да се дефинишу регионални оквири на основу којих би се могле даље развијати и усклађивати националне стратегије.

Уредба о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом ("Службени гласник РС", број 63/13 и 91/2018);

Уредба о условима и поступку стицања статуса повлашћеног произвођача, привременог повлашћеног произвођача и произвођача електричне енергије из обновљивих извора енергије („Службени гласник РС" број 56/16, 60/17, 44/18, 54/19 и 112/2021);

Уредба о тржишној премији и фид-ин тарифи („Службени гласник РС", број 112/2021);

Уредба о уговору о откупу електричне енергије („Службени гласник РС", број 56/16, 61/17 и 106/2020);

Уредба о енергетски угроженом купцу („Службени гласник РС" број 137/2022);

Правилник о енергетској дозволи („Службени гласник РС", број 15/2015 и 44/2018 – др.закон);

Правилник о лиценци за обављање енергетских делатности и сертификацији („Сл. гласник РС" број 87/15, 44/2018 – др.закон и 83/2021);

Правила о промени снабдевача („Службени гласник РС", број 65/15 и 10/17);

Одлука о утврђивању Методологије за одређивање цене приступа систему за пренос електричне енергије ("Службени гласник РС", број 93/12, 123/12, 116/14, 109/2015, 98/16, 99/2018, 4/2019, 158/20, 71/21, 130/2022 и 5/2023);

Одлука о утврђивању Методологије за одређивање цене приступа систему за дистрибуцију електричне енергије ("Службени гласник РС", број 105/12, 84/13, 87/13, 143/14, 65/15, 109/2015, 98/16, 99/2018, 158/20, 71/21 и 141/2022);

Методологија за одређивање цена електричне енергије за гарантовано снабдевање („Службени гласник РС" број 84/14, 109/15, 105/16, 99/2018, 158/20, 75/2022 и 141/2022);

Правила о праћењу техничких и комерцијалних показатеља и регулисању квалитета испоруке и снабдевања електричном енергијом и природним гасом („Службени гласник РС", бр. 2/2014);

Правила о спречавању злоупотреба на тржишту електричне енергије и природног гаса („Службени гласник РС", број 103/2021);

Уредба о гаранцији порекла („Службени гласник РС", бр. 82/2017);

Правилник о начину вођења поступка и изрицању мера и вођење регистра изречених мера („Службени гласник РС" број 35/16);

Одлука о поступку остваривања права крајњег купца на приступ подацима о сопственој потрошњи електричне енергије и природног гаса (одлука је објављена на интернет страници Агенције 28. јула 2016. године).

Прописи о приватизацији

Закон о приватизацији ("Службени гласник РС" бр: 83/14, 46/15, 112/2015 и 20/2016) са пратећим подзаконским актима;

Закон о праву на бесплатне акције и новчану накнаду коју грађани остварују у поступку приватизације ("Службени гласник РС" бр. 123/07, 30/10, 115/14 и 112/2015);

Прописи из области заштите животне средине

Закон о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“ број 135/04, 36/09);
 Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“ број 135/04, 88/10);
 Закон о заштити ваздуха („Службени гласник РС“ број 36/09, 10/13 и 26/21);
 Закон о заштити природе („Службени гласник РС“ број 36/09, 88/10, 91/10, 14/2016, 95/2018 и 71/2021);
 Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС“ број 96/2021);
 Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС“ број 36/09, 88/10, 14/2016 и 95/2018);
 Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Службени гласник РС“ број 135/04, 25/15 и 109/2021);
 Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“ број 135/04, 36/09, 72/09, 43/11, 14/2016, 76/2018 и 95/2018 – др.закон);
 Закон о водама („Службени гласник РС“, бр. 30/10, 93/12, 95/18- др закон);
 Закон о заштити земљишта („Службени гласник РС“, бр. 112/15);
 Закон о климатским променама („Службени гласник РС“, бр. 26/21);
 Закон о коришћењу обновљивих извора енергије („Службени гласник РС“, број 40/21);
 Закон о енергетској ефикасности и рационалној употреби енергије („Службени гласник РС“, број 40/21);
 Закон о потврђивању Споразума из Париза („Службени гласник РС“, 4/2017)
 Национални план за смањење емисија главних загађујућих материја које потичу из старих великих постројења за сагоревање („Службени гласник РС“, бр.10/20);
 Национални акциони план за коришћење обновљивих извора енергије („Службени гласник РС“, број 53/13);
 Уредба о методологији за израду инвентара емисија и пројекција загађујућих материја у ваздух („Службени гласник РС“, број 3/16);
 Уредба о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Службени гласник РС“, бр. 11/10, 75/10 и 63/13);
 Уредба о мерењима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања („Службени гласник РС“, број 5/16);
 Уредба о систематском праћењу стања и квалитета земљишта („Службени гласник РС“, број 88/20);
 Уредба о врстама активности и гасовима са ефектом стаклене баште („Службени гласник РС“, број 13/22);
 Уредба о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту („Службени гласник РС“, број 30/18 и 64/19).

Република Србија је, 10. новембра 2020. године, на Самиту у Софији, потписала Декларацију о Зеленој агенди за Западни Балкан, којом се обавезала на спровођење мера у области спречавања климатских промена и загађења, развоја енергије, мобилности и циркуларне економије као и развоја биодиверзитета, одрживе пољопривреде и производње хране. Тако, Република Србија се обавезала да ће заједно са ЕУ и осталим државама потписницама Декларације радити на циљу постизања угљеничне неутралности континента до 2050. године, увођењем строге климатске политике и реформом енергетског и транспортног сектора, а посебно, између осталог, дати предност енергетској ефикасности и побољшати је у свим секторима; као и подржати приватне и јавне шеме реновирања зграда, обезбедити адекватно финансирање и потпуно извршење Директиве 2010/31/EU о енергетским својствима зграда.

Доха амандмани на Кјото Протокол уз Оквирну конвенцију Уједињених нација о промени климе са Законом о потврђивању („Службени гласник РС“ број 2/17);

Закон о потврђивању Протокола о регистрима испуштања и преноса загађујућих материја уз Конвенцију о доступности информација, учешћу јавности у доношењу одлуке и праву на правну заштиту у питањима животне средине („Службени гласник РС“ број 8/11).

Поред закона и других прописа који уређују правни положај ЕПС АД Београд и зависних привредних друштава, као и њихова права и обавезе, од значаја за обављање појединих електропривредних делатности и функционисање електроенергетског система Републике су и преузете обавезе по ратификованим међународним конвенцијама и закљученим споразумима, посебно везаним за тржиште електричне енергије.

1.3 Инсталисани капацитети

Акционарско друштво „Електропривреда Србије“, Београд управља електроенергетским системом који располаже следећим капацитетима:

MW	Инсталисана нето снага			
	са капацитетима на Космету	%	без капацитета на Космету	%
Термоелектране на угаљ	5.623	62,8	4.388	56,9
Термоелектране-топлане (на гас и мазут)	297	3,3	297	3,8
Хидроелектране	3.030	33,9	3.030	39,3
Укупно електране ЕПС-а	8.950	100,0	7.715	100,0

мл. t	Са капацитетима на Космету	Без капацитета на Космету
Површински копови	48	39

Почев од јуна 1999.г. ЕПС АД није у могућности да користи и управља електроенергетским и рударским капацитетима на територији АП Косово и Метохија као интегралним делом ЕПС-а.

1.4 Број запослених

	План 31.12.2023.	План 31.12.2024.	План 31.12.2025.
ЕПС АД	20.300	20.910	21.455
Запослени у ЈП са Космета	3.169	3.059	2.991
Укупно	23.469	24.005	24.446

Услед пензионисања и одласка на боље плаћене послове значајан део најстручнијег кадра, са специфичним знањима и вештинама неопходним за обављање делатности у електропривреди, напустио је ЕПС АД Београд. На тржишту рада није увек било могуће обезбедити адекватну замену услед недостатка извршилаца који поседују адекватна практична знања и вештине за рад у електропривреди. Додатни проблем је и немогућност ЕПС АД Београд да својим најстручнијим запосленима понуди приближне услове какве им нуде конкурентске фирме из окружења. ЕПС АД Београд развија систем управљања људским ресурсима који

треба да обезбеди планирање оптималног броја и структуре запослених, препознавање талената и подршку њиховом развоју, адекватне обуке и развој каријера запослених, развој савременог менаџмента, објективно и квалитетно регрутовање и селекцију кадрова, развој система мерења учинка за сваки организациони део и сваког појединца у њему.

У оквиру укупног броја запослених кадровска структура није у свим организационим деловима прилагођена реалним потребама процеса рада. Наиме, иако постоји вишак запослених на неким пословима, евидентна је и потреба за пријемом нових извршилаца са одговарајућим квалификацијама и специфичним стручним знањима и вештинама.

Планирање запошљавања у ЕПС АД Београд повезано је и са потребом постепеног отклањања организационе неусаглашености, која се огледа у великом броју непопуњених радних места у свим организационим целинама и свим радним процесима, а који се у дугом, вишегодишњем периоду компензује ангажовањем спољних услуга. Недостатак у броју запослених зато се може уочити и приказати практично у сваком делу организације, сваком постројењу и руднику. Пројектовани број новозапослених мањи је од недостајућег броја због законских и сродних ограничења која онемогућавају потпуно усклађивање плана са потребама у кратком периоду, чак ни у периоду за који се доноси трогодишњи програм пословања. У овом контексту, податак о планираном повећању броја запослених у планском периоду у највећој мери не значи повећање броја извршилаца у односу на постојећи број, него постепено отклањање наведене организационе неусаглашености.

Планирана динамика запошљавања у периоду 2023-2025, извршиће се у складу са важећим законским и подзаконским актима којима се уређује ова област - чл. 27к Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“ бр. 54/09... 149/20) и Уредбом о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава („Службени гласник РС“ бр. 159/2020), односно само у случају прибављања сагласности надлежне комисије, према утврђеној процедури. Уколико се укаже потреба да, због процеса рада, укупан број запослених на одређено време због повећаног обима посла, лица ангажованих по основу уговора о делу, уговора о привременим и повременим пословима, преко омладинске и студентске задруге и лица ангажованих по другим основама, буде већи од 10% од укупног броја запослених, пријем лица на одређено време због повећаног обима посла извршиће се само у случају прибављања сагласности надлежне комисије, односно у складу са одредбама Уредбе о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава.

Планирани број радника је утврђен на основу сагледаног могућег одлива запослених и занављања кадрова који су неопходни у функцији реализације електроенергетског биланса и предвиђених програма рада и развоја.

Детаљније у прилогу 1

2. Анализа пословања у 2022. години

У последњем кварталу 2021. године дошло је до значајног погоршања пословања ЕПС АД, тако да је позитиван финансијски резултат остварен у периоду I-IX 2021. године од 8,5 млрд. динара, на крају 2022. године постао негативан у висини од 72,6 млрд. динара

Основни разлози погоршања финансијског положаја су:

- **Смањена производња електричне енергије**

Производња електричне енергије у четвртм кварталу 2021. године је износила 8.142 GWh што је 91,3% од плана, што је резултат мање производње у термоелектранама која је износила 5.479 GWh, односно 80,7% од плана. Мања производња у термоелектранама уследила је због лошег квалитета угља из РБ Колубара, неизбежног померања ремонта Г-1 у ТЕНТ Б и хаварије у ТЕНТ-у у децембру 2021. године.

У периоду од 11. децембра, због влажног, блатњавог и лепљивог угља, на свим блоковима су се повећавали налепи у бункерима, дозаторима и пресипним местима додавача. Количина угља која је пролазила до котла се константно смањивала и поред непрекидног ангажовања радника на пробијању и чишћењу бункера. Због недостатка главног погонског горива у ложишту и проред употребе мазута, пала је продукција свеже и међупрегрејане паре, као и снаге и дошло је до испада блокова. Проблем је ескалирао када је просечна топлотна моћ укупно ископаног угља пала испод нивоа потребног за сагоревање у термоелектранама што је, уз остале факторе, довело до испадања блокова у децембру месецу, драстичног пада у производњи електричне енергије и последично великом увозу недостајуће количине електричне енергије.

На ТЕНТ А је остао у раду само блок А2, али са смањеном и нестабилном снагом од 60–120 MW и без услова за рад топлфикације. На ТЕНТ Б2 због заводњеног и блатњавог угља, налепа у бункерима и слабе проходности до ложишта и поред подршке мазутних горионика снага је пала на 80 MW. Након прочишћавања налепа у бункерима, дозаторима и додавачима, на свим блоковима, уз стабилизацију квалитета угља који се довози из РБК, блокови су доведени у стање да могу да обезбеде стабилан рад у режиму техничког минимума, уз смањену потрошњу мазута. Међутим, након покретања производње у ТЕНТ блок Б1 дошло је до пожара 26.12.2021. на мазутном горионику и искључења мазутног система блока, што је условило застој блока. На блоку Б2 је дошло до хаварије млина 27.12.2021. године.

Проблеми са производњом електричне енергије настављени су и у 2022. години. Овај период карактерише и велика и дуготрајна суша на сливу Дунава и Дрине, као и мање количине расположивог угља из РБ Колубара. Остварена производња електричне енергије у 2022. години износила је 31.130 GWh и мања је за 2% (508 GWh) у односу на планирану производњу (31.638 GWh), док је у односу на произведену количину електричне енергије у претходној години (33.834 GWh) била мања за 8% (2.703 GWh). Остварена је укупна производња хидроелектрана у износу од 8.952 GWh, и већа је у односу на планирану производњу за 1%, док је у односу на упоредни период претходне године укупна производња ХЕ била мања за 23%. Остварена укупна производња термоелектрана у посматраном периоду износила је 22.167 GWh и мања је од планиране производње у истом периоду за 3%, док је у односу на производњу у истом периоду претходне године била на истом нивоу. Остварена производња електричне енергије у 2022. години у ОИЕ износила је 11 GWh и била је мања од плана за 43%.

Највећа директна материјална штета је настала током хаварије радног кола и кућишта млина број 21 на блоку ТЕНТ Б2. Комплетни трошкови санације млина 21 (услуге и добра) су износили 170 милиона РСД. Санација млина је завршена у децембру 2022. године и налази се у редовној експлоатацији. Директна материјална штета услед пожара на горионцима мазута блока ТЕНТ Б1 је процењена на 20 милиона РСД. Већина електро-машинске опреме и изолационог материјала је преузета из магацинских резерви. Горионик мазута 2А ће коначно бити враћен у функцију током ремонта блока Б1 у 2023. години. Трошкови „пробијања“ бункера угља (постизање проходности угља) и претоварних места на ТЕНТ А су реда величине око 2 милиона динара.

• **Набавка електричне енергије на тржишту**

Смањена производња електричне енергије у последњем кварталу 2021. године и у 2022. години условила је повећање набавке електричне енергије, па је недостајуће количине електричне енергије ЕПС највећим делом надоместио увозом. Увоз електричне енергије је коинцидирало са рекордно високим берзанским ценама електричне енергије.

У последњем кварталу 2021. године ЈП ЕПС је купио на тржишту 1.244 GWh електричне енергије по просечној цени од 232,8 EUR/MWh, у вредности од 289,7 мил. евра, што је више од плана за 278,7 мил. евра (32,9 млрд. дин.). Повећање трошкова набавке електричне енергије у 2021. години у односу на план износи 279,6 мил. EUR (33,0 млрд. динара).

У 2022. години настављена је набавка електричне енергије која је износила 3.278 GWh (уравнотежење и оптимизација 3.102 GWh и ТЕ-ТО Панчево 176 GWh) по просечној цени од 248,7 EUR/MWh.

Трошкови набавке електричне енергије у 2022. години износе 117,6 млрд. динара и за 15% су мањи од планираних у истом периоду. У условима мање производње електричне енергије из сопствених капацитета, новонастала ситуација условила је додатни увоз и куповину електричне енергије по ценама које су због

енергетске кризе изузетно високе. Од укупних трошкова набавке, на набавку у функцији уравнотежења и оптимизације се односи 90,3 млрд. динара, набавку од ТЕ-ТО Панчево 5,5 млрд. динара, на набавку електричне енергије од повлашћених и независних произвођача електричне енергије ван ЕПС односи се 21,7 млрд. динара, и на осталу набавку 0,05 млрд. динара.

• **Цене електричне енергије за гарантовано снабдевање**

Цена електричне енергије за гарантовано снабдевање није коригована током 2020. године. АЕРС је на захтев ЕПС АД дао сагласност на повећање цене електричне енергије за купце са правом на гарантовано снабдевање за 3,4% у просеку од 01. фебруара 2021. године. Наведено повећање није поправило финансијски положај ЕПС АД обзиром да је истовремено дошло до повећања цена приступа и коришћења дистрибутивног и преносног система. Агенција за енергетику Републике Србије је дала сагласност на повећање цене електричне енергије за купце са правом на гарантовано снабдевање за 6,5% у просеку од 01. септембра 2022. године.

Цена електричне енергије за типског потрошача из категорије домаћинство у Србији је према последњим расположивим подацима EUROSTAT, најнижа у региону и износи 6,17 €cent/kWh без пореза и такси.

• **Цене електричне енергије за комерцијално снабдевање**

Цене по којима ЕПС АД продаје електричну енергију на комерцијалном снабдевању, односно купцима који у складу са Законом о енергетици електричну енергију набављају на отвореном тржишту, требало би да се формирају на тржишним принципима.

Међутим, ЕПС АД је прихватио закључке Владе РС од 27. октобра 2021. године, којим је препоручено да ЕПС АД, купцима на комерцијалном и резервном снабдевању, којима истичу уговори обезбеди снабдевање електричном енергијом под непромењеним условима. Крајем 2021. године, односно 29. децембра 2021. године, Влада РС је донела закључке којим је препоручено ЕПС АД да уговоре о снабдевању електричном енергијом са купцима на комерцијалном снабдевању закључује по јединственој цени од 75 EUR/MWh, са предузећима чланицама групације Одбрамбене индустрије Србије по јединственој цени од 68 EUR/MWh, док снабдевање купаца на резервном снабдевању врши по јединственој цени од 97,50 EUR/MWh, а све са периодом примене од 1. јануара до 30. јуна 2022. године. ЕПС АД је уважио наведене закључке.

Дана 2. јуна 2022. године донети су закључци Владе РС којима је препоручено да ЕПС АД врши снабдевање купаца на комерцијалном и резервном снабдевању по истим јединственим ценама и у периоду од 1. јула до 31. августа 2022. године.

Влада РС је 30. августа 2022. године донела Закључке, са препоруком ЕПС АД, коју је исти уважио, да уговоре о снабдевању електричном енергијом са купцима на комерцијалном снабдевању закључује по јединственој цени од 95 EUR/MWh, са предузећима чланицама групације Одбрамбене индустрије Србије по јединственој цени од 86,13 EUR/MWh, док снабдевање купаца на резервном снабдевању врши по јединственој цени од 123,50 EUR/MWh, у периоду од 1. септембра до 31. децембра 2022. године.

Просечне продајне цене на комерцијалном снабдевању и однос са реализованим *day-ahead* ценама на берзи NUPX

EUR/MWh												
2021												
EUR/MWh	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Цене за КС	50,05	50,08	50,18	50,31	50,40	50,94	52,14	53,84	55,58	59,66	60,03	60,51
Цене ЕЕ на берзи	56,40	50,85	55,04	62,94	59,94	77,90	95,15	109,02	135,10	197,16	215,87	245,81

EUR/MWh												
2022												
EUR/MWh	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Цене за КС	65,67	65,92	66,40	66,87	67,22	67,52	68,00	68,20	78,25	78,86	79,00	78,88
Цене ЕЕ на берзи	204,77	194,27	285,58	189,18	204,84	236,79	371,10	495,29	391,35	193,94	222,74	261,15

У периоду јануар - децембар 2022. године ЕПС АД је куповао електричну енергију по просечној цени од 248,7 EUR/MWh, а продавао по просечној цени од 71,5 EUR/MWh.

- **Изгубљени приход по основу продаје електричне енергије на гарантованом и комерцијалном снабдевању по ценама испод тржишних у 2022.г.** износи 748,3 млрд. динара односно 6,4 млрд ЕУР-а.
- **Цене за испоруку електричне енергије ЕДС-у и ЕМС-у**

Испорука електричне енергије за губитке ЕДС и ЕМС у складу са Законом о енергетици би требало да се утврђује по тржишним ценама.

ЕПС АД је прихватио препоруку Владе РС да се обезбеди ЕДС-у и ЕМС-у куповина електричне енергије по последњој одређеној цени за резервно снабдевање од 66,72 EUR/MWh до краја 2022.г.

Изгубљени приход по основу разлике у цени за испоруку електричне енергије за надокнаду губитака ЕДС-а и ЕМС-а по ценама испод тржишних у 2022.г. износи 93,8 млрд. динара, односно 798,3 мил. ЕУР-а.

- **Накнада за подстицај повлашћених произвођача електричне енергије**

Накнада за подстицај повлашћених произвођача електричне енергије, није мењана од 2015. године до краја 2020. године, иако је набавка електричне енергије од повлашћених произвођача, која је основ за утврђивање ове накнаде, у посматраном периоду вишеструко повећана. ЕПС АД у читавом периоду није кроз висину накнаде покривао трошкове набавке електричне енергије од повлашћених произвођача електричне енергије. На крају 2020. године, кумулативни губитак по наведеном основу износио је 19,4 милијарди динара. Влада Републике Србије је донела Уредбу о висини посебне накнаде за подстицај повлашћених произвођача електричне енергије у 2021. години, којом је утврђена јединична вредност исте у износу од 0,437 RSD/kWh. Применом усвојене јединичне накнаде за подстицај повлашћених произвођача од 0,437 RSD/kWh негативни тренд је успорен, али није био довољан да покрије трошкове откупа електричне енергије од повлашћених и привремено повлашћених произвођача у 2021. години. Услед наведеног, негативни салдо из претходног периода је увећан за додатних 3,5 милијарди динара, тако да кумулативни негативни салдо на крају 2021. године износио 22,93 милијарди динара.

Уредбом о висини посебне накнаде за подстицај за 2022.г., износ накнаде је задржан на нивоу као претходне године, односно у износу од 0,437 дин/kWh. ЕПС АД је, у функцији гарантованог снабдевача, поднео 25. маја 2022. године Министарству рударства и енергетике Иницијативу за промену износа јединичне накнаде за подстицај повлашћених произвођача електричне енергије, по којој је надлежно министарство поступило. Влада Републике Србије је 28. јула 2022. године усвојила Уредбу о измени уредбе о висини посебне накнаде за подстицај повлашћених произвођача електричне енергије за 2022. годину, којом је дефинисана висина накнаде на нивоу од 0,801 дин/kWh, са почетком примене исте почев од августа 2022. године. Посматрајући издвојено само 2022. годину, ЕПС АД је у првих седам месеци 2022. године имао негативан салдо по основу накнаде за подстицај у износу од 2,39 милијарди динара док је у последњих пет месеци 2022. године имао позитиван салдо у износу од 3,21 милијарду динара. На нивоу 2022. године реализовани салдо по наведеном основу је позитиван у износу од 820 милиона динара. Негативан кумулативни салдо исказан у званичном годишњем извештају достављеном Министарству рударства и енергетике са пресеком на 31. октобар 2022. године износи 23,15 милијарди динара, док је исти на крају 2022. године смањен и износи 22,11 милијарди динара.

- **Трошкови течних горива и гаса**

Проблеми са примарном енергијом довели су до велике потрошње мазута и адитива као подршка производњи, као и гаса због повећаног ангажовања Панонских ТЕ-ТО. Трошкови деривата нафте за производњу електричне енергије у 2022. години су износили 13,2 млрд. динара. У 2022. години трошкови гаса за производњу из Панонских ТЕ-ТО су износили 11 млрд. динара (блокови Панонских ТЕ-ТО су у посматраном периоду произвели 753 GWh).

• **Такса за јавни медијски сервис**

У складу са Законом о привременом уређивању начина наплате таксе за јавни медијски сервис („Службени гласник РС“, број 112/15, 108/16, 95/18, 86/19, 153/20), почев од 1. јануара 2016. године ЕПС АД фактурише и наплаћује таксу за јавни медијски сервис, од корисника мерила електричне енергије, а преко рачуна за испоручену електричну енергију. Висина таксе за јавни медијски сервис се мењала више пута, и износила је:

- 150 динара, у периоду од 1. јануара 2016. до 31. децембра 2018. године;
- 220 динара, у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2019. године;
- 255 динара, у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2020. године;
- 299 динара, почев од 1. јануара 2021. године.

Законом је дефинисано да снабдевач укупно фактурисан износ таксе, месечно преноси јавним медијским установама РТС и РТВ. С обзиром да ЕПС АД није у могућности да наплати од купаца целокупан износ таксе, исти по наведеном основу остварује губитак, који се надокнађује из сопствених средстава. Закључно са обрачуном за новембар 2022. године, ЕПС АД је пренео ЈМУ РТС и ЈМУ РТВ укупан износ фактурисане таксе од 62,1 милијарди динара. Проценат наплате закључно са 10. јануаром 2023. године је 92,14%, па је кумулативни губитак ЕПС АД закључно са обрачуном за новембар 2022. године и наплатом до 10. јануара 2023. године, 4,9 милијарди динара. Наведени износ односи се на период од 1. јануара 2016. године, односно од тренутка ступања на снагу Закона о привременом уређивању начина наплате таксе за јавни медијски сервис („Службени гласник РС“, број 112/15, 108/16, 95/18, 86/19, 153/20, 129/21, 142/22), па до обрачуна за новембар 2022. године. Посматрајући издвојено само 2022. годину, износ таксе за јавни медијски сервис коју је ЕПС АД пренео ЈМУ РТС и ЈМУ РТВ, а коју није наплатио од крајњих купаца електричне енергије, износи 525 милиона динара. Губитак се континуирано увећава сваког месеца.

* * *

Током 2022. године ЕПС АД је предузео низ мера како би превазишао наслеђене проблеме настале услед недовољне количина и квалитета сопственог угља, који је за последицу имао умањену производњу електричне енергије и велики и скуп увоз електричне енергије. Ти кораци пре свега се односе на стабилизацију производње угља и обезбеђење увоза недостајућих количина угља. Увоз електричне енергије у 2022. године се смањивао током године, тако да је од 45 млрд. динара из првог квартала смањен на 9 млрд. динара у последњем кварталу. Захваљујући дисконтинуалном откопавању угља, обезбеђене су додатне количине угља из сопствених капацитета, па је увоз угља смањен са планских 2,1 мил. тона на 1,4 мил. тона.

Захваљујући предузетим мерама финансијски резултат у 2022.г. је далеко бољи од планираног. Планом за 2022.г. био је превиђен нето губитак у износу од 97,7 млрд. дин., а остварен је нето губитак од 72,6 млрд. дин. АД Електропривреда Србије је на крају трећег квартала 2022. године остварила негативан нето финансијски резултат у висини од 79,5 млрд. динара, а резултати предузетих мера су се највише осетили у последњем кварталу 2022. године, када је остварен позитиван финансијски резултат од 6,9 млрд. динара.

Приходи и расходи за 2022. годину

РSD мил	ЕЛЕМЕНТИ	План 2022	Остварење 2022
I	ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	376.872	358.371
II	ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	471.062	419.883
III	ПРИХОД ОД ФИНАНСИРАЊА	4.547	8.208
IV	РАСХОДИ ФИНАНСИРАЊА	5.858	8.481
V	ОСТАЛИ ПРИХОДИ	16.337	2.760
VI	ОСТАЛИ РАСХОДИ	18.594	15.783
A	УКУПАН ПРИХОД	397.755	369.337
B	УКУПНИ РАСХОДИ	495.474	444.127
A-B	Укупан финансијски резултат	-97.718	-74.790
I-II	Резултат из пословних односа	-94.190	-61.512
III-IV	Резултат из финансијских односа	-1.311	-275
V-VI	Резултат из осталих односа	-2.217	-13.003
	Порески расход периода	-	-
	Одложени порески расходи/приходи	0	2.174
	НЕТО УКУПАН ФИНАНСИЈСКИ РЕЗУЛТАТ	(97.718)	(72.616)

Недостајуће количине електричне енергије ЕПС АД је у посматраном периоду надоместио директним увозом и куповином по рекордно високим берзанским ценама. Вредност екстерне набавке електричне енергије у 2022. износи 117,6 млрд. динара, што је више од укупног губитка ЕПС АД у 2022. години.

Негативан финансијски резултат, као и неопходна угађања у инвестиције, високе отплате кредита условили су проблеме са ликвидношћу ЕПС АД, који ће се пренети и на почетак 2023. године.

Сprovedене активности у области корпоративног управљања

У првој половини 2022. године завршено је спровођење Акционог плана корпоративног управљања (АПКУ) ЈП ЕПС-а. Овај план, који је израђен уз подршку ЕБРД, усвојен је на Влади РС 27.2.2019. год. Општи циљ АПКУ је било континуирано и постепено унапређење пракси корпоративног управљања у компанији, у складу са правним оквиром Републике Србије и, у мери у којој је то могуће, међународним стандардима и најбољим праксама. Ради остварења овог циља дефинисано је двадесет осам активности, као и рокови за реализацију сваке активности.

Последња активност из АПКУ која је завршена у 2022. се односила на унапређење функције управљања ризика. За реализацију ове активности ангажован је екстерни консултант, уз чију подршку је израђена Стратегија управљања ризицима.

Активности које су спроведене док је компанија била јавно предузеће су и након промене правне форме релевантне и актуелне пошто су дефинисане као мере за унапређење корпоративног управљања у предузећима у државном власништву, без обзира на правну форму предузећа. Са променом правне форме и новим актима компаније очекује се даље унапређење корпоративног управљања, и шири и потпунији наставак примене спроведених активности, пре свега у унапређењу одговорности и функционисања Надзорног одбора и Руководства ЕПС. Спроведене активности су дале добру основу за функционисање компаније као акционарског друштва. Примери су следећи:

- Спровођењем активности АПКУ је већ боље дефинисан опсег одговорности Надзорног одбора. Ове промене су рађене изменом Пословника о раду Надзорног одбора, поштујући ограничења које је компанија имала као јавно предузеће. Доношењем нових аката компаније као акционарског друштва ове промене су уграђене у нови Статут компаније.
- Једна од активности АПКУ је била и формирање извршног колегијума, као радне групе за консултовање између Директора ЕПС-а и извршних директора. Новим актима компаније формиран је Извршни одбор као формални орган управљања предузећем.

Активност АПКУ је укључивала израду свеобухватнијег описа послова и задатака за секретарску корпоративну функцију и јачање њених капацитета. Статутом ЕПС АД Београд уводи се Секретар друштва као орган друштва, за подршку раду органа управљања друштвом.

3. Макроекономске претпоставке за израду Трогодишњег програма пословања ЕПС АД за период 2023-2025.г.

Трогодишњи програм пословања АД „Електропривреда Србије“ и привредних друштава за период 2023-2025.г. утврђен је полазећи од макроекономских претпоставки које је утврдила Влада Републике Србије у Ревидираној Фискалној стратегији за 2023.г. са пројекцијама за 2024. и 2025. г., Смерницама Владе РС за израду годишњег програма пословања за 2023. годину, односно трогодишњег програма пословања за период 2023-2025. године јавних предузећа и других облика организовања који обављају делатност од општег интереса, као и актуелних општих услова пословања и процена у погледу пословних, производних и тржишних услова, као и финансијског статуса, економских и производних перформанси ЕПС-а.

Економска политика у наредном периоду обликована је изласком из једне, и уласком у нову кризу. Изласком из двогодишње кризе, изазване пандемијом, очекивао се један мирнији период који би омогућио економској, пре свега фискалној политици, предах и довољно времена да се врати на одрживу путању. Међутим, сукоб у Украјини интензивирао је постојеће и донео нове ризике који у потпуности мењају и међународно окружење и

економску политику у земљи. Глобална, растућа инфлација, интензивирана енергетска криза пред креаторе економске политике постављају велике изазове.

Република Србија се успешно изборила са здравственом и економском кризом изазваном пандемијом. Укупан пакет економских мера током две кризне године допринео је повећању ликвидности привредних субјеката и олакшању пословања, док је кроз давања становништву подстицао домаћу тражњу и на тај начин индиректно утицао на економску активност. Поред ових привремених фактора који су позитивно допринели расту БДП дошло је и до структурних побољшања. Она се пре свега огледају у активирању нових и проширењу постојећих извозно конкурентних производних капацитета, као и у даљем убрзаном развоју путне и железничке инфраструктуре којима се трајно повећао потенцијал домаће привреде. Геополитичким тензијама и избијањем кризе у Украјини појачана је неизвесност, што је за последицу имало додатан раст цена енергената, светских цена примарних пољопривредних производа и метала, које су се приближиле историјски највишим нивоима. Геополитичка криза је краткорочне инфлаторне притиске учинила перманентним уз велику вероватноћу њиховог дугорочног присуства у глобалној економији. Осим привремених фактора, економске трендове карактеришу и структурне промене геополитичког и економског окружења вођене процесима деглобализације, неповољних демографских кретања и убрзане зелене транзиције. Макроекономске пројекције су у условима присутне неизвесности ревидиране, ипак рецесија се не очекује.

Фискална политика има посебну улогу у условима растуће неизвесности. Улога фискалне политике била је кључна у протекле две пандемијске године. Избијањем сукоба у Украјини и повећањем глобалне неизвесности, околности у којима фискална политика може да делује су се у потпуности промениле. Државе се сада суочавају са условима високе и растуће инфлације, успоравањем раста и пооштравањем услова за финансирање дефицита. Пред фискалну политику стављају се нови изазови. Поремећаји у енергетском сектору уз растуће трошкове привреде и одржавање стандарда становништва захтевају нови сет мера. Трошкови за енергетику (набавка енергената, субвенционисање цене гаса и сл.) узимају добар део фискалног простора, примања становништва (плате у јавном сектору и пензије) усклађују се у циљу очувања животног стандарда. Неопходно је и даље очувати ниво капиталних инвестиција, преко потребних као подршка привредном расту. На крају, од изузетне важности је очување фискалне дисциплине у условима високе неизвесности. Република Србија поднела је захтев за нови Аранжман из предострожности са ММФ који ће подржати напоре за очување макроекономске и фискалне стабилности. Правци фискалне политике дефинисани су ка смањењу дефицита и дуга у средњем року. Након изузетних околности, које су повећале трошкове буџетске подршке сектору енергетике у 2022. и делом у 2023. години, очекује се, након спроведених структурних реформи и промена у међународном окружењу да ови трошкови изостану, односно не захтевају буџетску интервенцију у средњем року.

Влада континуирано доноси мере које имају за циљ ублажавање последица изузетно неповољног утицаја међународног окружења на привреду и становништво и очување енергетске стабилности. Оваква оријентација остаће у фокусу креатора економске политике и у наредном периоду, а задржавање јавног дуга испод 60% биће и даље основно сидро за вођење фискалне политике. Планирана значајна улагања у енергетску инфраструктуру у великој мери ће допринети стабилности, а препозната је неопходност проналажења нових извора раста, па су иновације, истраживање и развој и креативне индустрије у сталном фокусу приликом дефинисања будућих политика.

Пројекције основних макроекономских показатеља

	2023.	2024.	2025.
Бруто домаћи производ - реалан раст %	2,5	3,5	4,0
RSD инфлација, просек периода, стопа раста %	11,1	5,0	3,5

Енергетска криза која је захватила Европу у почев од друге половине 2021.г. имала је значајне негативне ефекте на пословање ЕПС АД у 2021. години и 2022. години и очекује се значајан негативан утицај у наредном периоду, посебно због високих тржишних цена електричне енергије, што ће се одразити на трошкове ЕПС АД.

4. Програм реорганизације ЕПС АД

Приоритетне активности које ће се спроводити у наставку реструктурирања и рационализације организације, рада и пословања су:

1. организационо усклађивање даљим унапређењем корпоративног управљања
2. заједничко улагање са стратешким партнерима за реализацију приоритетних инвестиционих подухвата
3. усаглашавање организације, рада и пословања јавних предузећа са седиштем на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија.

Детаљније у прилогу 15

5. План производње и испоруке за 2023-2025. годину

Уважавајући планирану расположивост производних капацитета у 2023. години, електроенергетски портфељ БОС ЕПС АД за 2023. годину израђен је тако да се максимизира профит од производње електричне енергије из расположиве примарне енергије и продаје системских услуга оператору преносног система, уз извршење обавеза гарантованог снабдевања и извршење свих уговора који су на снази у 2023. години.

5.1. Производни план

Изменама и допунама програма пословања за 2023-2025. годину предвиђено је да се у 2023. години сопственом производњом електричне енергије обезбеди 36.145 GWh, што је за 16% више од остварене производње у 2022. години.

Планирани производни резултати

	Јединица мере	Остварење 2022	План			Измене и допуне			Индекси		
			2023	2024	2025	2023	2024	2025	7/3	8/7	9/8
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1 Производња електричне енергије	GWh	31.130	35.635	33.489	33.598	36.145	35.684	34.893	116	99	98
2 Производња угља	000 t	34.613	35.180	37.170	38.470	34.880	34.920	34.920	101	100	100
3 Производња топлотне енергије	GWh	1.177	1.399	1.325	1.325	1.248	1.275	1.275	108	102	100
4 Производња технолошке паре	000 t	191	186	186	186	201	186	186	105	92	100

План производње електричне енергије (GWh)

	Остварење 2022	План			Измене и допуне			Индекси		
		2023	2024	2025	2023	2024	2025	6/2	7/6	8/7
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1 Хидроелектране	8.964	10.464	9.965	9.963	11.217	10.013	10.111	125	89	101
2 Термоелектране	22.167	25.170	23.490	23.455	24.927	25.637	24.602	112	103	96
3 Ветроелектране	0	0	21	167	0	21	167	0	0	800
4 Соларне електране	0	0	13	13	0	13	13	0	0	100
Укупно капацитети ЕПС-а	31.130	35.635	33.489	33.598	36.145	35.684	34.893	116	99	98

Производња, набавка и испорука електричне енергије (GWh)

	Остварење 2022	План			Измене и допуне			Индекси			
		2023	2024	2025	2023	2024	2025	6/2	7/6	8/7	11
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1. Праг електране	31.130	35.635	33.489	33.598	36.145	35.684	34.893	116	99	98	
1.1. Укупно ХЕ	8.952	10.420	9.921	9.919	11.167	9.969	10.067	125	89	101	
1.1.1 - Проточне ХЕ	7.792	9.175	8.829	8.806	9.713	8.966	8.942	125	92	100	
Ђердап I	4.325	5.274	5.067	5.053	5.515	5.069	5.055	128	92	100	
Ђердап II	1.422	1.687	1.675	1.670	1.708	1.675	1.671	120	98	100	
Бајина Башта	1.352	1.477	1.396	1.391	1.672	1.493	1.490	124	89	100	
Зворник	448	465	438	438	528	470	469	118	89	100	
Потпећ	186	212	193	194	225	199	197	121	88	99	
Електроморава	59	60	60	60	65	60	60	110	92	100	
1.1.2 - Акумулационе ХЕ	535	712	614	612	872	623	624	163	71	100	
Бистрица и Кокин Брод	269	326	267	267	380	266	266	141	70	100	
Увац	34	65	43	43	71	43	43	209	61	100	
Власина	201	241	229	228	331	240	240	165	73	100	
Завој	32	80	75	74	91	74	75	288	81	101	
1.1.3 - РХЕ	626	533	478	501	581	380	501	93	65	132	
1.2. Укупно ТЕ	22.167	25.170	23.490	23.455	24.927	25.637	24.602	112	103	96	
1.2.1 - ТЕ на угаљ	21.413	24.155	23.225	23.199	24.077	25.049	24.280	112	104	97	
ТЕНТ А	7.824	8.241	7.635	8.836	8.051	7.810	8.657	103	97	111	
ТЕНТ Б	6.584	7.885	7.590	5.266	8.223	8.807	6.446	125	107	73	
Колубара	309	633	196	410	386	538	481	125	139	89	
Костолац	6.137	6.694	7.440	8.431	6.759	7.363	8.117	110	109	110	
Морава	560	702	364	256	658	531	579	118	81	109	
1.2.2 - ТЕ - ТО	753	1.015	265	256	850	588	322	113	69	55	
Нови Сад	686	766	265	256	675	518	322	98	77	62	
Зрењанин	68	250	0	0	175	70	0	260	40	0	
Сремска Митровица	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
1.3. Обновљиви извори	11	44	78	223	50	78	223	442	154	288	
Мале ХЕ	11	44	44	44	50	44	44	439	87	100	
Ветроелектране	0	0	21	167	0	21	167	0	0	800	
Соларне електране	0	0	13	13	0	13	13	0	0	100	
2. Набавка електричне енергије	4.933	2.467	3.292	3.264	2.396	2.381	2.513	49	99	106	
- Од тога повлашћени и остали (независни) произвођачи ван ЕПС-а	1.622	2.021	2.251	2.381	1.951	2.249	2.379	120	115	106	
УКУПНО РАСПОЛОЖИВО (1+2)	36.063	38.102	36.780	36.862	38.541	38.065	37.406	107	99	98	
1. Екстерне испоруке (на конзумном подручју Србије)	33.697	34.183	34.214	34.121	33.856	33.977	33.888	100	100	100	
1.1. Испоруке ел. енергије за гарантовано снабдевање	14.637	14.684	14.797	14.709	14.841	14.797	14.709	101	100	99	
1.2. Испоруке ел. ен. за комерцијално и резервно снабдевање	14.783	15.225	15.242	15.261	14.910	14.990	15.015	101	101	100	
1.3. Испоруке купцима-произвођачима	9	23	27	33	38	42	46	413	113	108	
1.4. Испоруке ЕДС за губитке и сопствену потрошњу	3.445	3.405	3.287	3.246	3.213	3.287	3.246	93	102	99	
1.5. Испоруке АД ЕМС за губитке и сопствену потрошњу	823	846	861	872	855	861	872	104	101	101	
2. Интерне испоруке у оквиру ЕПС-а	2.135	2.048	2.153	2.194	2.072	2.015	2.194	97	97	109	
3. Испоруке другим компанијама	231	1.872	413	547	2.613	2.073	1.324	1.131	79	54	
УКУПНЕ ИСПОРУКЕ (1+2+3)	36.063	38.102	36.780	36.862	38.541	38.065	37.406	107	99	98	

Производња проточних хидроелектрана (укључујући и производњу повлашћених ХЕ ЕПС-а) ЕПС-а планирана је у износу од 9.713 GWh. Планирана производња је урађена у складу са оствареном у периоду јануар-март, пројектованом у априлу и планираном у периоду мај-децембар која одговара 60% вероватноћи појаве нерегулисаних седмичних дотока, а на бази седмичних хидролошких низова од 1926. до 2012. године, уз уважавање утицаја испуштања узводних акумулационих хидроелектрана. Производња из румунског потенцијала на ХЕ „Ђердап 1“ у износу 138 GWh није планирана, јер су два инвеститора у спору.

Производња акумулационих хидроелектрана планирана је у износу од 872 GWh. Планирана производња је урађена у складу са оствареном производњом у периоду јануар-март и уз пројектоване дотоке у априлу и претпоставку да ће дотоци у периоду мај-децембар бити на нивоу који одговара 60% вероватноћи појаве нерегулисаних седмичних дотока, а на бази седмичних хидролошких низова од 1926. до 2012. године, уз уважавање процењеног садржаја акумулација на крају априла и уз достизање садржаја акумулација на крају 2023. године који ће обезбедити сигурно извршење ЕЕП у периоду јануар-фебруар 2024. године.

Производња реверзибилне хидроелектране „Бајина Башта“ планирана је у износу од 581 GWh. Производња малих хидроелектрана планирана је у износу од 50 GWh. Производња соларних електрана планирана је у износу од 0,4 GWh.

Производња ТЕ на угаљ планирана је у износу од 24.077 GWh. Планирана производња је урађена са оствареном у периоду јануар-март, пројектованом у априлу и планираном у периоду мај-децембар, у складу са:

- могућом производњом блокова која уважава расположивост блокова, квалитет угља из РБ Колубара и ТЕ-КО Костолац (доња топлотна моћ, садржај пепела, воде и осталих примеса) и квалитет увозног угља који се довози на локације ТЕ.
- расположивом количином и квалитетом угља (колубарски 6.700 KJ/kg; косточачки 8.200 KJ/kg; ЈПРЕУ 10.631 KJ/kg; увозни угаљ од 6.906 - 12.000 KJ/kg).
- специфичним утршком угља на нивоу оствареног у периоду јануар - март 2023. године, уз уважавање утицаја топлотне моћи и количина увозног угља.

Производња термоелектрана-топлана на природни гас и мазут, планирана је на нивоу од 850 GWh, а у складу са потребама топлотне енергије за грејање и расположивим количинама гаса за производњу електричне енергије.

При планирању производње електричне енергије у термоелектранама водило се посебно рачуна о следећем:

- Капитални ремонт блока А5 у ТЕНТ А у трајању 120 дана
- Капитални ремонт блока А1 у ТЕ-ТО Нови Сад у трајању 89 дана

При планирању производње електричне енергије у хидроелектранама водило се посебно рачуна о следећем:

- Ревитализација агрегата А3 у ХЕ „Ђердап 1“ у трајању 288 дана.
- Капитални ремонт агрегата А7 у ХЕ „Ђердап 2“ у трајању од 95 дана.
- Капитални ремонт агрегата А8 у ХЕ „Ђердап 2“ у трајању од 110 дана.

Време предвиђено за ремонте производних капацитета ће омогућити да се у 2023. години изврше планирани радови, поправи садашње техничко стање и побољша погонска спремност.

Детаљније у Прилогу 2

5.2. План испоруке електричне енергије

У циљу обезбеђења уредног снабдевања привреде, јавних служби и грађана и извршења обавеза ЕПС-а по дугорочним и годишњим уговорима планиране су испоруке електричне енергије за 2023-2025. годину

План испорука електричне енергије (GWh)

	Остварење 2022	План			Измене и допуне			Индекси			Измене и допуне структура у %			
		2023	2024	2025	2023	2024	2025	6/2	7/6	8/7	2022	2023	2024	2025
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Испорука за гарантовано снабдевање	14.637	14.684	14.797	14.709	14.841	14.797	14.709	101	100	99	40,6	38,5	38,9	39,3
Испорука за комерцијално и резервно снабдевање	14.783	15.225	15.242	15.261	14.910	14.990	15.015	101	101	100	41,0	38,7	39,4	40,1
Испоруке купцима-произвођачима	9	23	27	33	38	42	46	413	113	108	0,0	0,1	0,1	0,1
Испоруке ЕДС за губитке и сопствену потрошњу	3.445	3.405	3.287	3.246	3.213	3.287	3.246	93	102	99	9,6	8,3	8,6	8,7
Испоруке АД ЕМС за губитке и сопствену потрошњу	823	846	861	872	855	861	872	104	101	101	2,3	2,2	2,3	2,3
Трговина електричном енергијом	177	1.581	60	204	2.395	1.719	980	1.353	72	57	0,5	6,2	4,5	2,6
Испорука Електропривреди РС - дугорочни уговор	7	7	7	7	7	7	7	99	112	100	0,0	0,0	0,0	0,0
Испорука ЕВН С.Македонија - годишњи уговор	0	0	0	0	1	1	1	0	100	100	0,0	0,0	0,0	0,0
Испорука Електросевер	47	284	346	336	210	346	336	445	164	97	0,1	0,5	0,9	0,9
Сопствена потрошња ЕПС АД	2.135	2.046	2.153	2.194	2.072	2.015	2.194	97	97	109	5,9	5,4	5,3	5,9
Укупно	36.083	38.102	38.780	38.882	38.541	38.065	37.406	107	99	98	100,0	100,0	100,0	100,0

Потребе гарантованог снабдевања планиране су за 2023.г. у износу од 14.841 GWh. На регулисаном тржишту електричну енергију купују само домаћинства и мали купци (који за стицање статуса малог купца осим услова по годишњем приходу и броју запослених, имају и ограничење на 30.000 kWh потрошње у претходној календарској години и сви њихови објекти морају бити прикључени на мрежу напона нижег од 1 kV). Уведено законско ограничење утиче на смањење снабдевања на регулисаном тржишту и повећање снабдевања на комерцијалном тржишту.

Испоруке купцима-произвођачима планиране су у износу од 38 GWh.

Потребе ЕДС (дистрибутивни губици и сопствене потребе) планиране су у износу од 3.213 GWh.

Сопствена потрошња ЕПС АД планирана је у висини од 2.072 GWh и обухвата потрошњу електричне енергије у функцији производње (потребе пумпања у РХЕ и ПАП Лисина, испоруке преко трансформатора опште групе за потребе електрана у процесу производње електричне енергије и потребе рудника угља као погонске енергије за покретање БТО система).

У складу са Уговором о пословно-техничкој сарадњи за снабдевање купаца у ЕРС преко дистрибутивног система ЕПС-а и купаца ЕПС-а преко дистрибутивног система ЕРС, планирано је да се испоручи 7 GWh. ЕВН С.Македонија је планирано да се испоручи 1 GWh електричне енергије. Електросеверу је планирано да се испоручи 210 GWh.

Комерцијалним купцима и купцима на резервном снабдевању планирана је продаја електричне енергије од 14.910 GWh. „Електроурежи Србије“ АД, за потребе покривања губитака у преносном систему и сопствену потрошњу, планирана је продаја у износу од 855 GWh.

5.3. План трговине електричном енергијом

Трговање електричном енергијом у ЕПС АД се обавља у циљу уравнотежења и оптимизације ЕЕП. Уравнотежење ЕЕП подразумева обезбеђивање недостајућих количина или пласман вишкова електричне енергије матичног предузећа у складу са уговорима о купопродаји електричне енергије.

Оптимизација ЕЕП подразумева коришћење ресурса матичног предузећа (јединственог ЕЕП) за куповину јефтинијих профила (дијаграма), њихово уклапање у јединствени ЕЕП матичног предузећа и продају скупљих профила (дијаграма), чиме се за исте количине купљене и продате електричне енергије остварује профит.

Оптимизација – је поступак планирања производње производних капацитета на сатном нивоу уважавајући:

- планирану расположивост производних капацитета - ремонте и расположиву примарну енергију (угаљ, гас, вода-дотоци 60% вероватноћа, ветар и сунце)
- ограничење: минималне и максималне садржаје акумулација и депонија на крају сваког месеца
- варијабилне трошкове производње по сваком производном капацитету
- пројекцију цена на слободном тржишту

Уравнотежење – је план куповине и продаје потребних количина електричне који обезбеђује да БОС ЕПС АД буде у балансу, уважавајући:

- горе наведен оптималан план производње
- план продаје електричне енергије крајњим купцима и губитке у преносу и дистрибуцији (потрошња)
- план раније уговорене куповине и продаје другим снабдевачима,
- план куповине од повлашћених и других произвођача
- план пумпања пумпних и реверзибилних постројења

Претежна делатност ЕПС АД како је наведено у АПР јесте производња електричне енергије, а ЕПС АД има и лиценцу за јавно снабдевање, лиценцу за снабдевање и лиценцу за снабдевање на велико електричном енергијом.

Снабдевачи на велико електричном енергијом су сви учесници на отвореном тржишту електричне енергије (берзе електричне енергијом, билатерално тржиште електричне енергије) – трговци електричном енергијом (не крајњи корисници електричне енергије – физичка потрошња). Под појмом трговина електричном енергијом подразумевају се трансакције куповине и продаје електричне енергије са другим учесницима на отвореном тржишту електричне енергије тј. снабдевачима на велико електричном енергијом / трговцима. Сва трговина електричном енергијом – куповина од других снабдевача на велико електричном енергијом; продаја другим снабдевачима на велико електричном енергијом, је са физичком испоруком.

ЕПС АД се у овом тренутку не бави како трговином финансијским дериватима електричне енергије тако ни такозваном „proprietary“ трговином (трговином којом се остварује профит у трансакцијама купи/продај на основу разлике у ценама на различитим тржиштима електричне енергије или услед пројекција пада/раста цена електричне енергије на неком временском хоризонту. ЕПС АД не тргује „futures“ – има, тј. не врши „hedging“ своје физичке позиције, због неповољног законског третмана трговине финансијским дериватима електричне енергије – зарачунава се ПДВ на обављену трговину као и недостатка финансијских средстава како за саму трговину тако и за покривање неопходних колатерала које захтевају берзе.

Електрична енергија се на отвореном тржишту купује за подмиривање уговорних обавеза ЕПС АД (снабдевање крајњих потрошача на комерцијалном тржишту електричне енергије, покривање губитака електричне енергије на преносном систему и покривање губитака електричне енергије на дистрибутивном систему) када нема довољно електричне енергије у производном портфељу.

Електрична енергија се на отвореном тржишту продаје када постоје вишкови електричне енергије у производном портфељу и /или оптимизације ЕЕП ЕПС АД.

Куповина/продаја електричне енергије се увек спроводи тако да енергетски портфељ ЕПС АД буде оптимизован тј., да оствари максимални профит из расположиве примарне енергије (угаљ, вода, ветар, сунце).

У 2023-2025. години, поред директне трговине ЕПС АД, планирана је и трговина електричном енергијом посредством зависног Привредног друштва за трговину електричном енергијом „ЕПС Трговање“ са седиштем у Словенији“.

5.4. План производње и пласмана угља

План производње угља урађен је на основу:

- Остварене производње угља на површинским коповима ЕПС АД у 2022. години и периоду јануар-март 2023. године
- Располовивих количина и квалитета откривеног угља и угља на депонијама ТЕ на крају марта 2023.г. Потребних количина и квалитета угља за сагоревање у ТЕ за производњу електричне енергије уз обезбеђивање оптималних резерви угља на депонијама на крају 2023. године.
- Сагледавања могућности производње и пласмана угља за индустрију и широку потрошњу.

План производње угља

	Јединица мере	Остварење 2022	План			Измене и допуне			Индекси		
			2023	2024	2025	2023	2024	2025	7/3	8/7	9/8
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Производња угља	000 т	34.613	35.180	37.170	38.470	34.880	34.920	34.920	101	100	100

Производња угља за 2023. годину је планирана у износу од 34,88 милиона тона, што је за 1% више од остварене производње у 2022. години.

Детаљније у прилогу 3

5.5. План производње топлотне енергије и технолошке паре

На основу сагледаних потреба и уважавајући ангажовање ових капацитета за производњу електричне енергије, планирана је производња топлотне енергије и технолошке паре.

План производње топлотне енергије и технолошке паре

	Јединица мере	Остварење 2022	План			Измене и допуне			Индекси		
			2023	2024	2025	2023	2024	2025	7/3	8/7	9/8
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Топлотна енергија	GWh	1.177	1.399	1.325	1.325	1.248	1.275	1.275	106	102	100
Технолошка пара	000 т	191	186	186	186	201	186	186	105	92	100

План за 2023-2025. годину је сачињен на основу пријава потреба потрошача за овим видовима енергије. Планом за 2023. годину је предвиђена већа производња топлотне енергије за 6% у односу на остварену производњу за 2022. годину. План производње технолошке паре за 2023. годину већи је за 5% у односу на остварену производњу за 2022. годину.

Планирање трогодишње производње и испоруке топлотне енергије се врши на основу захтева ЈКП који достављају електранама узимајући у обзир сва планирана евентуална проширења топлификационе мреже ЈКП-а, као и остале факторе који утичу на топлотни конзум.

Пласман топлотне енергије и технолошке паре

	Јединица мере	Остварење 2022.		Измене и допуне 2023.		Измене и допуне 2024.		Измене и допуне 2025.		Индекси							
		Екстерно	у ЕПС-у	Екстерно	у ЕПС-у	Екстерно	у ЕПС-у	Екстерно	у ЕПС-у	5/3	6/4	7/5	8/6	9/7	10/8	11	12
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Топлотна енергија	GWh	1.122	56	1.186	62	1.203	72	1.203	72	106	111	101	117	100	100	106	111
Технолошка пара	000 т	64	128	55	146	44	142	44	142	87	114	80	97	100	100	100	100

Испорука топлотне енергије по електранама се врши ЈКП за грејање:

1. ТЕТО НС - ЈКП Новосадске Топлане
2. ТЕТО СМ - ЈКП Топлификација Сремска Митровица
3. ТЕНТ А - ЈКП Топловод Обреновац
4. ТЕКО А - ЈКП Пожаревац и град Костолац
5. ТО Вреоци – ЈКП Лазаревац

6. План реализације техничких програма

6.1. План одржавања

Планом одржавања у пословној области Производње енергије за период 2023. - 2025. године предвиђено је да се наставе реконструкције и модернизације електроенергетских капацитета, а да се даљим побољшањем превентивног одржавања уз савремену техничку дијагностику постројења за производњу енергије одрже у задовољавајућем техничком стању, а тиме обезбеди поуздано снабдевање и енергетска безбедност уз већу енергетску ефикасност и прихватљив утицај на животну средину.

План одржавања у пословној области Производње енергије у 2023. години

На основу ЕЕП, техничког стања постројења и сагледаних радова у 2023. години, планирана су средства за одржавање постројења за производњу енергије која обухватају текуће и ремонтно одржавање производних капацитета.

Планиране активности одржавања

- Текуће одржавање које садржи планиране активности превентивног и интервентног одржавања.
- Ремонтне активности: стандардни, продужени и капитални ремонти.

Стандардни ремонти у трајању до 30 дана у 2023. години су планирани на следећим агрегатима:

Термелектране:

- ТЕНТ А1, А2, А3, А4, А6, Б1 и Б2
- ТЕ Колубара А3 и А5
- ТЕ Морава А1
- ТЕ Костолац А1, А2, Б1, Б2
- ТЕ-ТО Нови Сад А2
- ТЕ-ТО Зрењанин А1

Напомена: Ремонт блокова А1 и А2 (блок је ван погона од 16.11.2022. године) у ТЕ Колубара није планиран у 2023. години, као ни блока А4 (блок је ван погона од 2009. године). Ремонт блока у ТЕ-ТО Сремска Митровица такође није планиран јер није планирано производно ангажовање у наредним годинама.

Планирано је појачано текуће одржавање блока ТЕ Колубара А1 због повремених ангажовања током грејне сезоне.

Хидроелектране:

Огранак ХЕ Ђердап

- ХЕ Ђердап 1 – А1, А2, А4, А5 и А6.
- ХЕ Ђердап 2 од А1 до А6, А9 и А10.
- Власинске ХЕ: ХЕ Врла 1- А1, А2, А3 и А4; ХЕ Врла 2 – А1 и А2; ХЕ Врла 3 – А2; ХЕ Врла 4 – А1 и А2;
- ПАП Лисина – пумпни агрегати П1 и П2
- ХЕ Пирот – А1 и А2

Огранак Дринско-Лимске ХЕ

- ХЕ Б.Башта – А1, А2, А3 и А4
- РХЕ Б.Башта – П1/Т1, П2/Т2
- ХЕ Зворник: А2, А3 и А4
- ХЕ Овчар Бања – А1 и А2
- ХЕ Међувршје – А1, А2 и А3
- ХЕ Потпећ – А1, А2 и А3
- ХЕ Бистрица – А1 и А2
- ХЕ Кокин Брод – А1 и А2
- ХЕ Увац

Продужени ремонти трајања преко 30 дана су планирани на следећим агрегатима/постројењима:

Термоелектране:

- ТЕНТ А5 – 120 дана; Капитални ремонт ТА, CSK, LNOx, TGC, DCS
- ТЕ-ТО Нови Сад А1 – 89 дана; Капитални ремонт ТА уградња турбинског регулатора и реконструкција тиристорске побуде на генератору
- Железнички транспорт ТЕНТ

Хидроелектране:

- ХЕ Ђердап 1 – А3 (288 дана) – завршетак ревитализације започете у 2022. години
- ХЕ Ђердап 2 – А7 (95 дана) и А8 (110 дана) – капитални ремонти
- ХЕ Врла 3 - А1 (45 дана) - Рад на сегментима носећег лежаја
- ХЕ Зворник - А1 (42 дана) - ремонт након 6,5 година експлоатације од ревитализације

План одржавања у пословној области Производње енергије у 2024. години

Планиране активности одржавања

- Текуће одржавање које садржи стално превентивно и интервентно одржавање према потреби постројења
- Ремонтне активности: стандардни, продужени и капитални ремонти.

Стандардни ремонти у трајању до 30 дана у 2024. години су планирани на следећим агрегатима:

Термоелектране:

- ТЕНТ А1, А2, А3, А4, А5, Б1 и Б2
- ТЕ Колубара А3
- ТЕ Морава А1
- ТЕ Костолац А2, Б2 и Б3
- ТЕ-ТО Нови Сад А1
- ТЕ-ТО Зрењанин А1

Хидроелектране:

- ХЕ Ђердап 1 – А1, А2, А4, А5 и А6.
- ХЕ Ђердап 1 – А3 (28+14 дана) – два ремонта након 2000 и 4000 сати рада од завршене ревитализације
- ХЕ Ђердап 2 - од А3 до А10.
- Власинске ХЕ: ХЕ Врла 1- А1, А2, А3 и А4; ХЕ Врла 2 – А1 и А2; ХЕ Врла 3 – А1 и А2; ХЕ Врла 4 – А1 и А2; ПАП Лисина – пумпни агрегати П1 и П2
- ХЕ Б.Башта – А1, А2, А3 и А4
- ХЕ Зворник: А1, А3 и А4
- ХЕ Овчар Бања – А1 и А2
- ХЕ Међувршје – А1, А2 и А3
- ХЕ Потпећ – А1, А2 и А3
- ХЕ Бистрица – А1 и А2
- ХЕ Кокин Брод – А1 и А2

Продужени ремонти трајања преко 30 дана су планирани на следећим агрегатима/постројењима:

Термоелектране:

- ТЕНТ А2 (120 дана); Капитални ремонт
- ТЕНТ А6 (145 дана); Капитални ремонт ТА, ЦСК, набавка дувача гара, DeNOx, премотавање статора генератора
- ТЕ Колубара А5 (60 дана)
- ТЕ Костолац А1 (60 дана); Капитални ремонт турбине и ремонт генератора, замена лопатица ротора ТНП
- ТЕ Костолац Б1 (142 дана); Капитални ремонт ТА, ЦСК, овешање паровода, одшљакивање
- ТЕ-ТО Нови Сад А2 (89 дана); капитални ремонт турбоагрегата и уградња турбинског регулатора
- Железнички транспорт ТЕНТ

Хидроелектране:

- ХЕ Ђердап 1 – А2 (42 дана) - детаљан ремонт након 5 година од ревитализације
- ХЕ Ђердап 2 – агрегат А1 (110 дана) и А2 (95 дана) - капитални ремонти
- ХЕ Пирот – (75 дана), А1 (радови у доводном тунелу, преклињавање статора и генерални ремонт турбинске опреме) и А2 (радови у доводном тунелу, контролно сервисни радови на агрегату)
- РХЕ Б.Башта – П1/Т1 (246 дана) – ревитализација агрегата померена из 2022. године
- РХЕ Б.Башта – П2/Т2 и тотални застој (58 дана) - Ревитализација кугластих затварача и велики ремонт доводно-одводног тунела.
- ХЕ Зворник: агрегат А2 (42 дана) - детаљан ремонт након 6,5 година експлоатације од ревитализације
- ХЕ Увац – А1 (33 дана) – замена побуде

План одржавања у пословној области Производње енергије у 2025. години

Планиране активности одржавања

- Текуће одржавање које садржи стално превентивно и интервентно одржавање према потреби постројења
- Ремонтне активности: стандардни, продужени и капитални ремонти.

Стандардни ремонти у трајању до 30 дана у 2025. години су планирани на следећим агрегатима:

Термоелектране:

- ТЕНТ А1, А2, А3, А4, А5, А6 и Б1
- ТЕ Колубара А3 и А5
- ТЕ Морава А1
- ТЕ Костолац А1, Б1, Б2 и Б3
- ТЕ-ТО Нови Сад А1 и А2
- ТЕ-ТО Зрењанин А1

Напомена: Од 2017. године није планиран ремонт блокова ТЕ Колубара А1 и А2.

Хидроелектране:

- ХЕ Ђердап 1 – А1, А2, А4, А5 и А6
- ХЕ Ђердап 1 – агрегат А3 (14 и 10 дана) - два ремонта након 8000 сати и преглед пре истека гарантног рока
- ХЕ Ђердап 2 – А1, А2, од А5 до А10
- Власинске ХЕ - ХЕ Врла 1- А1, А2, А3 и А4; ХЕ Врла 2 – А1 и А2; ХЕ Врла 3 – А2; ХЕ Врла 4 – А1 и А2; ПАП Лисина - пумпни агрегати П1 и П2
- ХЕ Пирот – А1 и А2
- ХЕ Б.Башта - А1, А2, А3 и А4
- РХЕ Б.Башта – П1/Т1
- ХЕ Зворник - А1, А2 и А4
- ХЕ Овчар Бања - А1 и А2
- ХЕ Међувршје - А1, А2 и А3
- ХЕ Потпећ - А1, А2 и А3
- ХЕ Бистрица - А1 и А2
- ХЕ Кокин Брод - А1 и А2
- ХЕ Увац - А1

Продужени ремонти трајања преко 30 дана су планирани на следећим агрегатима/постројењима:

Термоелектране:

- ТЕНТ Б2 (210 дана); капитални ремонт
- ТЕ Костолац А2 (75 дана); капитални ремонт блока
- Железнички транспорт ТЕНТ

Хидроелектране:

- ХЕ Ђердап 2 – агрегат А3 (110 дана) и А4 (95 дана) - капитални ремонти
- Власинске ХЕ - ХЕ Врла 3- А1 (180 дана) ревитализација
- РХЕ Б.Башта – П2/Т2 (246 дана) – ревитализација агрегата
- ХЕ Зворник – агрегат А3 (42 дана) - детаљан ремонт након 6,5 година експлоатације од ревитализације

План одржавања рударских капацитета

За 2023. годину је предвиђено да се крене са ревитализацијом, реконструкцијама и модернизацијама основне рударске механизације, да се стање рударских капацитета даље побољшава, те да се и даљом доследном применом превентивног одржавања, а нарочито добром техничком дијагностиком која је услов спровођења одржавања по стању, и тако постројења одрже у задовољавајућем техничком стању. Сем тога, планирана је едукација особља и са строгим применом процедура за текуће и сервисно одржавање би се подигла радно-технолошка дисциплина, а самим тим би се обезбедила већа поузданост при експлоатацији. Такође то би подразумевало већу енергетску ефикасност и прихватљив утицај на животну средину. Тренд реконструкција и модернизација опреме наставиће се и у 2024. и 2025. години.

У 2019. години је отворен нови површински коп Радљево где је започето са откопавањем откривке, а током 2025. године је план да се започне и са откопавањем угља са овог копа. Такође, почетком 2023. године у плану је и да се заврши транспорт преостале опреме коришћеног багера и одлагача из Немачке капацитета 3150 m³/h који је намењен за потребе ПК Радљево и да се изврши монтажа обе справе и пуне у рад почетком 2025. године. За потребе отварања ПК Радљево у 2021. години уговорен је нови бегер капацитета 6600 m³/h у склопу новог БТО система капацитета 6600 m³/h, нова опреме припадајућих транспортера са гуменом траком и припадајућег одлагача. Према терминим плану почетак рада овог система је друга половина 2025. године.

Тренд набавке стратешких оригиналних резервних делова и опреме од произвођача основне рударске механизације КРУПП, ТАКРАФ, ФАМ и остали који је започет у 2019. години биће настављен и у 2023, 2024. и 2025. години.

При утврђивању обима и динамике радова полази се од сагледавања укупног стања постројења, анализе и процене степена реализације прошлогодишњег програма ремонта и санација, као и текућег одржавања, могућности обезбеђења финансијских средстава и потребног времена за припрему и реализацију планираних послова као и неопходности да се производњом из властитих ресурса у што већој мери задовоље билансне потребе за угљем и електричном енергијом. Такође је уважено опредељење да се плански застоји рударске опреме ради ремонта сведу на што мању меру, а то се постиже набавком стратешких резервних делова, водећи рачуна о неопходним техничким захтевима, да би се избегли поремећаји у функционисању ЕЕС-а и снабдевању електрана угљем.

И поред значајних активности на превентивном одржавању и спровођењу програма дијагностичких испитивања стања постројења, због старости појединих постројења и преосталог радног века, неопходно је планирати набавку стратешких резервних делова и кључних елемената постројења како би се у случају квара избегли дужи неплански застоји. Веома је важно да се достигну ниво расположивости опреме и постројења, задржи и у наредном периоду, а што се постиже редовним циклусима планског одржавања.

Динамика ремонтних радова планирана је на основу:

- Оцене поузданости, сигурности и стања појединих постројења и обима обављених радова у претходном периоду.
- Потребе за производњом угља ради уравнотежења електроенергетског биланса у појединим периодима текуће године.
- Усклађивања потребног времена за припрему ремонта појединих машина односно постројења са расположивим терминима за реализацију.

Планови одржавања у Огранцима за производњу угља у складу са овим програмом треба да обухвате следеће:

- Детаљну разраду садржаја, обима и динамике припреме и извођења радова за све производне капацитете предвиђене за санацију, ревитализацију, ремонт, текуће и сервисно одржавање.
- Планове одржавања треба урадити по пројектном приступу планирања, реализације и контроле.
- Сагледавање радова и услуга који се могу обавити ангажовањем расположивих радних и материјалних потенцијала у оквиру ЕПС-а.
- Набавку добара услуга и радова треба спроводити у складу са програмом пословања, важећих закона, процедура и усвојеног Плана набавки.

- Припрема потребне документације за спровођење одговарајућих процедура у складу са Законом о јавним набавкама ради благовременог склапање уговора за набавке добара услуга и радова.
- Формирање квалитетних радних тимова у врху менаџмента из све три струке, машинске, електро и рударске, који би стратешки организовали и контролисали све активности у систему одржавања.

Неопходно је да особље на самим системима прође додатне тренинге и едукације и да по датим процедурама извршава тражене задатке.

Детаљније у прилогу 4

Одржавање информационо - комуникационе опреме

Одржавање информационо-комуникационе опреме ЕПС АД и Огранака је исказано у оквиру посебног Програма одржавања информационих, телекомуникационих и пратећих технолошких система. По свом обиму, обухватило је ЕПС АД и огранке за производњу електричне енергије, угља и ЕПС Снабдевање.

Значај одржавања у области информационо-комуникационих технологија (ИКТ) је значајан, а потенцијално нефункционисање управљачких, информационих и телекомуникационих система угрожава цео производни систем ЕПС АД и наплату електричне енергије.

У сагласности са већ постојећим дефиницијама, подељено је на текуће и инвестиционо одржавање пословних и техничких информационих система, телекомуникационих и осталих технолошких система. Са технолошке стране основне целине за ИКТ одржавање су везане за одржавање ИТ хардвера (серверске и сториџ инфраструктуре), САН и ЛАН мрежне инфраструктуре, уређаја за напајање, климатизацију Дата центара, софтвера, уређаја за напајање у телекомуникационој мрежи, система за синхронизацију, телекомуникационе мреже преноса, ИП МПЛС мреже ЕПС АД и ИКТ сервиса.

Делови опреме који се одржавају су изразито различити и хетерогени, старости од неколико до десетак година. Због кратког технолошког века ИКТ опреме, њено континуирано одржавање у дужем временском периоду представља посебан проблем, тако да је стандардизација и хомогенизација ИКТ опреме у ЈП ЕПС предмет посебних анализа. Активности одржавања се углавном реализују кроз годишње уговоре за превентивно и корективно одржавање, техничку подршку са или без поправке неисправних модула и различитим модалитетима уговора сервисног нивоа.

Тенденција је да се након истека постојећих уговора о одржавању бивших зависних привредних друштава, склапају уговори у оквиру ЕПС АД са обједињеним одржавањем исте или сличне опреме, у обиму у коме је то функционално могуће. Активности око склапања обједињених уговора о ИКТ одржавању који третирају организационе целине са опремом истог произвођача, односно истим сервисним услугама која су започета, потпуно ће бити реализована.

6.2. План инвестиција

Планом инвестиција за период од 2023-2025. године предвиђено је да се инвестиционе активности приоритетно усмере на очување сигурности снабдевања, квалитетно и поуздано снабдевање електричном енергијом тарифних и комерцијалних купаца Електропривреде Србије. При планирању су узети у обзир еколошки захтеви, као и потребе за замену, реконструкцију и модернизацију постојеће опреме и електроенергетских објеката у циљу одржавања и унапређења производње и параметара поузданости електроенергетског система.

Наставља се са активностима на ревитализацији хидроелектрана и термоелектрана, на изради планске документације и потребне пројектне документације у циљу отварања заменских капацитета у рударском сектору, као и активности на изградњи нових производних капацитета.

Инвестиционе активности у периоду 2023-2025. године претежно су планиране за спровођење већ започетих инвестиционих пројеката, очување сигурности снабдевања електричном енергијом и одржавање поузданости рада електроенергетског система. Процењујући укупно стање и ограничења, очекиване краткорочне и дугорочне ефекте

појединих улагања, као и могуће последице настављања застоја у инвестирању, сагледан је обим активности за које су обезбеђена средства, или се процењује да би, у оквиру учињених претпоставки, током периода 2023-2025. године могла бити обезбеђена из сопствених и екстерних извора. Приоритетним улагањима се сматрају следећа:

- реализација започетих активности у 2022. години, чији је наставак реализације предвиђен и у периоду 2023-2025. године, и то првенствено проистеклих из већ уговорених зајмова,
- наставак експропријације на подручју РБ Колубара и ТЕ-КО Костолац, како би се обезбедили предуслови за даљи развој површинских копова,
- ревитализација постојећих рударских капацитета и набавка недостајуће рударске опреме за површинске копове у РБ Колубара,
- рударско грађевински радови на санацији клизишта и инфраструктурни радови,
- пуштање система за контролу и управљање квалитетом угља у западном делу колубарског басена, као и започињање активности за источни део колубарског басена и косточачког басена,
- наставак активности на измештању инфраструктур. објеката у функцији рада ПК Поље Г и ПК Поље Е,
- наставак активности на развоју новоствореног ПК Радљево,
- ревитализација рударске опреме и набавка недостајуће опреме за ПК Дрмно,
- изградња објеката и набавка опреме система за одводњавање за заштиту ПК Дрмно од површинских и подземних вода,
- наставак реализације пројекта Друга фаза пакета пројекта Костолац Б, који се односи на изградњу новог блока ТЕКО Б3 од 350 MW,
- припремне активности за капитални ремонт блока Б1 у ТЕ КО Б,
- наставак пројекта редукције азотних оксида секундарним мерама на ТЕ КО Б,
- завршетак извођења радова за пројекат изградње индустријског колосека у ТЕ КО Б,
- наставак активности на реализацији пројекта Реконструкција система за отпепељивање на ТЕНТ А,
- завршетак изградње касете 4 депоније пепела и шљаке на ТЕНТ А,
- капитални ремонт блока ТЕНТ А5, који обухвата уговарање преосталих набавки за капитални ремонт као и производња опреме која ће се уградити у ремонту. Извођење радова је планирано од 01.06.2023 године у трајању од 120 дана.
- припрема пројекта за редукцију азотних оксида на блоку ТЕНТ А6 са капиталним ремонтом постројења,
- активности везане за топлификацију Београда са блокова ТЕНТ А3-А6,
- завршетак активности на пројекту Одсумпоравање димних гасова (ОДГ) на блоковима ТЕНТ А3-А6,
- наставак реализације пројекта ОДГ на блоковима ТЕНТ Б1 и Б2,
- припремне активности на другој фази ревитализације ТЕНТ Б2,
- пројектовање и уговарање изградње котловског постројења за грејање на локацији ТЕ Колубара А,
- завршетак ревитализације ХЕ Ђердап 1 и замена опреме на приобаљу са одржавањем система заштите,
- ревитализација ХЕ Ђердап 2 зарад продужења животног века електране и са повећањем степена корисности и инсталисане снаге у периоду од 2025-2037. године,
- наставак активности на ревитализацији Власинских ХЕ,
- активности на ревитализацији РХЕ Бајина Башта,
- доградња додатног (четвртог) агрегата у ХЕ Потпећ,
- припремне активности за ревитализацију ХЕ Потпећ,
- ревитализација ХЕ Бистрица,
- наставак активности на развоју пројекта РХЕ Бистрица (израда пројектне и просторно-планске документације),
- активности на развоју пројекта РХЕ Ђердап 3,
- припремне активности за почетак реализације пројекта изградње ХЕ Бук Бијела у оквиру ХЕС Горња Дрина на територији Републике Српске,
- завршетак пројекта реконструкције МХЕ у власништву ЈП ЕПС као и изградње две нове МХЕ на водопривредним бранама (финансирање из кредита),

- покретање нових и наставак пројеката са обезбеђеним финансирањем из области ОИЕ (соларне електране, ветроелектране),
- израда пројектне документације и изградња соларних електрана,
- активности на реализацији пројекта Ветропарк Костолац,
- укључивање ЕПС АД у развој пројекта Ветроелектране Планиште,
- даљи развој информационих система, интеграција постојећих решења у циљу унапређења пословања Електропривреде Србије у целисти,

Укупна планирана средства за инвестиције за 2023. годину у ЕПС АД су 115,4 милијарде динара, од чега је 52 милијарде динара из средстава ЕПС-а.

Укупна планирана средства за инвестиције за 2024. годину у ЕПС АД су 102,6 милијарди динара, од чега је 52,5 милијарди динара из средстава ЕПС-а.

Укупна планирана средства за инвестиције за 2025. годину у ЕПС АД су 105,4 милијарде динара, од чега је 52,1 милијарда динара из средстава ЕПС-а.

Укупна планирана потребна средства за инвестиције за период 2023-2025. године у ЕПС су 323,4 милијарде динара, од чега је 169,6 милијарди динара из средстава ЕПС-а.

Детаљније у прилогу 5

6.3. План основних средстава

Планом набавки основних средстава сагледане су потребе за набавком основних средстава (алати, мерни уређаји, транспортна средства, информатичка и телекомуникациона опрема, опрема за погон и сл.) која нису садржана у програмима инвестиција, а у функцији су реализације ЕЕБ. Планирана средства износе: за 2023. годину 6,6 млрд. динара, за 2024. годину 6,3 млрд. динара и за 2025. годину 6,0 млрд. динара.

Детаљније у прилогу 6 и 19

6.4. План унапређења и заштите животне средине

У периоду 2023-2025. године посебна пажња ће бити посвећена питањима заштите животне средине и испуњењу законских захтева. Дефинисане су обавезе организационих делова ЕПС, везане за планирање и спровођење мера заштите којима се спречава или минимизира утицај активности предузећа на животну средину. Послови који се предвиђају планом, у одговарајућој неопходној мери прате и захтеве законодавства ЕУ из области заштите животне средине. Значајне обавезе намеће и неопходност сарадње са међународним институцијама, пре свега финансијским, које захтевају испуњење захтева прописа Европске уније и Комисија Уједињених нација. Започињање процеса преговора са ЕУ је условило додатне активности у односу на раније годишње планове, за чији је иницијални период спровођења потребно одредити додатна средства.

Детаљније у прилогу 14

7. Програм унапређења интегрисаних система менаџмента

Акционарско друштво „Електропривреда Србије“, послује као јединствен пословно-технички систем, уређен према захтевима међународних стандарда, између осталог и стандарда за системе менаџмента. Континуираним унапређењем начина пословања и рада и применом адекватних алата, ЕПС АД остварује политике и успостављене циљеве интегрисаних система менаџмента у функцији реализације Пословне политике и циљева предузећа.

Пословање ЕПС АД утемељено је на инфраструктури квалитета, односно имплементацији међународних стандарда и примени захтева законске и техничке регулативе који обезбеђују смернице за правовремено прилагођавање ЕПС АД захтевима тржишта, надлежних државних органа, окружења и међународних институција, и тако ствара услове за профитабилну и добру пословну праксу у ЕПС АД.

Кључни циљеви Програма унапређења ИМС су: континуално преиспитивање и унапређење кључних процеса, идентификација и документовање модификованих и нових процеса, њихових активности и одговорности, дефинисање параметара процеса, издвајање кључних параметара, њихово континуално мерење и израда анализе утицаја као и идентификовање и оцена аспеката и ризика. Такође, циљ је и оптимално уређивање процеса и активности који се одвијају између најширих организационих целина који чине ЕПС АД, ради постизања очекиваних/планираних пословних резултата.

Добро дефинисане процедуре и њихова пуна примена ће спречити појављивање грешака у процесима, допринеће већој ефикасности, уштедама, оптимизацији перформанси процеса, већу уређеност пословно техничког система, благовремено препознавање прилика и могућности, избегавање и минимизирање ризика.

Главни циљ унапређења интегрисаних система менаџмента у ЕПС АД јесте стицање заједничког тј. групног сертификата ИМС. Зато је у наредном периоду акценат на окончању процеса усаглашавања система менаџмента на релацији Управа – Огранци ЕПС АД, и то: квалитетом, животном средином и безбедношћу и здрављем на раду. Имплементација корпоративних докумената и правила ИМС Управе ЕПС АД донеће унапређење и процесима инфраструктуре квалитета. У складу са околностима значајна пажња биће посвећена успостављању корпоративног оквира информационе безбедности у Управи ЕПС АД.

Живот и пословање у актуелним околностима суочио је пословни свет са бројним изазовима који су наметнули чврсте разлоге за анализом контекста ЕПС АД са циљем имплементације препознате добре пословне праксе у виду захтева стандарда у процесе ЕПС АД ради остварења континуитета пословања.

Потписивање декларације о „Зеленој агенди“ за западни Балкан и усмеравање ка зеленим технологијама захтева додатну пажњу и анализу кључних фактора одрживог развоја са аспекта потреба и могућности имплементације принципа, смерница и нових система менаџмента.

Детаљније у прилогу 7

8. Програм унапређења односа са јавношћу

Електропривреда Србије у условима либерализованог тржишта електричне енергије унапређује комуникацију са јавношћу како би, не само најшира јавност, већ и остале јавности биле упознате са пројектима, инвестицијама и променама кроз које пролази највећи и најважнији енергетски систем у Србији као стабилан ослонац за грађане и привреду Србије.

Најважније теме за унапређење односа с јавношћу у програму активности Односа с јавношћу Електропривреде Србије за 2023 - 2025. годину су инвестиције у заштиту животне средине, улагања у коришћење обновљивих извора, модернизација постојећих и изградња нових производних капацитета ЕПС АД, енергетска ефикасност посебно кроз мере рационалног коришћења електричне енергије, ЕПС као стабилан ослонац за грађане и привреду Србије.

У условима либерализованог тржишта електричне енергије, као и у околностима које је изазвала глобална енергетска криза, уз сталне захтеве за унапређењем заштите животне средине и енергетске ефикасности, свеобухватна комуникација са јавношћу је неопходна како би, не само најшира јавност, већ и остале јавности биле упознате са радом највећег и најважнијег енергетског система у Србији.

За успешну реализацију свих утврђених циљева који треба да омогуће Електропривреди Србије да остане регионални лидер и значајан учесник на регионалном и европском електроенергетском тржишту, неопходна је подршка јавности, пре свега медија, који значајно утичу на креирање ставова свих јавности према процесима кроз које пролази ЕПС АД.

Најважнији представници јавности су Влада Србије и надлежни државни органи, Енергетска заједница југоисточне Европе, енергетске институције у ЕУ, политичке странке, локалне самоуправе, медији, финансијске институције, стручна јавност и цивилни сектор, пословни партнери, синдикалне организације и запослени.

Посебан значај у комуникацији са екстерним јавностима, ЕПС АД придаје најширој јавности, грађанима

Србије, који су такође и купци електричне енергије. Пословање ЕПС АД на отвореном тржишту електричне енергије, посебно у време глобалне енергетске кризе, као и утицај конкуренције, али и важност препознавања боље комуникације са купцима дају и приоритет постављању те врсте комуникације на виши ниво.

Комуникација Електропривреде Србије са јавношћу обухвата бројне канале и алате. Циљ комуникације је да се унапреде односе са кључним јавностима, изгради и очува имиџ, управља репутацијом, унапреде односе са купцима и пословном јавношћу и креира интерно јавно мњење које је неопходно за успешну реализацију процеса унапређења пословања компаније.

У реализацији комуникације примењују се сви канали комуникације: лични однос, медији (штампа, ТВ, радио), интернет, посебни догађаји, као и сви алати комуникација - интервјуи, изјаве, брифинзи, саопштења за јавност, информације за медије (писани материјал), конференције за новинаре, едукативне посете новинара компанији, друштвени догађаји (сајамски наступи, округли столови, панели, трибине, конференције...), промоција донација и друштвено одговорног пословања, интернет сајт компаније, интерни портал, компанијски лист, компанијске публикације и састанци.

Детаљније у прилогу 8

9. Програм маркетиншких активности

Основни маркетиншки циљ ЕПС АД је да унапреди комуникацију са тржиштем и да ради на развоју позитивног имиџа компаније. Све активности треба да буду усмерене ка унапређењу односа са купцима и тржиштем.

ЕПС АД континуирано ради на развоју бренда „Електропривреда Србије“ и у том циљу у наредном периоду биће спроведено низ активности: јасним и креативним визуелним решењима тржишту ће бити предочене најважније вредности којима смо у свом пословању вођени; координисаним и централизованим едукативним и продајним кампањама које су усмерене ка различитим категоријама потрошача, приближаваћемо се и препознавати његове потребе; присуством на сајмовима и стручним скуповима представљаћемо своје програме и акције различитим јавностима; израдом видео и штампаног садржаја промовисаћемо компанију и њене вредности.

ЕПС АД ће промовисати теме из области енергетске ефикасности која је препозната као најјефтинији и најбржи начин постизања циљева одрживог развоја. У том циљу, спроводиће бројне активности и акције ради подизања свести циљане јавности о значају енергетске ефикасности.

Производња зелене енергије део је вековне традиције Електропривреде Србије и датира још из 19. века, а наставља се и данас, и у времену великих климатских промена и загађења има вероватно већи значај за друштво и очување природе него икада.

У циљу подршке пословним активностима ЕПС АД и у циљу испуњења услуга за све огранке у оквиру ЕПС АД, средства предвиђена за период од 2023. до 2025. године односе се на следеће:

- Унапређење односа са купцима кроз организацију догађаја за купце;
- Закуп штампаних и електронских медија са локалном и националном покривеношћу (узимајући у обзир потребе огранака и ЕПС АД);
- Дизајн и продукција штампаних промотивних материјала и материјала неопходних за уређење екстеријера и ентеријера;
- Продукција видео садржаја, промотивних материјала и пословне галантерије;
- Организовање наступа на сајмовима и стручним скуповима (које подразумева активности од закупа простора до организовања људства и припреме свих материјала).

Средства предвиђена за ове намене у периоду од 2023. до 2025. године износе по годинама: 2023. – 150.800.000,00 РСД; 2024. – 150.800.000,00 РСД; 2025. – 150.800.000,00 РСД и као таква су предвиђена за реализацију наведених активности ЕПС АД и свих огранака.

РСД

Р.бр.	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	2023.	2024.	2025.
1	Производња штампаних садржаја и материјала	70.300.000	70.300.000	70.300.000
2	Рекламе (закуп медија, промо артикли)	48.000.000	48.000.000	48.000.000
3	Сајамски и конференцијски наступи	4.000.000	4.000.000	4.000.000
4	Остале маркетиншке активности, догађаји за купце	28.500.000	28.500.000	28.500.000
Укупно		150.800.000	150.800.000	150.800.000

Под осталим маркетиншким активностима у износу од 28.500.000,00 динара, предвиђено је следеће:

- Организација догађаја за купце, Производња видео садржаја и Дигиталне комуникације
- Електропривреди Србије купци су на првом месту. Предвиђено је унапређење односа са купцима у тој категорији, кроз организацију догађаја за купце, са територије читаве Србије
- Презентоваћемо значај еколошког пословања, приказати ћемо низ мера за рационалну потрошњу енергије и радићемо на подизању свести о чувању енергије.
- Едуковаћемо и најмлађу популацију кроз израду материјала који ће их заинтересовати, путем дигиталне комуникације (друштвене мреже, апликације и сл.) и кроз унапређење интернет странице.
- Производњом видео садржаја снимити ћемо низ филмова где ћемо приближити сам процес производње и снабдевања како становништву тако и привреди.

10. Управљање људским ресурсима

Управљање људским ресурсима у 2023-2025. години има за циљ да доприноси модернизацији и трансформацији ЕПС АД Београд у систем који ће успешно пословати у условима потпуне либерализације тржишта електричне енергије путем активности које ће бити усмерене на: одређивање оптималне организације, броја и структуре запослених, развој савременог начина руковођења у складу са захтевима савременог пословања и конкуренцијом, дефинисање мерила за показатеље успешности и остваривање утврђених циљева, увођење адекватног система награђивања запослених, развој знања и вештина запослених, подизање мотивације запослених, стандардизацију пословних процеса, развој процедура рада и безбедан рад свих лица која учествују у радним процесима у ЕПС АД Београд.

Ради успешнијег остваривања ових циљева, даље ће се развијати алати уведени у претходном периоду, унапређивањем процедура које обухватају све пословне процесе у области управљања људским ресурсима, и стварањем услова за свеобухватну примену SAP HCM информационог система за управљање људским ресурсима.

Управљање људским ресурсима ће се у наредном периоду фокусирати на препознавање и афирмацију организационих и управљачких приоритета у процесу модернизације ЕПС АД Београд.

Редовне потребе за запосленима који најбоље могу одговорити реализацији постављених циљева ЕПС АД Београд, попуњавање се примарно интерним конкурсима уважавајући квалификације, преференције, искуство и постигнуте резултате запослених.

Потребе за стручним оспособљавањем и усавршавањем запослених, поред досадашњих начина који се огледају у упућивању на отворене обуке и стручне скупове у земљи и иностранству, стицању и обнављању лиценци, задовољавање се и ангажовањем сопствених ресурса и организовањем интерних обука, радионица и презентација.

Посебан вид стручног оспособљавања и усавршавања предвиђен је за увођење у посао извршилаца за потребе новог блока Б-3 ТЕ КО Костолац. Табеларни преглед потребних радних места са бројем извршилаца и детаљи везани за обуке и увођење у посао ових извршилаца дати су у Прилогу 1 Број запослених - Политика запослености.

Као приоритетне активности препознате су преиспитивање свих ризика у радним процесима и дефинисање одговарајуће организационе структуре као оквира за целовито и конзистентно управљање безбедношћу и

здрављем запослених према јасно дефинисаним процедурама, које ће бити дефинисане на нивоу ЕПС АД Београд, за све процесе рада у којима постоје повећани ризици за запослене и кориснике услуга ЕПС АД Београд. У наредном периоду треба установити и примењивати јединствене критеријуме при процени ризика, пратити, контролисати и санкционисати све случајеве одступања. Афирмација стручног и аналитичког приступа у овој области обухвата предупредивање свих до сада препознатих ризика, препознавање и елиминацију потенцијалних ризика, анализу разлога боловања, сагледавање свих резултата периодичних лекарских прегледа, спровођење образовања о заштити здравља и безбедности на раду и указивање прве помоћи кад год је она потребна.

ЕПС АД Београд ће и у периоду 2023-2025. године наставити са решавањем објективних потешкоћа у ангажовању инвалида рада који више не могу да обављају послове своје струке и нивоа образовања.

У циљу привлачења младих висококвалификованих кадрова, ЕПС АД Београд је склопио споразуме о сарадњи са високошколским установама који образују профиле стручњака најпотребније овом предузећу. Ови споразуми, у складу са потребама и могућностима предузећа, омогућавају стручну праксу студената свих година студија у свим деловима ЕПС АД Београд, као и сарадњу на пројектима. Наведене активности ће се наставити и у наредном периоду, а упоредо са тим и учешће ЕПС АД Београд у међународној размени студената омогућавањем стручне праксе страних студената посредством ИАЕСТЕ Србија, што иначе чинимо већ дуги низ година.

ЕПС АД Београд наставља дугогодишњу сарадњу са средњим стручним школама обезбеђујући њиховим ученицима услове за обављање практичне наставе и наставе у блоку, а активно смо се укључили и у Програм дуалног образовања.

11. Стручно оспособљавање и усавршавање

Развој запослених у ЕПС АД је у функцији остварења циљева предузећа, у складу са његовом мисијом и визијом. Реализује се кроз стручно оспособљавање и усавршавање запослених на основу препознатих потреба за унапређењем њихових знања и вештина, ради оптимизације радних процеса и остваривања добрих пословних резултата.

ЕПС АД ће и у наредном периоду улагати у развој својих запослених.

Планирана је реализација обука, превасходно у техничко-технолошкој, а потом и корпоративној, економско-финансијској и областима безбедности и здравља на раду, заштите од пожара и заштите животне средине. Знатан удео имају интерне обуке прописане интерним актима за запослене у производњи угља и производњи енергије: обуке за безбедан и здрав рад, основне и периодичне обуке запослених у електранама и на коповима, обуке из противпожарне заштите, прве помоћи и сл. Оне се реализују сопственим ресурсима (инструктори у огранцима) и не производе додатни трошак. У ову категорију (без додатних трошкова) спадају и интерне радионице и обуке које се одржавају у склопу одређених пројеката.

Осим тога, наставиће се са упућивањем запослених на стручне скупове које се баве темама из области у којима су ангажовани у ЕПС АД. Значајан број наших стручњака су аутори и коаутори стручних радова које излажу на саветовањима, семинарима и конференцијама, а од посебне важности је упознавање са актуелним прописима и новинама у струци, што ови догађаји омогућавају.

И у наредном периоду, за запослене на радним местима на којима се захтева поседовање лиценце или стручног испита, биће омогућено финансирање испуњавања овог услова.

Планирана средства за стручно оспособљавање и усавршавање запослених

ЕПС АД	Обуке	Стручни испити и лиценце			RSD
		Стручни скупови			Укупно
2023. година	26.011.350	12.565.736	12.887.594		51.464.680
2024. година	26.011.350	12.565.736	12.887.594		51.464.680
2025. година	26.011.350	12.565.736	12.887.594		51.464.680

Приказана расподела између различитих видова стручног усавршавања унутар пројектованог буџета базирана је на потребама евидентираним за 2023. годину. Међусобни однос приказаних категорија у погледу њихове заступљености у пројектованом буџету за 2024. и 2025. годину се може променити услед нових приоритета и с тим у складу, нешто другачије препознатим потребама за стручним усавршавањем запослених.

ЕПС АД је посвећен континуираном, планском и сврсисходном улагању у иновирање знања и вештина запослених, јер је развој људских ресурса предуслов за унапређење пословања предузећа. Истовремено, улагањем у стручно оспособљавање и усавршавање запослених, стварају се услови за квалитетну замену извршилаца на свим нивоима, у условима високог одлива кадрова подстакнутог вишегодишњим програмом отпремнина за превремени одлазак.

Детаљније у прилогу 17

12. Пословни информациони систем

Како је корпоративизација ЕПС АД, односно његова реорганизација и консолидација, чврсто повезана са обезбеђењем потребне информатичке и комуникационе инфраструктуре, основни циљеви и задаци у периоду 2023-2025 година су:

- Наставак имплементације SAP ERP система као базичног пословно информационог система у све организационе делове према стратешкој мапи пута
- Пуна имплементација SAP HCM модула за управљање организацијом, кадровима и обукама и обрачун зарада на нивоу ЕПС АД
- Наставак имплементације јединственог информационог система за обрачун и наплату ЕЕ (билинг) за ЕПС снабдевача
- Наставак имплементације МДМ пројекта – успостављање јединствених шифарника пословних партнера, материјала, услуга, постројења и опреме за ЕПС
- Наставак имплементације и надоградња јединственог информационог система за управљање пословном документацијом
- Центрилизација и консолидација лиценци и услуга подршке за Oracle софтверске производе у комбинацији са консалтинг услугама имплементације нових производа
- Пуна примена имплементираних сервиса и „корпоративног имиџа“ након реализације пројекта унапређења основне ИТ инфраструктуре, и интеграције свих запослених и организационих делова у систему ЕПС у јединствену доменску организацију и корпоративни систем за размену електронске поште, коришћењем најновијих Microsoft серверских и cloud технологија
- Консолидација комплексне и изоловане ИКТ инфраструктуре и изградња поуздане и високо доступне инфраструктуре јединственог Дата центра у систему ЕПС уз коришћење најновијих информатичких технологија и решења за виртуализацију, као кључан корак у оквиру Стратегије унапређења ефикасности и продуктивности ИКТ
- Унапређење система корпоративне безбедности за сегменте ИКТ система и података
- Унапређење система за подршку аналитици и пословном извештавању која треба да обухвати како финансијске извештаје, тако и различите показатеље успеха који се односе на делатности производње, угља, производње енергије, трговине и снабдевања електричном енергијом.
- Одржавање и надоградња система за повезивање пословних апликација и сервиса, Enterprise Service Bus платформа, базирана на Oracle технологији. За реализацију интеграционих пројеката убудуће ће се користити OSB платформа, која представља централизовано место интеграција свих апликација и извора података.

Детаљније у прилогу 12

13. План финансијског резултата

Финансијски резултати за период 2023-2025.г. планирани су на основу макроекономских претпоставки, планираног обима производње и пласмана електричне енергије и других производа, посебних програма, историјских података и обавеза које проистичу из важећих законских прописа.

Расподела добити, односно покриће губитака ЕПС АД предвиђена је у делокругу рада Скупштине ЕПС АД, и то чланом 14. став 1. тачка 6) Статута ЕПС АД.

Одлука Скупштине ЕПС АД о напред наведеном се доноси уз сагласност оснивача, при чему се акт на који Оснивач даје сагласност сматра донетим даном давања сагласности оснивача.

Уколико постоје расположива средства, део добити се може расподелити запосленима на име учешћа у добити у складу са законом и Колективним уговором. Одлуку о расподели добити, односно начину покрића губитака доноси Надзорни одбор, уз сагласност Оснивача.

Биланс Успеха

Пословни приходи

Пословни приходи су утврђени на основу планираног пласмана електричне енергије, угља за индустрију и широку потрошњу, топлотне енергије и технолошке паре и других производа и услуга по актуелним ценама.

Детаљније у прилогу 13

Планирани приход од електричне енергије за 2023.г. износи 477.341 мил.дин. и утврђен је на основу електроенергетског портфела, актуелних цена електричне енергије за купце који имају право на гарантовано снабдевање, уважавајући одобрено повећање цене електричне енергије за купце са правом на гарантовано снабдевање за 8% од 01. јануара 2023. године и 8% од 01. маја 2023. године, важећих уговорених цена за комерцијално снабдевање, цена за испоруку електричне енергије за надокнаду губитака у дистрибутивном и преносном систему из важећих уговора, тржишних цена за испоруке електричне енергије лиценцираним купцима и цена из уговора за испоруке електричне енергије ЕП РС, на основу одлуке о ценама системских услуга у Електроенергетском систему и на основу пројекције кретања цена на балансном тржишту. У оквиру прихода од електричне енергије је и приход од накнаде за подстицај повлашћених произвођача електричне енергије. Законом о енергетици и Уредбом о енергетски угроженом купцу прописано је да се средства за остваривање права енергетски угроженог купца обезбеђују у буџету РС, а такође је прописан начин преноса тих средстава субјекту који обавља јавно снабдевање. Планирани приход од електричне енергије коригован је за ефекте попушта у цени електричне енергије за категорију потрошње „домаћинство“ у висини од 5% рачуна за редовно плаћање електричне енергије као и за попусте за рационалну потрошњу. Планирани приход од електричне енергије за 2024.г. износи 503.663 мил.дин, а за 2025. годину 481.710 мил.дин.

Планирани приход од електричне енергије за 2023. годину је у односу на остварени у 2022.г (348.606 мил.дин.) већи за 37%, услед очекиваних већих испорука и актуелних већих цена за испоруку електричне енергије.

Приход од угља за индустрију и широку потрошњу за 2023.г. износи 2.147 мил.дин.и утврђен је на бази планираних испорука из биланса угља и важећих цена угља утврђених Ценовником продајних цена угља од 07.06.2022. и Одлуком НО о ценама угља за поједине категорије потрошача у складу са Закључком ВРС од 12. јануара 2023.г. којим су препоручени услови за снабдевање угљем појединих привредних субјеката, као и за потребе буџетских корисника и јавних комуналних предузећа.

Уколико директор ЕПС АД донесе нови ценовник за продају угља по асортиманима за 2023. годину, он ће се примењивати од дана доношења одлуке. Билансом производње угља детаљно су утврђени сви елементи производње и пласмана угља.

Детаљније у прилогу 3

Приход од топлотне енергије и технолошке паре (за 2023.г. 3.324 мил.дин. за 2024.г. 4.092 мил.дин. и за 2025.г. 4.301 мил.дин.) утврђен је на бази планираних испорука и цена. Планирани приходи од топлотне енергије и технолошке паре за 2023. годину су у односу на остварени за 2022.г (2.255 мил.дин) већи за 47%, на основу сагледаних потреба и уважавајући ангажовање капацитета за производњу електричне енергије, на основу које је планирана производња топлотне енергије и технолошке паре.

Приход од донација и субвенција (за 2023.г. 1.027 мил.дин. за 2024.г. 908 мил.дин. и за 2025.г. 910 мил.дин.) односи се на приходе од активирања опреме и резервних делова по добијеним донацијама у ранијим годинама, као и на рефакцију акцизе. Приход од донација и субвенција за 2023. годину је у односу на остварени за 2022.г (1.098 мил.дин) мањи за 6%.

Остали пословни приходи (за 2023.г. 4.264 мил.дин. за 2024.г. 3.137 мил.дин. и за 2025.г. 3.152 мил.дин.) укључују продају осталих производа и услуга, приходе од закупнина, приходе од продаје пепела и друго. Планирани остали пословни приходи за 2023. годину су у односу на остварене за 2022.г (3.266 мил.дин) већи за 31%.

Пословни расходи

Планирани расходи су утврђени полазећи од производних планова, посебних програма, обавеза које проистичу из важећих законских прописа и уговорених обавеза, уважавајући принцип рационалног пословања.

Трошкови су планирани у складу са Смерницама Владе РС за израду годишњег програма пословања за 2023. годину, односно трогодишњег програма пословања за период 2023-2025. године јавних предузећа и других облика организовања који обављају делатност од општег интереса, које је Влада усвојила Уредбом 05 Број: 110-7814/2022-1 од 20. октобра 2022.г. Трошкови, који су дефинисани Смерницама, планирани су највише до нивоа плана за 2022. годину.

Набавка електричне енергије (за 2023.г. 36.608 мил.дин., за 2024.г. 38.050 мил.дин. и за 2025.г. 41.471 мил.дин.) обухвата набавку електричне енергије на берзама електричне енергије у Републици Србији (SEEPX) и региону (HUPX, CROPEX), набавку од лиценцираних купаца, Електропривреде Републике Српске, повлашћених произвођача електричне енергије ван ЕПС-а и од ПД ЕПС Трговање.

Планирана набавка електричне енергије за 2023. годину је у односу на остварену за 2022.г (117.589 мил.дин.) мања због знатно мање набавке електричне енергије.

Уговори о откупу електричне енергије са произвођачима електричне енергије из обновљивих извора који немају статус повлашћеног или привремено повлашћеног произвођача, тзв. независним произвођачима, закључују се за најдуже једну календарску годину, односно са роком важења до 31. децембра календарске године за коју се закључују. Цена по којој ЕПС АД Огранак ЕПС Снабдевање откупљује електричну енергију од независних произвођача, утврђују се за календарску годину за коју се врши уговарање у висини интерне цене електричне енергије за испоруку електричне енергије између Управе ЕПС АД и Огранка ЕПС Снабдевање из Одлуке о интерним ценама електричне енергије и угља за ТЕ коју доноси директор ЕПС АД, а која важи на дан 1. децембра године која претходи календарској години за коју се врши уговарање.

У периоду који обухвата 2022. годину и јануар 2023. године ЕПС АД је откупио количину од 2.001 MWh електричне енергије од независних произвођача по цени која одговара интерној цени електричне енергије по којој Управа ЕПС АД обезбеђује електричну енергију Огранку ЕПС Снабдевање. Ова енергија намењена је снабдевању крајњих купаца електричне енергије на отвореном тржишту. Откупна цена за 2023.годину износи 8,112 дин/ kWh, док је у 2022.години износила 4,252 дин/kWh. ЕПС АД је за 2023.г. закључио уговоре о откупу електричне енергије са 16 независних произвођача. У претходној 2022.години је било 25 закључених уговора, 9 произвођача је раскинуло уговоре односно исте није потписало за 2023.годину.

Трошкови приступа и коришћења система за пренос електричне енергије: Међусобни економски односи између ЕПС АД и ЕМС-а су планирани у складу са енергетским величинама исказаним у Електроенергетском билансу уважавајући актуелну цену приступа систему за пренос електричне енергије, као и на основу пројекције кретања цена на балансном тржишту за балансну енергију и балансно одступање.

ЕМС АД, ЕПС АД -у као учеснику на тржишту пружа услуге коришћења гаранција порекла енергије у складу са Правилима за издавање гаранција порекла а на основу Уговора о регистрацији закљученог између ЕМС АД и ЕПС АД. Гаранција порекла је електронски сертификат који на основу Уговора о регистру ЕМС АД издаје учесницима на тржишту и представља гаранцију природе и порекла енергије у сврху пружања доказа крајњем купцу да је одређени удео или количина енергије у зависности од случаја: 1) произведена из извора енергија на који се гаранција односи, 2) произведена коришћењем одговарајућег типа технологије, 3) електрана која је произвела има друге атрибуте на које се гаранција односи. За ову услугу су предвиђена средства у програму пословања за 2023, 2024. и 2025. годину, на нивоу од 2,2 милиона динара, 2,9 милиона динара и 3,7 милиона динара, респективно.

Трошкови приступа и коришћења система за пренос електричне енергије и трошкови балансне енергије за 2023. годину од 14.435 мил.дин. су у односу на остварене за 2022.г (27.044 мил.дин) мањи за 47%, као последица планираног смањења цена у 2023.г. на балансном тржишту за балансну енергију и балансно одступање.

Трошкови приступа и коришћења дистрибутивног система утврђени су на основу планираног обима испоручене електричне енергије из Електроенергетског портфелја уважавајући актуелну цену приступа систему за дистрибуцију електричне енергије. Трошкови приступа и коришћења дистрибутивног система за 2023. годину од 93.912 мил.дин. су у односу на остварене за 2022.г (93.149 мил.дин) већи за 1%.

Материјал и гориво: Трошкови материјала и горива (за 2023.г. 94.714 мил.дин. за 2024.г. 83.645 мил.дин. и за 2025.г. 73.614 мил.дин.) утврђени су за производњу електричне енергије, угља, топлотне енергије и технолошке паре, остале производе и услуге, полазећи од специфичног утрошка, ЕЕП, Биланса производње угља и осталих производних планова. Трошкови течног горива и гаса су утврђени у складу са планираним обимом производње електричне енергије из термоелектрана, ТЕ-ТО и производње топлотне енергије и технолошке паре, планираног специфичног утрошка горива и процењених цена горива.

Трошкови материјала и горива за 2023.г. су у односу на остварене за 2022.г (42.981 мил.дин) већи за 2,2 пута, као резултат већег планираног утрошка екстерног угља, течних горива и гаса, као и због кретања цена горива и материјала.

Трошкови угља: Планирани трошкови угља за 2023. годину од 56.961 мил. динара су у односу на остварене у 2022.г (16.224 мил.дин) већи за 3,5 пута, као последица веће планиране набавке екстерног угља у 2023.г.

Планирана је екстерна набавка угља за 2023.г. и то: 286 хиљ. тона из јамских рудника (ПЕУ) и 4.304 хиљада тона из увоза, у 2024. години 340 хиљ. тона из јамских рудника и 4.410 хиљ. тона из увоза и у 2025. години 410 хиљ. тона из јамских рудника и 3.720 хиљ. тона из увоза.

У циљу обезбеђења набавке угља у складу са ЕЕП донети су следећи документи:

- Влада Републике Србије је 31. марта 2022. донела Закључак о прихватању Извештаја о потреби обезбеђивања производње електричне енергије набавком угља из земаља региона, у висини до 4 милиона тона који по техничким карактеристикама и квалитету одговара потребама термоблокова ЈП ЕПС у периоду од 1 априла 2022.г. до 31. децембра 2023.г. ради обезбеђења производње електричне енергије.
- Влада Републике Србије је 06. октобра 2022. године донела Закључак о прихватању Извештаја о потреби набавке до 66.000 тона калоричнијег угља из Индонезије, који по својим карактеристикама одговара потребама термоблокова ЈП ЕПС у периоду 01. октобар 2022. године до 31. децембра 2022. године.

- Влада Републике Србије је 13. октобра 2022. донела Закључак о прихватању Извештаја о потреби набавке до 3 милиона тона угља који по техничким карактеристикама и квалитету одговара потребама термоблокова ЈП ЕПС од 01. новембра 2022. године до 31. децембра 2024. године ради обезбеђења производње електричне енергије.
- Влада Републике Србије је 20. октобра 2022. донела Закључак о прихватању Извештаја о допуни извештаја о потреби набавке угља из увоза ради обезбеђења производње електричне енергије. Набавком угља до 3 милиона тона, ће бити обухваћена и набавка угља 650.000 тона (топлотне моћи до 3.400kcal/kg, цена 163 USD/t, CIF Obrenovac) од компаније CHOHAN WORLD TRADE FZ LLE (према достављеној понуди).
- Влада Републике Србије је 17. новембра 2022. године донела Закључак о прихватању Извештаја о изменама Извештаја о потреби набавке угља ради обезбеђења производње електричне енергије набавком угља из увоза, Набавком угља до 3 милиона тона, ће бити обухваћена и набавка угља 650.000 тона по цени која је одређена на паритету ЦИФ Плоче (Хрватска) и/или Констанца (Румунија) од 104 USD/t за квалитет угља од 2900 - 3.400 kcal/kg (цена укључује FOB вредност угља, бродски превоз до луке Плоче и/или Констанце, премију осигурања) од компаније CHOHAN WORLD TRADE FZ LLE (према достављеној понуди).

Одржавање: Трошкови одржавања су планирани у износу од 36.154 мил.дин. за 2023.г., 34.634 мил.дин. за 2024.г. и 37.781 мил.дин. за 2025.г. и утврђени су на основу посебног програма који је саставни део програма пословања за период 2023-2025.г. Трошкови одржавања за 2023. годину су у односу на остварене за 2022.г (22.179 мил.дин) већи за 63%, како због раста цена добара, радова и услуга, као и због неопходности повећања погонске спремности производних капацитета.

Амортизација: Амортизација је планирана на основу процењене вредности основних средстава уз примену амортизационих стопа изведених из процењеног века трајања средстава и предвиђених ефеката корекција амортизације по основу активирања, набавке и отписа средстава.

Резервисања: Планом су предвиђена резервисања за отпремнине и јубиларне награде у складу са MPC 19, као и за судске трошкове и др.

Трошкови запослених План трошкова запослених за 2023. годину урађен је у складу са Посебним колективним уговором и законским прописима. План зарада је утврђен полазећи од планираног износа зарада за 2022. године, уважавајући одступања у 2023. години у односу на 2022. годину у броју запослених, могућем броју радних сати по месецима, распореду државних и верских празника и др. Остали трошкови запослених су планирани у складу са Посебним колективним уговором и другим актима који регулишу ову област, као и законским прописима. Исплата зарада ће се вршити у складу Законом о максималној заради у јавном сектору и другим законским прописима.

Планирани трошкови запослених за 2023. годину у износу од 51.277 мил.дин. су већи у односу на остварене за 2022.г. (46.199 мил.дин.) за 11%, због планираног повећања броја запослених и повећања просечне зараде.

Детаљније у прилогу 9

Обавезе према држави: Обавезе према држави за 2023. годину су планиране у износу од 10.014 мил.дин. и обухватају: порез на имовину, накнаде за коришћење минералних сировина, накнаде за заштиту животне средине, накнаде за коришћење и заштиту вода и др. и планиране су у складу са важећим законским прописима и планираним условима привређивања и приспелим решењима надлежних органа.

Остали пословни расходи: Остали пословни расходи за 2023.г. су планирани у износу од 35.722 мил.дин., а утврђени су на основу сагледаног потребног обима услуга и радова. У оквиру ове позиције планирани су трошкови осигурања на основу претходних уговора и процењене висине премије (1.986 мил.дин), трошкови ПТТ услуга (1.957 мил.дин) који се највећим делом односе на трошкове разношења рачуна, транспортни трошкови (323 мил.дин), закупнине (2.190 мил.дин), комуналне услуге (576 мил.дин), банкарске услуге и платни промет (398 мил.дин), трошкови чланарина (531 мил.дин) и трошкови репрезентације (51 мил.дин).

Опредељујући утицај на ниво ових расхода имају остали материјални расходи и остале услуге (27.709 мил.дин), који обухватају услуге предузећа која су се издвојила из ЕПС-а (кроз трошкове обезбеђења и заштите објеката, трошкове услуга на изради учинака, трошкове одржавања административних и других непроизводних објеката...), ангажовање омладинских и студентских задруга, судске трошкове, трошкове заштите животне средине, безбедности и заштите на раду (*Детаљније у прилогу 16*), стручно образовање, трошкове услуга испитивања, анализа, израду техничке и пројектне документације, елабората и пројеката, интелектуалне услуге правних лица, трошкове по основу ангажовања приватних извршитеља, и друго. Планирано је да се у складу са Колективним уговором, обезбеде средства за финансирање активности Фонда солидарности, као и средства за здравствену заштиту запослених, што је такође трошак у склопу осталих материјалних расхода и осталих услуга.

У 2024. години остали пословни расходи су планирани у висини од 35.611 мил.дин., а у 2025.г. 36.089 мил.дин.

Пословни резултат

Програмом пословања за 2023.г. планиран је позитиван резултат из пословних односа у износу од 77,0 млрд.дин., а за 2024.г. позитиван резултат у износу од 103,9 млрд.дин. и за 2025.г. у износу од 84,9 млрд.дин.

Приходи и расходи од финансирања

Приходи од финансирања планирани су за 2023.г. у износу од 5,1 млрд.дин. (за 2024.г. 5,3 млрд.дин. и 2025.г. 5,5 млрд.дин.) и углавном се односе на приходе од камата.

Расходи финансирања планирани су за 2023.г. у износу од 10,8 млрд.дин (за 2024.г. 15,0 млрд.дин. и 2025.г. 15,7 млрд.дин.) и њихово кретање је условљено каматама и негативним курсним разликама које су проистекле из нивоа задужености ЕПС-а и предвиђеног раста девизних курсева.

Остали приходи и расходи

Остали приходи: Остали приходи су планирани за 2023.г. у износу од 0,6 млрд.дин (за 2024.г. 0,6 млрд.дин. и 2025.г. 0,7 млрд.дин.), а опредељујући утицај на ниво и кретање ових прихода има планирана наплата потраживања из ранијих периода.

Остали расходи: Остали расходи су планирани за 2023.г. у износу од 18,1 млрд.дин (за 2024.г. 17,6 млрд.дин. и 2025.г. 17,9 млрд.дин.). Највећим делом се односе на исправку вредности потраживања од купаца за електричну енергију (2023.г. 9,2 млрд.дин), трошкове запослених у ЈП са Косова и Метохије (2023.г. 6,2 млрд.дин.), стручно усавршавање, хуманитарне потребе, радничко спортске игре и др.

Планирана средства за пословање ЈП са КиМ износе 6.337 мил. дин. у 2023. години, и то:

- 6.237 мил.дин. за трошкове запослених у ЈП са територије АП Косово и Метохија и накнаде запосленима предузећа трећег круга са територије АП Косово и Метохија
- Поред трошкова запослених у ЈП са територије АП Косово и Метохија планирани су и други неопходни издаци за финансирање дела активности ових јавних предузећа у износу од 100 мил.дин.

Накнада зарада запослених у ЈП са територије АП Косово и Метохија је планирана у складу са политиком зарада која је утврђена за јавна предузећа и обрачунате су и планиране према следећем:

- Запосленима који су радно ангажовани и живе ван подручја АП КиМ у складу са ПКУ
- Запосленима који су радно ангажовани и живе на подручју АП КиМ зарада је увећана за 50%
- Запосленима који нису радно ангажовани у висини 60% зараде коју би остварили да раде.

Детаљније у прилогу 10

Укупан финансијски резултат

Програмом пословања за 2023. годину је планиран позитиван укупан финансијски резултат од 53,8 млрд. динара, позитиван резултат из пословних односа од 77,0 млрд.дин., негативан резултат из финансијских односа 5,7 млрд.дин. и негативан резултат из осталих односа од 17,5 млрд.дин.

У 2024.г. планиран је укупан позитиван финансијски резултат од 77,2 млрд.дин. и у 2025.г. позитиван финансијски резултат од 57,4 млрд.дин.

Финансијски резултати за период 2024.г. и 2025.г. планирани су на основу макроекономских претпоставки, планираног обима производње и пласмана електричне енергије и других производа, посебних програма, историјских података и обавеза које проистичу из важећих законских прописа.

Биланс новчаних токова

Биланс новчаних токова је утврђен на основу елемената из планираног биланса успеха ЕПС АД, плана инвестиција и измирења доспелих обавеза. Динамика наплате прихода и плаћања усаглашена је са очекиваном динамиком прилива финансијских средстава и измирења обавеза.

Планирана наплата текуће фактуре

%

	2023.	2024.	2025.
Електрична енергија	96,4	97,4	97,4
Угаљ за индустрију и широку потрошњу	95	95	95
Топлотна енергија и технолошка пара	93	93	93
Остали пословни приходи	98	98	98

Планом је предвиђен минимални позитиван новчани ток (на крају 2023. године 0,6 млрд. динара, на крају 2024. године 2,4 млрд. динара и на крају 2025. године 0,5 млрд. динара), уз претпоставку обезбеђење кредита за ликвидност у 2023. од 22,6 млрд. динара и у 2024.г. од 24,7 млрд. динара.

ЕПС АД има проблеме везане за обезбеђење додатног задуживања, због све израженијег тренда код кредитних институција у земљи и иностранству да се уздржавају од финансирања не само термоенергетских активности повезаних са угљем, већ и финансирања било каквих активности компанија које су повезане са активностима базираним на угљу.

Да би се обезбедило одрживо пословање и избегли проблеми са неликвидношћу неопходно је да ЕПС АД добије значајна повећања цене електричне енергије за гарантовано снабдевање, да се обезбеди формирање цене за комерцијално снабдевање и губитке у дистрибутивној и преносној мрежи на тржишним принципима, као и да се обезбеди адекватна висина накнаде за подстицај обновљивих извора енергије.

Биланс стања

Биланс стања је утврђен на основу елемената из планираног биланса успеха ЕПС АД, плана новчаних токова и плана инвестиција, а у складу са законским прописима.

План прихода и расхода ЕПС АД

RSD мил	ЕЛЕМЕНТИ	Остварење 2022.	План 2023.	План 2024.	План 2025.	Измене и допуне 2023.	Измене и допуне 2024.	Измене и допуне 2025.
I	ПОСЛОВНИ ПРИХОД	358.371	499.395	478.811	479.162	489.087	515.144	493.442
I.1.	Приход од електричне енергије	348.606	488.049	468.073	468.384	477.341	503.663	481.710
I.2.	Приход од угља за инд.и широку потрошњу	1.865	2.390	2.390	2.390	2.147	2.383	2.383
I.3.	Приход од топлотне енергије и техн.паре	2.255	3.658	3.377	3.377	3.324	4.092	4.301
I.4.	Донације и субвенције	1.098	1.073	876	877	1.027	908	910
I.5.	Приходи од активирања учинака и робе	1.085	970	947	969	969	947	969
I.6.	Остали пословни приходи	3.266	3.237	3.131	3.147	4.264	3.137	3.152
I.7.	Приходи од усклађивања вр. имовине (осим финансијске)	196	18	17	19	15	14	16
II	ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	419.883	434.182	383.753	370.232	412.106	411.228	408.577
II.1.	Трошкови набавке електричне енергије	237.781	154.512	177.824	170.278	144.956	151.475	152.104
	- Набавка електричне енергије	117.589	37.415	56.094	51.515	36.608	38.050	41.471
	- Трошкови приступа и кориш.система за пренос ел.ен.	27.044	23.821	27.213	24.332	14.435	19.094	16.385
	- Трошкови приступа и кориш.дистрибутивног система	93.149	93.276	94.517	94.431	93.912	94.331	94.248
II.2.	Трошкови материјала и горива	42.981	110.184	33.906	21.148	94.714	83.645	73.614
	- Трошкови материјала	2.280	3.998	4.709	5.011	4.464	5.115	5.455
	- Трошкови горива	40.700	106.186	29.197	16.137	90.250	78.529	68.160
	- Трошкови угља	16.224	69.078	15.442	2.485	56.961	59.252	50.864
	- Трошкови течнoг горива и гаса	24.477	37.109	13.755	13.652	33.289	19.277	17.295
II.3.	Одржавање	22.179	36.592	34.630	37.777	36.154	34.634	37.781
II.4.	Амортизација	35.862	36.695	39.947	41.517	36.907	40.428	41.953
II.5.	Трошкови запослених	46.199	49.659	51.238	52.701	51.277	52.909	54.420
II.6.	Резервисања	2.058	2.857	2.487	2.548	2.003	2.042	2.076
II.7.	Обавезе према држави	8.582	8.946	9.227	9.189	10.014	10.328	10.378
	- Порез на имовину	667	698	725	722	722	746	744
	- Накнада за коришћење минералних сировина	1.839	1.988	2.173	2.115	3.096	3.345	3.345
	- Накнаде за воде	1.970	2.287	2.259	2.168	2.326	2.277	2.234
	- Накнаде за загађење животне средине	2.441	3.152	3.240	3.356	2.913	2.987	3.075
	- Таксе	1.661	815	825	823	954	967	976
	- Остале обавезе према држави	4	5	5	5	4	4	4
II.8.	Остали пословни расходи	22.149	34.582	34.337	34.912	35.722	35.611	36.089
	- Осигурање	1.407	1.982	2.000	2.053	1.986	2.000	2.053
	- ПТТ услуге	1.428	1.556	1.766	1.771	1.957	2.066	2.071
	- Транспортни трошкови	245	323	312	321	323	312	321
	- Закупнине	974	1.838	1.918	1.972	2.190	1.918	1.972
	- Комуналне услуге	587	560	577	594	576	590	603
	- Банкарске услуге и платни промет	129	386	534	538	398	543	547
	- Трошкови репрезентације	22	51	51	52	51	51	52
	- Трошкови чланарина	274	512	523	534	531	538	549
	- Остали матер.расходи и остале услуге	17.082	27.373	26.655	27.078	27.709	27.592	27.923
II.9.	Расходи од усклађивања вр. имовине (осим финансијске)	2.092	154	157	161	358	156	161
III	ПРИХОД ОД ФИНАНСИРАЊА	8.206	4.498	4.946	5.219	5.082	5.257	5.520
III.1.	Приходи од камата	5.138	4.241	4.425	4.680	4.240	4.420	4.673
III.2.	Приходи од позитивних курсних разлика	3.023	138	399	415	785	776	783
III.3.	Остали приходи од финансирања	45	119	122	124	57	62	63
IV	РАСХОДИ ФИНАНСИРАЊА	8.481	12.687	14.148	15.387	10.745	14.993	15.699
IV.1.	Камате	3.922	5.300	7.636	7.881	6.497	8.520	9.196
IV.2.	Негативне курсне разлике	4.362	5.895	6.181	6.252	3.048	6.145	6.221
IV.3.	Остали расходи финансирања	197	1.492	330	1.254	1.200	329	281
V	ОСТАЛИ ПРИХОДИ	2.760	588	635	660	591	644	668
VI	ОСТАЛИ РАСХОДИ	15.763	17.725	17.259	17.534	18.054	17.638	17.913
VII	ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	-	-	-	-	-	-	-
VIII	ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	-	-	-	-	-	-	-
A	УКУПАН ПРИХОД	369.337	504.481	484.392	485.041	494.761	521.045	499.630
B	УКУПНИ РАСХОДИ	444.127	464.594	415.160	403.152	440.904	443.860	442.189
A-B	Укупан финансијски резултат	(74.790)	39.887	69.232	81.889	53.856	77.186	57.441
I-II	Резултат из пословних односа	(61.512)	65.213	95.058	108.930	76.981	103.916	84.865
III-IV	Резултат из финансијских односа	(275)	(8.190)	(9.202)	(10.168)	(5.663)	(9.736)	(10.179)
V-VI	Резултат из осталих односа	(13.003)	(17.136)	(16.624)	(16.874)	(17.462)	(16.994)	(17.245)
VII-VIII	Нето добитак/губитак пословања које се обуставља	-	-	-	-	-	-	-
	Порески расход периода	-	-	-	-	-	-	-
	Одложени порески расходи периода	11	-	-	-	-	-	-
	Одложени порески приходи периода	2.185	-	-	-	-	-	-
	НЕТО УКУПАН ФИНАНСИЈСКИ РЕЗУЛТАТ	(72.616)	39.887	69.232	81.889	53.856	77.186	57.441

План новчаних токова ЕПС АД

RSD мил.	Почетно стање 30.04.2023.	Неизмирене обавезе 30.04.2023.	2023.								2024.	2025.
			V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII		
I Приливи из пословања (1+2+3)			36.829	45.440	44.099	36.259	37.428	35.514	41.026	46.379	529.063	483.563
1. Приливи од продаје робе и услуга			36.255	33.806	33.169	36.070	37.150	35.307	40.728	46.125	501.749	480.759
- електрична енергија			35.786	33.429	32.622	35.520	36.554	34.710	39.646	44.903	492.604	470.821
- остали пословни приход			469	377	547	551	597	597	1.082	1.222	9.145	9.938
2. Приливи од камата и хартија од вредности			220	188	192	189	278	207	298	253	2.652	2.804
3. Кредити од пословних банака и остали приливи			354	11.446	10.738	0	0	0	0	0	24.662	0
II Плаћања оперативних и других трошкова		19.067	31.836	32.292	31.498	30.544	33.169	34.464	36.100	34.691	404.318	395.725
- Материјал и гориво		0	5.218	6.081	5.774	6.008	7.555	9.601	10.940	8.745	83.645	69.934
- Набавка електричне енергије		0	0	96	109	114	118	126	165	164	2.011	1.757
- Трошкови приступа и кориш.дистрибутивног система		6.283	7.943	7.736	7.325	7.292	7.446	7.231	7.140	7.734	94.331	94.248
- Трошкови набавке електричне енергије ОИЕ		765	2.845	2.483	2.176	2.125	2.140	2.295	2.641	2.820	36.039	39.714
- Одржавање		2.234	4.107	4.145	3.880	3.445	3.244	2.635	2.221	2.655	34.634	35.892
- Укупни трошкови запослених		0	4.216	4.461	4.454	4.383	4.644	4.386	4.508	4.507	54.454	55.965
- Обавезе према држави		642	642	1.040	647	676	1.364	646	674	1.403	10.328	10.378
- Порез на добит и уплата оснивачу из добити		217	217	217	0	0	0	0	0	0	8.078	11.578
- Остали пословни расходи		3.175	3.060	3.092	3.085	3.066	3.232	3.252	3.252	3.216	35.611	32.841
- Трошкови ЕМС-а		1.143	1.077	1.129	1.248	1.282	1.379	1.367	1.379	1.563	19.094	16.385
- Камате		928	565	973	354	265	706	706	1.417	523	9.638	11.492
- Набавка основних средстава		494	334	933	822	1.038	1.241	1.241	706	274	6.343	5.732
- Трошкови за ЈП са Косова и Метохије		489	556	557	549	576	531	531	558	547	6.154	6.154
- Остали расходи		134	134	134	134	134	134	134	134	134	917	660
- Салдо ПЦВ		287	307	315	310	298	310	332	365	406	3.041	2.994
III Салдо текућих прилива и плаћања (I-II)		-19.067	4.992	13.148	12.601	5.715	4.259	1.049	4.926	11.688	124.745	87.839
IV Међукомпанијски одливи			0	0	0	0	0	0	0	1.290	1.280	1.275
V Измирење старог дуга											19.067	
VI Отплате по кредитима и зајмовима			3.194	3.213	3.350	574	3.149	3.149	4.055	3.409	37.090	36.368
VII Месечни салдо плаћања текућих и старих обавеза		-19.067	1.798	9.935	9.251	5.141	1.111	-2.099	871	6.990	67.308	50.195
VIII Потребна сопствена средства за финансирање инвестиција			2.067	4.088	6.030	5.438	8.406	4.507	3.234	6.524	65.545	52.063
IX Укупан месечни салдо новчаних токова		-19.067	-269	5.847	3.222	-297	-7.295	-6.606	-2.363	466	1.763	-1.868
X Укупан кумулативни салдо новчаних токова	7.896	-19.067	7.627	13.475	16.696	16.400	9.105	2.499	136	601	2.365	497

БИЛАНС СТАЊА

RSD мил

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Реализација на дан 31.12.2022.	План 31.12.2023.	План 31.12.2024.	План 31.12.2025.	Измене и допуне 31.12.2023.	Измене и допуне 31.12.2024.	Измене и допуне 31.12.2025.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	АКТИВА								
00	А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001							
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003 + 0009 + 0017 + 0018 + 0028)	0002	853.920	928.673	999.188	1.086.004	933.401	996.311	1.060.811
01	И. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008)	0003	6.888	12.904	16.024	23.921	10.811	13.921	17.092
010	1. Улагања у развој	0004	0	0	0	0	0	0	0
011, 012 и 014	2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала нематеријална имовина	0005	6.692	10.789	16.485	22.883	10.616	13.726	16.896
013	3. Гудвил	0006	0	0	0	0	0	0	0
015 и 016	4. Нематеријална имовина узета у лизинг и нематеријална имовина у припреми	0007	196	2.115	1.539	1.039	196	196	196
017	5. Аванси за нематеријалну имовину	0008	0	0	0	0	0	0	0
02	II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0010 + 0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016)	0009	839.240	904.979	971.393	1.051.037	913.783	972.873	1.033.110
020, 021 и 022	1. Земљиште и грађевински објекти	0010	324.813	321.866	321.866	321.866	324.813	324.813	324.813
023	2. Постројења и опрема	0011	357.640	377.475	399.376	425.473	397.571	425.872	454.502
024	3. Инвестиционе некретнине	0012	340	13.187	25.396	40.945	340	340	340
025 и 027	4. Некретнине, постројења и опрема узети у лизинг и некретнине, постројења и опрема у припреми	0013	143.097	177.510	211.690	250.073	177.710	208.498	240.106
026 и 028	5. Остале некретнине, постројења и опрема илагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	0014	79	106	106	106	79	79	79
029 (део)	6. Аванси за некретнине, постројења и опрему у земљи	0015	7.526	7.738	7.738	7.738	7.526	7.526	7.526
029 (део)	7. Аванси за некретнине, постројења и опрему у иностранству	0016	5.743	7.097	5.222	4.837	5.743	5.743	5.743
03	III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА	0017	540	502	502	502	540	540	540
04 и 05	IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ И ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0019 + 0020 + 0021 + 0022 + 0023 + 0024 + 0025 + 0026 + 0027)	0018	7.253	8.288	9.268	10.543	8.267	8.977	10.069
040 (део), 041 (део) и 042 (део)	1. Учешћа у капиталу правних лица (осим учешћа у капиталу која се вреднују методом учешћа)	0019	4.506	5.521	6.801	8.076	5.521	6.801	8.076
040 (део), 041 (део), 042 (део)	2. Учешћа у капиталу која се вреднују методом учешћа	0020	28	28	28	28	28	28	28
043, 050 (део) и 051 (део)	3. Дугорочни пласмани матичном, зависним и осталим повезаним лицима и дугорочна потраживања од тих лица у земљи	0021	0	0	0	0	0	0	0
044, 050 (део), 051 (део)	4. Дугорочни пласмани матичном, зависним и осталим повезаним лицима и дугорочна потраживања од тих лица у иностранству	0022	0	0	0	0	0	0	0
045 (део) и 053 (део)	5. Дугорочни пласмани (дати кредити и зајмови) у земљи	0023	2.137	2.137	2.137	2.137	2.137	1.867	1.684
045 (део) и 053 (део)	6. Дугорочни пласмани (дати кредити и зајмови) у иностранству	0024	0	0	0	0	0	0	0
046	7. Дугорочна финансијска улагања (хартије од вредности које се вреднују по амортизованој вредности)	0025	0	0	0	0	0	0	0
047	8. Откупљене сопствене акције и откупљени сопствени удели	0026	0	0	0	0	0	0	0
048, 052, 054, 055 и 056	9. Остали дугорочни финансијски пласмани и остала дугорочна потраживања	0027	582	602	302	302	582	282	282
28 (део) осим 288	V. ДУГОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0028	0	0	0	0	0	0	0
288	В. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0029	0	0	0	0	0	0	0
	Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0031 + 0037 + 0038 + 0044 + 0048 + 0057 + 0058)	0030	133.587	125.908	122.546	123.648	153.147	165.028	164.045
Класа 1, осим групе рачуна 14	И. ЗАЛИХЕ (0032 + 0033 + 0034 + 0035 + 0036)	0031	38.172	39.010	37.691	37.436	42.372	43.252	43.507
10	1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	0032	29.879	30.771	30.268	30.154	33.929	34.459	34.573
11 и 12	2. Недовршена производња и готови производи	0033	3.119	2.534	2.519	2.504	3.119	3.119	3.135
13	3. Роба	0034	1	1	1	1	1	1	1
150, 152 и 154	4. Плаћени аванси за залихе и услуге у земљи	0035	3.326	3.549	3.549	3.549	3.326	3.326	3.326
151, 153 и 155	5. Плаћени аванси за залихе и услуге у иностранству	0036	1.847	2.154	1.354	1.228	1.997	2.347	2.473
14	II. СТАЛНА ИМОВИНА КОЈА СЕ ДРЖИ ЗА ПРОДАЈУ И ПРЕСТАНАК ПОСЛОВАЊА	0037	0	0	0	0	0	0	0
20	III. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0039 + 0040 + 0041 + 0042 + 0043)	0038	64.989	68.168	69.668	70.908	89.916	98.903	99.533
204	1. Потраживања од купаца у земљи	0039	63.777	66.779	67.104	67.104	87.298	93.642	93.665
205	2. Потраживања од купаца у иностранству	0040	8	6	6	6	8	8	8
200 и 202	3. Потраживања од матичног, зависних и осталих повезаних лица у земљи	0041	2	996	2.246	3.446	775	1.974	3.125
201 и 203	4. Потраживања од матичног, зависних и осталих повезаних лица у иностранству	0042	1.003	145	80	121	1.635	3.081	2.536
206	5. Остала потраживања по основу продаје	0043	199	243	231	231	199	199	199
21, 22 и 27	IV. ОСТАЛА КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0045 + 0046 + 0047)	0044	17.533	14.911	11.906	11.906	17.533	17.783	17.783
21, 22 осим 223 и 224, и 27	1. Остала потраживања	0045	13.998	11.454	9.454	9.454	13.998	14.248	14.248
223	2. Потраживања за више плаћен порез на добитак	0046	2.387	2.387	1.382	1.382	2.387	2.387	2.387
224	3. Потраживања по основу преплаћених осталих пореза и доприноса	0047	1.148	1.070	1.070	1.070	1.148	1.148	1.148
23	V. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0049 + 0050 + 0051 + 0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056)	0048	289	354	354	354	289	289	289
230	1. Краткорочни кредити и пласмани - матично и зависна правна лица	0049	0	0	0	0	0	0	0
231	2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана правна лица	0050	0	0	0	0	0	0	0
232, 234 (део)	3. Краткорочни кредити, зајмови и пласмани у земљи	0051	259	325	325	325	259	259	259
233, 234 (део)	4. Краткорочни кредити, зајмови и пласмани у иностранству	0052	0	0	0	0	0	0	0
235	5. Хартије од вредности које се вреднују по амортизованој вредности	0053	0	0	0	0	0	0	0
236 (део)	6. Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз Биланс успеха	0054	0	0	0	0	0	0	0
237	7. Откупљене сопствене акције и откупљени сопствени удели	0055	0	0	0	0	0	0	0
236 (део), 238 и 239	8. Остали краткорочни финансијски пласмани	0056	30	29	29	29	30	30	30
24	VI. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ	0057	10.168	1.177	640	755	601	2.365	497
28 (део), осим 288	VII. КРАТКОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0058	2.436	2.288	2.288	2.288	2.436	2.436	2.436
	Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001 + 0002 + 0029 + 0030)	0059	987.507	1.052.581	1.121.734	1.209.651	1.086.548	1.161.339	1.224.856
88	Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0060	261.058	269.220	269.220	269.220	261.058	261.058	261.058

БИЛАНС СТАЊА

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Реализација на дан 31.12.2022.	RSD мил					
				План 31.12.2023.	План 31.12.2024.	План 31.12.2025.	Измене и допуне 31.12.2023.	Измене и допуне 31.12.2024.	Измене и допуне 31.12.2025.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	ПАСИВА								
	A. КАПИТАЛ (0402 + 0403 + 0404 + 0405 + 0406 - 0407 + 0408 + 0411 - 0412) ≥ 0	0401	524.055	563.918	633.150	715.039	577.912	655.097	712.538
30, осим 306	I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ	0402	360.895	360.895	360.895	360.895	360.895	360.895	360.895
31	II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0403	0	0	0	0	0	0	0
306	III. ЕМИСИОНА ПРЕМИЈА	0404	0	0	0	0	0	0	0
32	IV. РЕЗЕРВЕ	0405	0	0	0	0	0	0	0
330 и потражни салдо рачуна 331, 332, 333, 334, 335, 336 и 337	V. ПОЗИТИВНЕ РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ И НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0406	444.549	447.117	447.117	447.117	444.549	444.549	444.549
дуговни салдо рачуна 331, 332, 333, 334, 335, 336 и 337	VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0407	2.986	2.981	2.981	2.981	2.986	2.986	2.986
34	VII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0409 + 0410)	0408	22.595	62.482	131.713	213.603	78.451	153.637	211.078
340	1. Нераспоређени добитак ранијих година	0409	22.595	22.595	62.482	131.713	22.595	76.451	153.637
341	2. Нераспоређени добитак текуће године	0410	0	39.887	69.232	81.889	53.856	77.186	57.441
	VIII. УЧЕШЋА БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0411	0	0	0	0	0	0	0
35	IX. ГУБИТАК (0413 + 0414)	0412	300.997	303.595	303.595	303.595	300.997	300.997	300.997
350	1. Губитак ранијих година	0413	226.382	303.595	303.595	303.595	300.997	300.997	300.997
351	2. Губитак текуће године	0414	72.616	0	0	0	0	0	0
40	B. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0416 + 0420 + 0428)	0415	151.403	198.587	205.645	212.288	220.521	237.153	243.687
404	I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0417+0418+0419)	0416	36.923	35.573	35.573	35.415	37.463	37.463	37.463
400	1. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0417	12.396	12.144	12.144	11.986	12.636	12.636	12.636
40, осим 400 и 404	2. Резервисања за трошкове у гарантном року	0418	0	0	0	0	0	0	0
41	3. Остала дугорочна резервисања	0419	24.527	23.429	23.429	23.429	24.827	24.827	24.827
410	II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0421 + 0422 + 0423 + 0424 + 0425 + 0426 + 0427)	0420	114.480	163.013	170.072	176.873	183.057	199.690	206.224
411 (део) и 412 (део)	1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0421	81	81	81	81	81	81	81
411 (део) и 412 (део)	2. Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у земљи	0422	0	0	0	0	0	0	0
414 и 416 (део)	3. Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у иностранству	0423	0	0	0	0	0	0	0
415 и 416 (део)	4. Дугорочни кредити, зајмови и обавезе по основу лизинга у земљи	0424	30.655	14.113	15.172	16.192	32.152	34.900	35.493
413	5. Дугорочни кредити, зајмови и обавезе по основу лизинга у иностранству	0425	83.745	148.820	154.820	160.600	150.825	164.710	170.650
419	6. Обавезе по емитованим хартијама од вредности	0426	0	0	0	0	0	0	0
419	7. Остале дугорочне обавезе	0427	0	0	0	0	0	0	0
49 (део), осим 498 и 495 (део)	III. ДУГОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0428	0	0	0	0	0	0	0
498	B. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0429	66.157	66.237	66.237	66.237	66.157	65.657	65.657
495 (део)	Г. ДУГОРОЧНИ ОДЛОЖЕНИ ПРИХОДИ И ПРИМЉЕНЕ ДОНАЦИЈЕ	0430	8.824	9.098	16.060	25.322	9.841	17.678	26.058
467	D. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0432 + 0433 + 0441 + 0442 + 0449 + 0453 + 0454)	0431	237.068	214.741	200.642	190.765	212.118	185.754	176.915
42, осим 427	I. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	0432	0	0	0	0	0	0	0
420 (део) и 421 (део)	II. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	0433	51.872	42.165	37.207	37.207	37.099	36.377	37.483
420 (део) и 421 (део)	1. Обавезе по основу кредита према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у земљи	0434	0	0	0	0	0	0	0
422 (део), 424 (део), 425 (део), и 429 (део)	2. Обавезе по основу кредита према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у иностранству	0435	0	0	0	0	0	0	0
422 (део), 424 (део), 425 (део) и 429 (део)	3. Обавезе по основу кредита и зајмова од лица која нису домаће банке	0436	9	1	1	1	9	9	9
423, 424 (део), 425 (део) и 429 (део)	4. Обавезе по основу кредита од домаћих банака	0437	22.021	17.507	17.507	17.507	14.635	14.274	14.827
426	5. Кредити, зајмови и обавезе из иностранства	0438	29.842	24.657	19.700	19.700	22.455	22.094	22.647
428	6. Обавезе по краткорочним хартијама од вредности	0439	0	0	0	0	0	0	0
430	7. Обавезе по основу финансијских деривата	0440	0	0	0	0	0	0	0
43, осим 430	III. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0441	437	1.048	1.048	1.048	437	437	437
431 и 433	IV. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0443 + 0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448)	0442	94.593	86.546	80.306	71.100	82.618	60.067	53.373
432 и 434	1. Обавезе према добављачима - матична, зависна правна лица и остала повезана лица у земљи	0443	294	95	109	114	95	109	114
435	2. Обавезе према добављачима - матична, зависна правна лица и остала повезана лица у иностранству	0444	0	0	0	0	0	0	0
436	3. Обавезе према добављачима у земљи	0445	72.992	67.700	61.446	54.608	68.258	48.100	43.551
439 (део)	4. Обавезе према добављачима у иностранству	0446	18.455	17.909	17.909	15.336	13.613	11.207	9.207
439 (део)	5. Обавезе по меницама	0447	0	0	0	0	0	0	0
44, 45, 46, осим 467, 47 и 48	6. Остале обавезе из пословања	0448	2.851	842	842	1.042	651	651	501
44, 45 и 46 осим 467	V. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0450 + 0451 + 0452)	0449	88.111	83.233	79.676	78.343	89.906	86.160	83.160
47, 48 осим 481	1. Остале краткорочне обавезе	0450	71.239	67.912	65.299	63.965	73.035	71.320	69.820
481	2. Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода	0451	16.872	15.321	14.377	14.377	16.872	14.839	13.339
427	3. Обавезе по основу пореза на добитак	0452	0	0	0	0	0	0	0
49 (део) осим 498	VI. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ СРЕДСТАВА НАМЕЊЕНИХ ПРОДАЈИ И СРЕДСТАВА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ ЈЕ ОБУСТАВЉЕНО	0453	0	0	0	0	0	0	0
	VII. КРАТКОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0454	2.055	1.750	2.405	3.066	2.057	2.712	2.462
	Љ. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0059) ≥ 0 = 0407 + 0412 - 0402 - 0403 - 0404 - 0405 - 0406 - 0408 - 0411) ≥ 0	0455	0	0	0	0	0	0	0
89	E. УКУПНА ПАСИВА (0401 + 0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0455)	0456	987.507	1.052.581	1.121.734	1.209.651	1.086.548	1.161.339	1.224.856
	Ж. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	0457	261.058	269.220	269.220	269.220	261.058	261.058	261.058

План прихода и расхода Отранак ЕПС Снабдевање

Е Л Е М Е Н Т И	2023			2024			2025		
	Гарантовано снабдевање	Снабдевање ел.ен.	УКУПНО	Гарантовано снабдевање	Снабдевање ел.ен.	УКУПНО	Гарантовано снабдевање	Снабдевање ел.ен.	УКУПНО
I ПОСЛОВНИ ПРИХОД	144.056.112	269.404.421	413.460.534	150.833.992	287.667.167	438.501.059	148.879.439	286.283.647	435.163.087
I.1. Приход од електричне енергије	142.328.682	269.241.259	411.569.941	149.115.160	287.504.564	436.619.724	147.146.395	286.119.482	433.265.878
I.2. Остали пословни приходи	1.727.430	163.163	1.890.592	1.718.732	162.603	1.881.335	1.733.044	164.165	1.897.209
II ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	215.545.274	191.250.888	406.796.142	218.760.466	195.134.517	413.894.983	220.546.040	195.074.877	415.620.917
II.1. Трошкови набавке електричне енергије	206.275.067	190.233.724	396.498.792	211.987.329	194.349.294	406.336.624	213.835.236	194.291.959	408.127.195
- Набавка електричне енергије	142.178.096	158.957.786	301.135.883	147.720.232	162.952.602	310.672.834	149.453.284	162.850.641	312.303.925
- Трошкови приступа и кориш.система за пренос. ел.ен.	0	1.801.502	1.801.502	0	1.802.458	1.802.458	0	1.802.920	1.802.920
- Трошкови приступа и кориш.система за пренос. ел.ен. и кориш.дистрибутивног система	64.086.971	29.464.436	93.551.407	64.267.097	29.594.235	93.861.332	64.381.952	29.638.398	94.020.350
II.2. Трошкови материјала и горива	530.974	36.304	566.277	416.741	31.376	454.117	411.658	37.292	448.950
- Трошкови материјала	497.998	32.280	530.277	383.765	34.352	418.117	378.682	34.268	412.950
- Трошкови горива	32.976	3.024	36.000	32.976	3.024	36.000	32.976	3.024	36.000
- Трошкови угља	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Трошкови горива и течнoг гаса	32.976	3.024	36.000	32.976	3.024	36.000	32.976	3.024	36.000
II.3. Одржавање	315.161	101.589	416.750	452.477	62.523	515.000	426.719	58.281	485.000
II.4. Амортизација	196.061	17.979	214.040	223.619	20.507	244.125	235.275	21.575	256.850
II.5. Трошкови запослених	2.562.046	234.947	2.796.994	0	0	0	0	0	0
II.6. Резервисања	59.963	5.499	65.462	0	0	0	0	0	0
II.7. Обавезе према држави	15.969	25.945	41.914	16.193	26.308	42.500	16.193	26.308	42.500
- Порез на мивину	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Накнада за коришћење минералних сировина	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Накнаде за воде	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Накнаде за загађење животне средине	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Таксе	15.969	25.945	41.914	16.193	26.308	42.500	16.193	26.308	42.500
- Остале обавезе према држави	0	0	0	0	0	0	0	0	0
II.8. Остали пословни расходи	5.590.032	605.881	6.195.913	5.664.108	638.509	6.302.618	5.620.959	639.463	6.260.422
- Осигурање	13.626	1.250	14.875	13.821	1.267	15.089	14.023	1.286	15.309
- ПДД услуге	1.665.013	152.687	1.817.700	1.762.476	161.624	1.924.100	1.762.750	161.650	1.924.400
- Транспортни трошкови	74.196	6.804	81.000	98.928	9.072	108.000	98.928	9.072	108.000
- Закупнине	1.191	109	1.300	1.191	109	1.300	1.191	109	1.300
- Комуналне услуге	75.720	99.280	175.000	92.340	116.660	209.000	92.340	116.660	209.000
- Банкарске услуге и платни промет	3.847	353	4.200	3.847	353	4.200	3.847	353	4.200
- Трошкови репрезентације	31.347	2.875	34.222	31.637	2.901	34.538	31.637	2.901	34.538
- Трошкови чланарина	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Расход по основу сервисних услуга	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Остали матер.расходи и остале услуге	3.725.093	342.524	4.067.617	3.659.869	346.522	4.006.391	3.616.243	347.432	3.963.674
II.9. Расходи од испуњавања вредности имовине (осим финансијске)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III ПРИХОД ОД ФИНАНСИРАЊА	2.094.550	1.881.333	3.975.883	2.074.975	2.087.111	4.162.086	2.073.611	2.338.369	4.411.980
III.1. Приходи од камата	2.094.166	1.880.817	3.974.983	2.074.620	2.086.503	4.161.123	2.073.250	2.337.647	4.410.897
III.2. Приходи од позитивних курсних разлика	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III.3. Остали приходи од финансирања	384	516	900	355	608	963	361	722	1.083
IV РАСХОДИ ФИНАНСИРАЊА	278.580	53.160	331.740	222.964	15.078	238.062	223.002	15.109	238.111
IV.1. Камате	277.524	52.716	330.240	222.000	14.409	236.409	222.000	14.409	236.409
IV.2. Негативне курсне разлике	0	0	0	0	0	0	0	0	0
IV.3. Остали расходи финансирања	1.056	444	1.500	984	669	1.653	1.002	700	1.702
V ОСТАЛИ ПРИХОДИ	137.261	135.868	273.149	135.978	150.776	286.754	135.888	168.924	304.812
V ОСТАЛИ РАСХОДИ	4.330.010	4.286.688	8.616.699	4.289.522	4.756.329	9.045.851	4.286.688	5.328.829	9.615.517
VII ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VIII ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A УКУПАН ПРИХОД	146.287.924	271.421.643	417.709.566	153.044.845	289.905.054	442.949.898	151.088.938	288.790.940	439.879.879
B УКУПНИ РАСХОДИ	220.163.864	195.590.717	415.744.581	223.272.972	199.905.924	423.178.896	225.055.730	200.418.815	425.474.545
A-B Укупан финансијски резултат	-73.865.941	75.830.926	1.964.986	-70.228.127	89.999.130	19.771.003	-73.966.791	88.372.125	14.405.334
II-III Резултат из пословних односа	-71.489.161	78.153.553	6.664.392	-67.926.574	92.532.650	24.606.076	-71.666.500	91.208.770	19.542.170
III-IV Резултат из финансијских односа	1.815.970	1.828.174	3.644.143	1.851.991	2.072.033	3.924.024	1.850.609	2.323.260	4.173.869
V-VI Резултат из осталих односа	-4.192.479	-4.150.800	-8.343.549	-4.153.544	-4.605.553	-8.759.097	-4.150.800	-5.159.905	-9.310.705
VII-VIII Нето добитак/губитак пословања које се обуставља	0	0	0	0	0	0	0	0	0

План прихода и расхода Отранак ЕПС Снабдевање за 2024. и 2025.год. приказани су без података о трошковима запослених, који су за ове две године планирани само на нивоу правног лица ЕПС АД.

14. Трговина и тржиште електричне енергије

Електроенергетски сектор Републике Србије је део Енергетске Заједнице установљене по начелима Европских заједница, потписивањем (2005.г.) и ратификацијом (2006.г.) Уговора о оснивању Енергетске заједнице (ЕЗ) између Европске заједнице и земаља Југоисточне Европе и Привремене Мисије Уједињених нација на Косову у складу са резолуцијом 1244 Савета безбедности УН.

Сагласно поменутом Уговору (Анексу I) и прописима које су највиша тела ове Заједнице донела, Република Србија је у међународно правној обавези да потпуно имплементира Упутство 2003/54 о унутрашњем тржишту електричне енергије и Правилник 1228/2003 о приступу електроенергетској мрежи ради прекограничних размена електричне енергије (са амандманима од 2006.г. које је усвојио Министарски савет (МС) ЕЗ одлуком 2008/02 из 2008.г.), као и Упутство за мере обезбеђивања сигурности снабдевања електричне енергије и инвестиција у инфраструктуру 2005/89 (одлука МС ЕЗ 2007/06 из 2007.г.).

Поред тога ЕУ је донела Директиву 2009/72 у јулу 2009. која се односи на заједничка правила за унутрашње тржиште електричне енергије којом се надомешћује, односно поништава директива 2003/54.

Формално је урађено:

1. Обезбеђена независност оператора дистрибутивног система од функција снабдевања електричном енергијом, а у складу са директивама ЕУ, као и израђена правила рада оператора електроенергетског система у циљу недискриминаторног понашања оператора преносног и дистрибутивног система.
2. Дефинисане категорије тарифних купаца електричне енергије који неће бити снабдевани од стране гарантованог снабдевача по регулисаним ценама а који нису домаћинства. Ове категорије купаца купују ел.енергију на тржишту ел.енергије у Републици Србији и самим тим су квалификовани купци.
3. Дефинисана је категорија малих купаца која поред домаћинстава могу да користе могућност снабдевања од стране гарантованог снабдевача по регулисаним ценама.
4. Дефинисан је модел и процедура којим ће се де факто отворено тржиште електричном енергијом – по принципу обавезности, са одређеним изузецима и са дефинисањем прелазног периода за такве купце. Истовремено, је уведена институција „резервног снабдевача“.
5. Формиран је оператор организованог тржишта који обавља делатност организовања и администрирања организованог тржишта електричне енергије и његово повезивање са организованим тржиштима електричне енергије других, пре свега суседних земаља, у складу са међународно преузетим обавезама на којим би се такође трговало електричном енергијом (обавеза АД ЕМС).

Остваривањем формирања тржишта електричне енергије, електроенергетском сектору се пружа могућност да испуњава дугорочне циљеве енергетске политике на корист свих грађана и привредних субјеката и омогући подизање енергетске ефикасности у свим деловима ланца производња-пренос-дистрибуција-снабдевање-потрошња електричне енергије, што директно доводи до смањења загађења животне средине и подизања ефикасности наше привреде.

Модел унутрашњег тржишта електричне енергије

Тржиште електричне енергије у Србији се састоји из:

- 1) билатералног тржишта електричне енергије;
- 2) балансног тржишта електричне енергије и
- 3) организованог тржишта електричне енергије.

Учесници на тржишту електричне енергије су:

- 1) произвођач електричне енергије;
- 2) снабдевач;
- 3) снабдевач на велико;
- 4) гарантовани снабдевач;
- 5) резервни снабдевач;
- 6) крајњи купац;
- 7) оператор преносног система;
- 8) оператор дистрибутивног система;
- 9) оператор затвореног дистрибутивног система;
- 10) оператор организованог тржишта – берза
- 11) номиновани оператор тржишта
- 12) Купац-произвођач
- 13) складиштар електричне енергије
- 14) агрегатор

Крајњи купац се према овом закону дели у три категорије:

- домаћинства
- мали купци (ово су крајњи купци, физичка, правна лица или предузетници који имају мање од 50 запослених и биланс стања или годишњи промет у износу до 10 милиона евра у динарској противвредности а купују електричну енергију за сопствене потребе и чији су сви објекти прикључени на дистрибутивни систем електричне енергије напона нижег од 1kV) и чија је потрошња у претходној календарској години до 30.000 kWh
- остали купци (привредни субјекти који нису мали купци, оператори преносног и дистрибутивног система).
- купац-произвођач је крајњи купац који је сопствени објекат за производњу електричне енергије из обновљивих извора енергије прикључио на интерне инсталације, при чему се произведена електрична енергија користи за снабдевање сопствене потрошње, а вишак произведене електричне енергије предаје у преносни систем, дистрибутивни систем, односно затворени дистрибутивни систем;

Од 01.01.2015., сви крајњи купци су квалификовани у смислу да сами могу да бирају свог снабдевача на тржишту електричне енергије у Републици Србији. Право на гарантовано снабдевање од 01.07.2015 године имају само домаћинства и мали купци електричне енергије са годишњом потрошњом мањом од 30.000 kWh.

У априлу 2021. године, усвојен је нови Закон о енергетици

Битне карактеристике и најважније измене Закона о енергетици из 2021.г:

- Уведене су категорије купца-произвођача, агрегатора и складиштара електричне енергије
- Из Закона су брисане одредбе о обновљивим изворима енергије које су сада део посебног Закона.
- Уведена категорија номиновани оператор тржишта електричне енергије (NEMO), тј. субјекта који је одређен за спровођење спајања дан унапред и унутардневног тржишта електричне енергије са суседним организованим тржиштима електричне енергије.

Овако промењен закон о енергетици се примењује од 30.04.2021. године.

У априлу 2023. године, усвојен је нови Закон о коришћењу ОИЕ

Битне карактеристике и најважније измене Закона, при чему је део измена инициран од стране ЕПС АД:

- У односу на претходну верзију Закона, уведена су ограничења за максималну снагу нових капацитета из ОИЕ.
- Гарантовани снабдевач ће бити у обавези да преузме балансну одговорност само за произвођаче из ОИЕ који су у систему подстицаја, при чему је овај период ограничен, док ће остали произвођачи из ОИЕ бити у обавези да сами реше своју балансну одговорност.

Организовано тржиште електричне енергије

Организовано тржиште електричне енергије (берза електричне енергије у Србији - SEEPEX) отпочело је са радом 17. фебруара 2016. године. Тренутно се на берзи тргује само на сегменту дан-унапред тржишта, док се почетак трговине на унутар-дневном тржишту очекује крајем јуна 2023 године.

У јуну 2019. године, на берзи ЕЕХ, у сарадњи са SEEPEX, започета је трговина финансијским фјучерсима за тржиште Р.Србије, где се финансијско поравнање врши на основу дан-унапред цена на SEEPEX. Ипак, ова трговина је могућа само за учеснике регистроване на ЕЕХ.

Трговина електричном енергијом ЕПС АД

Трговина електричном енергијом у циљу уравнотежења и оптимизације електроенергетског портфеља (са циљем постизања максималног профита из расположиве примарне енергије угља и воде) ЕПС АД се обавља у Управи за управљање електроенергетским портфељем, и на тај начин се омогућава приступ производње ЕПС АД тржиштима електричне енергија ("asset back trading") и за сада се не бави спекулативном трговином ("proprietary trading") куповине на једном тржишту и продаје на другом тржишту електричне енергије.

ЕПС АД намерава да тргује фјучерсима за електричну енергију на Европској енергетској берзи (ЕЕХ) електричне енергије у Лајпцигу, Немачка, након одобрења од стране надлежних државних органа. Основни циљ трговине фјучерсима за ЕПС АД би било осигурање од ценовних ризика у периодима када ЕПС АД купује или продаје значајне количине енергије.

Фјучерси којима се тргује на ЕЕХ берзи су стандардизовани и спадају у такозване робне деривате који представљају изведене финансијске деривате чија цена зависи од јединичне цене робе која служи као подлога, у овом случају то је цена 1MWh на дан-унапред (спот цена) на SEEPEX берзи електричне енергије у Србији.

Цене су изражене у еврима и на ЕЕХ и на SEEPEX берзи. Трговина фјучерсима на ЕЕХ берзи се одвија преко мултилатералне трговачке платформе, по правилима берзе.

Важно је напоменути да се ради о фјучерсима са финансијским поравнањем, дакле нема физичке испоруке електричне енергије. Када фјучерс уговор истекне, уговорне стране не испоручују електричну енергију већ исплаћују једна другој разлику између уговорене цене и спот цене на тржишту. Као што се може закључити, трговина фјучерсима представља „zero-sum-game“, у смислу да се не ствара нова вредност, добитак једног је губитак другог.

Трговина електричном енергијом у периоду 2023–2025. се планира да се обавља и на билатералном тржишту електричне енергије и на организованим тржиштима како у Србији тако и на тржиштима електричне енергије у Европској Унији и Енергетској Заједници Југоисточне Европе.

На дан 29.03.2023, на тржишту електричне енергије у Републици Србији 54 компаније имају потписан уговор о Балансној Одговорности са АД ЕМС и могу да тргују електричном енергијом.

Трговина електричном енергијом преко зависног привредног друштва ЕПС Трговање доо Словенија

Друштво је регистровано дана 1. јула 2014. године и након што су испуњени предуслови за почетак обављања делатности трговине електричном енергијом и за пословање пуним пословним капацитетом у Мађарској, током 2015. године, Друштво се бавило трговином ел.енергијом за потребе уравнотежења и оптимизације електроенергетског портфела (ЕЕП) матичног предузећа, на тржишту у Мађарској у 2015. години (од 01. априла почела је трговина на берзи електричне енергије HUPX). Од 11.07.2017., ЕПС ТРГОВАЊЕ је почело да тргује и на берзама у Хрватској и Словенији.

Циљ је да се и током 2023., 2024. и 2025. године Друштво бави трговином електричном енергијом за потребе уравнотежења и оптимизације електроенергетског портфела (ЕЕП) матичног предузећа и на берзама ел.енергије у Мађарској, Хрватској и у Словенији.

ЕПС ТРГОВАЊЕ д.о.о, Словенија – је на организованом тржишту електричне енергије у Мађарској (берза електричне енергије – HUPX), Хрватској (берза CROPEX) и Словенији (берза BSP Southpool) – остварило је следећи обим трговања у претходном трогодишњем периоду и у текућој години :

- у 2019. години, 897,0 GWh за 39,1 мил. € (продато 764,1 GWh, купљено 132,9 GWh)
- у 2020. години, 814,3 GWh за 33,7 мил. € (продато 801,1 GWh, купљено 13,2 GWh)
- у 2021. години, 713,2 GWh за 47,0 мил. € (продато 654,3 GWh, купљено 58,9 GWh)
- у 2022. години, 263,7 GWh за 58,0 мил. € (продато 32,0 GWh, купљено 231,7 GWh)

Планирани обим трговине за наредни трогодишњи период је:

- у 2023. години 857 GWh за 114,0 мил. €
- у 2024. години 860 GWh за 139,4 мил. €
- у 2025. години 520 GWh за 73,7 мил. €

Балансно тржиште електричне енергије у Србији и учешће ЕПС АД

АД ЕМС је, као оператор преносног система и оператор тржишта, одговоран за балансирање система и обезбеђење системских услуга у електроенергетском систему у Републици Србији. Ступањем на снагу Правила о раду тржишта електричне енергије јануара 2013. године, уведен је концепт балансне одговорности на тржишту електричне енергије у Србији.

Балансна одговорност подразумева финансијску одговорност учесника на тржишту у случају одступања од пријављених дневних планова рада (план производње, план испоруке крајњим купцима и план размена са осталим снабдевачима).

У складу са Законом и полазећи од наведених Правила, балансна одговорност крајњих купаца за сва места примопредаје на преносној и дистрибутивној мрежи, пренета је на снабдевача, закључењем уговора о продаји електричне енергије са потпуним снабдевањем или закључењем уговора о преносу балансне одговорности. Свака балансно одговорна страна је у обавези да потпише Уговор у балансној одговорности са АД ЕМС.

Унутар Групе ЕПС, балансно одговорна страна је ЕПС АД – Управа за управљање електроенергетским портфељем за све чланове своје балансне групе, тј. огранке за производњу, крајње купце (регулисано и слободно тржиште) као и за ЕПС Дистрибуцију (на основу закљученог уговора о потпуном снабдевању).

За потребе одржавања баланса између укупне производње, потрошње и пријављених блокова размена електричне енергије унутар своје регулационе области, у складу са Уговором о учешћу у балансном механизму потписаним са ЕПС АД, АД ЕМС као оператор преносног система, ангажује балансне ентитете секундарне и терцијарне регулације. Терцијарна и секундарна регулација се активира према редоследу ангажовања баланских ентитета који оператору преносног система достави ЕПС АД. Такође, АД ЕМС има право да ангажује хаваријску енергију (уговорну резерву) у складу са уговорима са суседним операторима преносних система за потреба балансирања система.

ЕПС АД је доминантни учесник на балансном тржишту у Србији у смислу производње и, за сада, једини потписник Уговора о учешћу у балансном механизму. Први уговор је ЕПС АД, као балансно одговорна страна, потписао за рачун својих зависних привредних друштава за производњу електричне енергије као баланских ентитета у 2013, док је важећи уговор потписан у фебруару 2016. у складу са статусним променама у ЕПС Групи.

Активирана енергија за потребе балансирања система у 2022. години, из баланских ентитета ЕПС АД, износила је 832 GWh (409 GWh за регулацију навише и 423 GWh за регулацију наниже) и укупан нето приход ЕПС АД по овом основу износио је око 43,7 милиона еура. С друге стране, по основу балансне одговорности, ЕПС АД је имао нето трошак око 48,8 милиона еура за балансна одступања чланова своје балансне групе.

Према плановима за 2023-2025, очекује се ниво ангажовања балансне енергије у износу од око 1.000 GWh на годишњем нивоу, док је нето приход по овом основу пројектован на 52,3 милиона евра за 2023 годину, и 70,4 односно 58,4 милиона евра у 2024-2025.години. Нето трошак по основу балансног одступања је планиран на годишњем нивоу од око 48,7 милиона евра за 2023. годину, и око 66,8, односно 55,4 милиона евра у 2024-2025.години

У периоду 2023-2025, планиран је значајан ниво производње електричне енергије повлашћених произвођача (ОИЕ), пре свега ветропаркова. Укупна планирана количина за откуп од ОИЕ је:

- у 2023. години, 2.015 GWh, од тога 1.057 GWh из ветропаркова
- у 2024. години, 2.328 GWh, од тога 1.070 GWh из ветропаркова
- у 2025. години, 2.604 GWh, од тога 1.216 GWh из ветропаркова

Укупан тренутни инсталисани капацитет у ветропарковима који су део БОС ЕПС АД износи 397 MW и то су ветропаркови који су у систему фид-ин тарифе. У 2024, очекује се почетак рада ЕПС АД-овог ветропарка Костолац (планирана снага 73 MW), док постоје најаве да ће 200-300 MW у ветропарковима осталих инвеститора бити у пробном раду у периоду 2024-2025.

Према Закону о коришћењу обновљивих извора енергије (ОИЕ), ЕПС АД као гарантовани снабдевач преузима балансну одговорност и сноси трошкове балансирања за произвођаче електричне енергије из обновљивих извора који су у систему фид-ин тарифе, до истека подстицајног периода, што је свакако била обавеза ЕПС АД и према претходним законским решењима.

Значајна промена у Закону о коришћењу ОИЕ је и да ЕПС АД преузима и балансну одговорност за произвођаче из ОИЕ који су у систему тржишне премије, при чему ова обавеза истиче након шест месеци од дана спајања организованог унутардневног тржишта Републике Србије са јединственим европским

организованим унутардневним тржиштем или истеком 30 месеци од дана успостављања организованог унутардневног тржишта у Републици Србији, у зависности од тога који рок први истекне.

Произвођачи из ОИЕ, по правилу имају значајна одступања производње од планиране, и стога то може довести до пораста трошкова балансног одступања за ЕПС АД, поготово имајући у виду нове обавезе ЕПС АД према Закону о коришћењу ОИЕ.

ЕПС АД - Послови управљања ЕЕП континуално анализирају утицај планиране и реализоване производње из ОИЕ на финансијски резултат ЕПС АД на балансном тржишту.

15. Мере економско-финансијске консолидације

Цене електричне енергије

Законским одредбама које су усклађене са трећим пакетом европских директива којима се, између осталог, регулише и тржиште електричне енергије и природног гаса, предвиђено је да Агенција за енергетику Републике Србије, сваке године анализира потребу регулисања цена електричне енергије за гарантовано снабдевање, односно утврди да ли су се стекли услови да се престане са регулацијом цена електричне енергије за домаћинства и мале купце. На основу урађених анализа АЕРС је закључио да у условима када регулисана цена електричне енергије за гарантовано снабдевање знатно заостаје за тржишном ценом која би била стимулативна и за друге снабдеваче и када се велики број становника налази у условима апсолутног и енергетског сиромаштва, без обзира на расположивост електричне енергије у региону, као и расположивост преносних интерконективних капацитета, укидање регулације ових цена није прихватљива опција обзиром на последице и ризике које таква одлука са собом носи.

Да би се регулација цена за гарантовано снабдевање могла укинути, неопходно је да се крене, са постепеним смањивањем и елиминисањем разлике између регулисаних и тржишних цена електричне енергије, обезбеди већа обухватност заштите енергетски угрожених купаца и у том циљу унапреди Уредба за заштиту енергетски угрожених купаца. Истовремено, треба припремити сва неопходна акта и алате за ефикасније функционисање малопродајног тржишта. Такође, услед утицаја пандемије на привредну активност у 2021. години, значајног раста цене електричне енергије на тржишту електричне енергије у другој половини 2021. године и 2022. године и очекиваних негативних ефеката у наредном периоду, сходно томе и ризика од увећаног броја купаца електричне енергије на гарантованом снабдевању који могу имати значано мања примања, расте значај регулисања цена електричне енергије на гарантованом снабдевању.

АЕРС је дао сагласност на повећање цене електричне енергије за купце са правом на гарантовано снабдевање за 8% у просеку од 01. јануара 2023. године и од 01. маја 2023. за 8% у просеку.

ЕПС АД ће извршити анализу економско финансијског положаја и кретања тржишних цена на основу које ће се дефинисати даља политика цена и покренути иницијативу код АЕРС за корекцију цена електричне енергије за наредни период. Смањењем разлике између тржишне цене и цене електричне енергије за гарантовано снабдевање ублажили би се ризици везани за недостатак финансијских средстава, а тиме би се омогућио развој и реализација планова развоја и планова инвестиција.

Наплата електричне енергије

У наплати потраживања ЕПС АД је остварио значајне резултате и напредак у последњих неколико година захваљујући упорном и континуираном раду на примени законом прописаних мера за принудну наплату као што су опомињање неплатиша, обуставе испоруке електричне енергије, покретање поступка извршења, реализација средстава обезбеђења плаћања итд. У наредном периоду ће се наставити са активностима на одржавању високог степена наплате електричне енергије, која ће омогућити да предузеће постане профитабилније и ликвидније. Да би се постигли ови циљеви неопходно је континуирано спроводити мере које се односе на поштовање рокова измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама, поштовање резервног снабдевања од 60 дана, увођење јединственог система обрачуна и наплате, централизацијом уговора о продаји електричне енергије.

Број запослених

Дефинисање краткорочне и дугорочне стратегије ЕПС АД у условима либерализованог тржишта електричне енергије, заједно са реализацијом целовитог реструктурирања ЕПС АД, условиће извесне измене организационе структуре и броја запослених.

Планирана динамика запошљавања у периоду 2023-2025., извршиће се у складу са важећим законским и подзаконским актима којима се уређује ова област.

Планирани број запослених уважава захтеве производних процеса и пословања у функцији реализације електроенергетског биланса и предвиђених програма рада и развоја. Угроженост производних процеса посебно је изражена у производним огранцима, обзиром да највећи број запослених који је напустио ЕПС АД у претходним годинама чине запослени који су обављали послове на производним радним местима са бенефицираним радним стажом и испуњавали услове за превремену пензију, а који су били директно ангажовани на пословима производње електричне енергије, производње угља и одржавања дистрибутивног система. Постојећи дефицит радне снаге директно утиче на све већи број повреда на раду, што додатно смањује број извршилаца на системима. За потпуно искоришћење производних капацитета, постизање задатих планова производње и обезбеђење адекватног нивоа заштите на раду и заштите од повреда на раду, неопходно је обезбедити потребан број извршилаца са адекватним квалификацијама. У том смислу, политика обнављања и занављања кадрова реализоваће се кроз конкретне активности и заједничке програме, увек у складу с потребама процеса рада и циљевима достизања оптималног броја, квалификационе и старосне структуре запослених.

Планиране иницијативе за повећање ефикасности са процењеним улагањима и уштедама

Једна од основних компоненти дугорочне стратегије компаније је рационализација трошкова пословања кроз континуирано унапређење оперативне и енергетске ефикасности. Квантификација смањења специфичних оперативних трошкова, могућа је кроз ефекте препознатих мера у процесима појединачних и делатности у ланцу. У складу са тим, у периоду 2023 - 2025. планирано је низ мера:

- **У пословима производње угља**

Дати пројекти су предвиђени пројектом „Унапређење ефикасности и продуктивности ЕПС“ (који је урађен од стране BCG), њихова реализација је у највећем броју покренута и даљи ток је планиран према трогодишњем програму и плану ЕПС АД Београд. Због пандемије COVID 19 израда и реализација већине

пројеката је померена за наредне године, што даље пролонгира саму израду и очекиване уштеде применом датих пројеката:

- Инвестиције у унапређење ефикасности Колубара Прераде од око 5 М€ са ефектима од замене железничког транспорта равнoг угља од Погона „Сува сепарација“ до РЈ „Мокра сепарација“ трачним транспортерима, донеће годишње уштеде од око 3 М€. Реализација пројекта је започета потписивањем Уговора 17.03.2021. године.

Први део, прве фазе, је завршен, док завршетак радова на другом делу прве фазе и другој фази су померени за наредну годину. Разлог за померање радова је потреба за равним угљем, којим се снабдева Топлана и погон Сушаре, а уколико би се наставили радови, испорука угља би била обустављена.

Такође, при извођењу радова уочени су недостаци у техничким решењима, у систему хидраулике и електронике, као и у другим склоповима, који ће се отклонити до наредне године.

- Инвестиција за дати пројекат процењена је на око 19 М€. Предвиђена је за набавку опреме за повећање нивоа аутоматизације у оквиру поља, који се састоји од неколико подпројеката. Реализација и уштеда, на основу овог пројекта, касниће у односу на првобитно предвиђен период, пошто се касни са израдом Студије изводљивости.
- Повећање укупне искоришћености постојећих система за ископавање кроз три подпројекта: Побољшање праксе експропријације, Повећање расположивости машина помоћне механизације и Побољшање путне мреже на површинским коповима предвиђало је уштеде од око 20 М€ годишње, уз укупне инвестиције од око 28 М€. Планиране уштеде које су предвиђене у ова три подпројекта, директно зависе од степена реализације инвестиција према ЗПП за текућу годину.
- „Студија изводљивости унапређења процеса одржавања рударске механизације увођењем система агрегатне замене“ је завршена и усвојена на Стручном савету ЕПС АД Београд 03.09.2021. године. Ефекат мера унапређења инвестиционог одржавања кроз агрегатну замену делова, са процењеним инвестицијама од 15 М€ за Колубару и 5 М€ за Костолац, се може очекивати у наредном периоду када почне реализација пројекта на основу смерница и мера из урађене Студије.
- Енергетска ефикасност применом еколошког система за управљање квалитетом угља, укупне вредности пројекта 74 М€. По завршетку пројекта укупни ефекат се очекује кроз уштеде од 36,8 М€/год. Систем за хомогенизацију угља је завршен и тренутно се отклањају недостаци.

У ЗПП 2023-2025 унете су још две теме које се тичу повећања ефикасности, а након њихове израде, добиће се вредности потребних улагања са ефектима уштеде.

- Анализа могућности примене технологије рударство 4.0 на површинским коповима ЕПС АД Београд
- Анализа ефеката примене пројектованих и изведених мера предодводњавања и одводњавања на ефикасност рада површинских копова ЕПС АД Београд

Планирана су средства за потребну документацију, тако да се у наредном периоду очекује израда наведених анализа.

• У пословима производње електричне енергије

Иницијативе за уштеде у енергетском сектору у домену техничких послова производње енергије:

1. смањење дужине трајања планских застоја (ремонта) - повећање ефикасности организације ремонтних активности; стална мера скраћења трајања стандардних ремонта уз задржавање квалитета и квантитета ремонтних радова.
2. смањење броја и дужине трајања непланских застоја и парцијалних испада (кварова и смањења снаге производних јединица услед недостатака на опреми); стална мера која се спроводи

повећањем квалитета изведених ремонтних радова, набавком опреме високог квалитета и извођењем интервентних радова у континуитету.

3. смањење сопствене потрошње енергије у објектима огранака:

- 3.1 оптимизација и аутоматизација HVAC (грејања, вентилације и климатизације), смањење сопствене потрошње појединих хидроелектрана променом начина грејања објеката у кругу ХЕ (топлотне пумпе и сл.) као и прелазак са грејања на течено гориво (ХЕ Ђердап 1) на неки други ефикаснији начин грејања (топлотне пумпе и сл.),
- 3.2 уградња штедљивих сијалица, сензора осветљења, увођење аутоматског управљања осветљењем,
- 3.3 замена опреме модернијом и ефикаснијом са мањом сопственом потрошњом приликом реализације капиталних ремонта и ревитализација,
- 3.4 анализа сопствене потрошње на ХЕ у ЕПС АД Београд и израда смерница за потребе извештавања и билансирања производње на ХЕ,
- 3.5 смањење сопствене потрошње коришћењем енергије из обновљивих извора (изградња фотонапонских електрана на објектима ТЕНТ А; у току је израда пројектно техничке документације за изградњу фотонапонске електране на спољним објектима ТЕНТ Б; планирана је израда пројектно техничке документација за изградњу фотонапонске електране на спољним објектима ТЕ Морава, ТЕ Колубара и ЖТ; израда инвестиционо техничке документације и изградња соларних електрана на крововима производних објеката ЕПС АД)

4. увођење централизованог управљања производњом:

- 4.1 наставак примене пројекта ПРОТИС,
- 4.2 примена софтвера за праћење специфичне потрошње топлоте за блокове ТЕНТ А3, А5 и А6
- 4.3 интеграција осталих система и пројеката у ПРОТИС:
 - дијагностичког центра,
 - ХИС: Дрина, Ђердап, Власина, Пирот,
 - праћење и контрола сопствене потрошње термоелектрана (ТЕНТ А, ТЕНТ Б, ТЕ Костолац А и ТЕ Костолац Б),
 - интеграција софтвера за праћење специфичне потрошње топлоте блокова ТЕНТ Б1 и Б2 (друга фаза пројекта)
 - интеграција софтвера за праћење специфичне потрошње топлоте блокова ТЕКО Б1 и Б2 (трећа фаза пројекта)
 - даљинско управљање напонима (услуга која ће се наплаћивати ЕМС АД, а која ће ЕМС АД послужити за смањење губитака у ЕЕС-у, потписана иницијатива ЕМС – ЕПС за реализацију овог пројекта)
- 4.4 реализација Пројекта ЦДС (у надлежности послова трговине електричном енергијом) – функционална надградња постојећег у централни диспечерски центар ЕПС АД Београд и његово повезивање са ПРОТИС,
- 4.5 реализација Пројекта интегралног управљања производњом (Производни централни диспечерски центар ЕПС АД Београд у надлежности функције ПЕЕ, са процесним подацима прикупљеним у ПРОТИС и оперативним интерфејсима према централном диспечерском систему ЕПС АД Београд и опционо НДЦ ЈП ЕМС, НДДЦ ОДС и будућим централизованим ДЦ за производњу угља),

5. Анализа могућности искоришћења отпадне топлоте из система одсољавања котлова и поврат котловске воде у ХПВ у ТЕ Колубара и ТЕ Морава

- **У пословима трговине електричном енергијом**

- У периоду 2023-2025, унапређењем управљања ЕЕП и трговине електричном енергијом, омогућиће повећање прихода од око 7,5 М€ годишње. Укупне потребне инвестиције и трошкови одржавања износе око 5,5 М€ (укључујући улагање у централни систем за диспечинг производњом, централни систем за планирање електроенергетског портфеља, информациони систем за трговину електричном енергијом и информациони систем за анализе тржишта).

- **У пословима снабдевања електричном енергијом**

- Повећање степена наплате применом мера обуставе испоруке електричне енергије, реализације средстава обезбеђења, подношење предлога за извршење, репрограмирања дуга великих дужника и раскид уговора код купаца код којих мере наплате не доносе резултате, а ефекти су обухваћени финансијским планом,
- Примена система електронских фактура и смањење трошкова доставе рачуна кроз доставу рачуна електронским путем,
- Омогућавање нових начина плаћања који ће додатно смањити трошкове наплате електричне енергије на наплатним местима,
- Наставак увођења јединственог система за обрачун и наплату донеће смањење трошкова одржавања,
- Увођење и примена система за управљање односима са купцима (CRM) на комерцијалном тржишту, који би омогућио потпуну повезаност свих процеса који се воде у вези купаца чиме се смањује могућност грешке и уштеда кроз смањење употребе опреме и потрошног материјала.

- **У корпоративним пословима**

- Одржавање и стално унапређење интегрисаних система менаџмента базираних на процесном приступу у оквиру пословних функција применом ИМС као кључног управљачког алата допринеће ефикаснијем пословању ЕПС АД Београд, оптимизацији пословних активности и рационализацији трошкова ЕПС АД Београд, уз континуирану примену захтева законске и техничке регулативе са циљем правовременог прилагођавања захтевима тржишта, надлежних државних органа, окружења и међународних институција, чиме ће се створити услови за профитабилну и добру пословну праксу у ЕПС АД Београд.
- Обједињени уговор за услуге мобилне и фиксне телефоније доноси уштеде од око 28 милиона РСД. Имплементација Система за управљање безбедношћу информација – СУБИ (Information Security Management System – ISMS), усклађеног са Међународним стандардом ISO/IEC 27001, којим ће се у значајној мери подићи ниво информационе безбедности у предузећу – ниво Управе за сада, али и регулативно – оперативно коришћење и управљање информацијама.
Посебно ће корисност доћи до изражаја у информатичком – електронском делу прикупљања, обраде, чувања и доступности тачних информација.
- Одржавање и даље унапређење корпоративне ОСБ информатичке сабирнице-платформе, кроз израду додатних интерфејса за информационе системе кључних корисника из области послова производње енергије и угља, трговине ЕЕ, снабдевања ЕЕ, послова финансија и корпоративних послова, чиме се остварује принцип „један податак на једном

централизованом месту, а користе га сви којима је потребан"; тиме се знатно ефикасније користе технички, људски и ресурси радног времена, што има знатног одраза и на финансијске показатеље.

- ИКТ подршка на одржавању и унапређењу, и интеграцијама великих корпоративних пројеката у процесима производње енергије и угља, као и трговине ЕЕ: Централни диспечерски систем (CDS – *Central Dispatching System*), Централни систем планирања (CPS – *Central Planning System*), Информациони систем за подршку трговини електричном енергијом (ETRM – *Energy Trading and Risk Management System*), апликативни софтвер за предвиђање потрошње и кретање цена електричне енергије, ПРОТИС (производно-технички ИС), Центар за надзор и дијагностику (ЦНД).
- Анализа могућности имплементације система Предиктивног одржавања производних објеката, предикција производње, као и надоградња система праћења кретања цена ЕЕ и потрошње ЕЕ, припрема изградње нових објеката обновљивих извора енергије, а све то коришћењем и метода машинског учења (*Machine Learning*), чиме се, кроз аутоматску анализу, синтезу и обраду огромног броја података доприноси доношењу бржих и квалитетних одлука у тим процесима.
- Наставак пројектовања и изградње интегрисаног информационог система у процесу производње угља (РУДИС), кроз имплементацију удаљених станица надзора и управљања у производним објектима и формирањем диспечерских центара у РБ Колубара, ТЕ-КО Костолац и на нивоу корпорације, у Управи.
- Наставак активности и континуирана подршка информационих система и информатичких ресурса на одржавању и даљем унапређењу система за управљање електронским фактурама, и кроз додатне дубоке интеграције legacy софтвера, чиме се знатно скраћује време размене предметне документације са пословним партнерима.
- Надоградња имплементираних *ticketing* система ради ефикаснијег решавања проблема у функционисању ИКТ сервиса запослених у ЕПС АД, као и ради евиденције о искоришћености људских ресурса Сектора за ИКТ у процесу решавања ИКТ проблема корисника.
- Разграничење имовине и уношење уписаног неновчаног улога у „Електродистрибуција Србије“, д.о.о. Београд ради искњижења непокретности из пословних књига ЕПС АД Београд и смањења пореза на имовину.
- Разграничење имовине са оператором преносног и дистрибутивног система у складу са Законом о енергетици ради искњижења из пословних књига и смањења пореза на имовину.
- Решавање питања имовине у јавној својини Републике Србије у складу са Законом о јавној својини ради смањења обавеза ЕПС АД Београд. За део непокретности на којима се не може успоставити право својине ЕПС АД Београд, у току 2016. и 2017. године, донета су два Закључка Владе о одузимању објеката јавне намене, на основу којих је Београд ЕПС АД Београд престало право коришћења, а самим тим и обавеза одржавања, обнављања и извршавања законских и других обавеза у вези са њима. Такође, на основу донетих закључака, потребно је да Републичка дирекција за имовину РС одреди новог корисника, што до сада није учињено. Потребно спровођење даљих активности на искњижењу предметних непокретности из пословних евиденција ЕПС АД Београд.
- Наставак активности пред надлежним министарством у циљу доношења закључка за давање на коришћење и управљање непокретности ЕПС АД Београд, на којима се не може успоставити право својине, у складу са Законом о јавној својини, а неопходне су за обављање делатности ради које је основано.
- Након доношења закључка о давању на коришћење, израда списка преосталих непокретности на којима није успостављено право својине ЕПС АД Београд и које нису дате

на коришћење ЕПС АД Београд и спровођење активности у циљу доношења закључка Владе, на основу којег би се од ЕПС АД Београд одузеле предметне непокретности, извршило брисање уписаног права и извршиле потребне промене у пословним евиденцијама.

- Разграничење имовине са оператором преносног и дистрибутивног система у складу са Законом о енергетици ради искњижења из пословних књига и смањења пореза на имовину.
- Током 2023. године планиран је наставак обнове возног парка кроз обједињене набавке нових возила по принципу "старо за ново", као и набавке минималног потребног броја нових возила ниже и средње класе, која би заменила део продатих старих возила. Наведене активности утицаће на обнову и повећање ефикасности и економичности возног парка.
- Израда и усвајање корпоративних докумената ИМС Управе ЕПС АД Београд и процедура за реализацију централизованих процеса на нивоу компаније, унапређење постојећих као и даља имплементација система менаџмента по одлуци највишег руководства ЕПС АД Београд, примена захтева инфраструктуре квалитета посебно при дефинисању техничких спецификација у реализацији набавки и великих пројеката, евалуација имплементираних и подршка јединственом функционисању организације ЕПС АД Београд. Пуна примена корпоративних докумената и правила ИМС Управе ЕПС АД Београд смањиће број грешака у функционисању процеса, допринеће већој ефикасности и уштедама, у процесима инфраструктуре квалитета као што је процес управљања течним горивима нафтног порекла на локацијама огранака. Окончање процеса усаглашавања интегрисаних система менаџмента Огранака са Управом ЕПС АД Београд, има за циљ заокружен и успостављен процесни приступ и јединствено поступање. Остваривање овог циља омогућава компанији да ефективно планира своје процесе и њихово међусобно деловање на оптималан и рационалан начин. Коначни циљ стицање групног сертификата за ЕПС АД Београд, за последицу ће, између осталог, имати смањење трошкова екстерних провера у значајној мери. Посебне уштеде се могу очекивати применом система менаџмента енергијом у производним огранцима чије функционисање треба да буде у директној функцији остварења циљева енергетске ефикасности.
- Успостављање нове управљачке структуре Друштва након промене правне форме у акционарско друштво, као и нове организације послова и систематизације радних места. Као очекивани ефекти промене правне форме ЕПС из јавног предузећа у акционарско друштво препознати су: постизање максималне ефикасности пословања, успостављање ефикасног система управљања и вођења послова, рационалније коришћење кадровског потенцијала и повољнији услови за ефикасније отварање и развој тржишта, као и остварење општих и посебних циљева дефинисаних Стратегијом државног власништва и управљања привредним субјектима који су у власништву Републике Србије.
- Наставак активности на унапређењу корпоративног управљања у складу са искуствима из спроведених активности из Акционог плана корпоративног управљања ЕПС-а од 27. фебруара 2019. године и у складу са Акционим планом Републике Србије за спровођење Стратегије државног власништва и управљања привредним субјектима који су у власништву Републике Србије за период од 2021. до 2027. године.

• У пословима финансија

- Подршка стабилизацији унифицираног САП ЕРП решења и наставак имплементације унифицираног САП ЕРП решења према претходно дефинисаном плану,

- Подршка стабилизацији САП ХЦМ решења и наставак имплементације САП ХЦМ према претходно дефинисаном плану,
- Континуирана подршка систему за управљање електронским фактурама (СЕФ) и његово унапређење у складу с одредбама Закона о електронском фактурисању. Примена је, са аспекта јавног сектора, започела 01.05.2022. године и доприноси смањењу трошкова доставе фактура јер се исте електронски региструју.
- Наставак прилагођавања система за нови модел фискализације у складу са одредбама Закона о фискализацији са применом од 01.05.2022. године,
- Подршка имплементираном и централизованом систему за праћење јавних набавки (ЈАНА),
- Подршка имплементираном и централизованом систему за управљање пословном документацијом (ФаДок),
- Подршка и унапређење система беспасирног система који је уведен у фебруару 2023.године,
- Подршка и наставак имплементације унифицираног и хармонизованог шифарског система (пословни партнери, материјали, резервни делови и услуге),
- Подршка интегрисаним системима „од набавке до плаћања“ (ЈАНА-фаДок-САП ЕРП),
- Унапређење система за извештавање,
- Усклађивање интерних аката и процедура.

16. Мере за стабилизацију пословања

Производња електричне енергије

1. Обезбеђење додатних количина угља за електране Огранка ТЕНТ

- Планиран је превоз угља из ПК Костолац за ТЕНТ А просечно око 90.000 т/месечно до краја марта 2023.
- Уговорене су додатне количине увозног угља из региона (БиХ, Румунија, Бугарска, Грчка, Македонија и Црна Гора) као и из Индонезије. Топлотна моћ угља из Индонезије је око 13.000 kJ/kg, те је предвиђен за мешање са колубарским лигнитом.
- На локацији ТЕНТ Б изграђено је привремено истоварно место за угаљ са баржи, као и постројење за контролисано мешање угља из Индонезије и Каменграда (БиХ) са колубарским лигнитом.
- На локацији ТЕНТ А расположива су четири привремена места за истовар угља са баржи (два су изграђена у последњих 6 месеци, а два датирају из 2014. године-увоз после поплаве). Додатне количине угља имају намену да надокнаде недостајуће количине из РБ Колубара и за поправљање квалитета угља из РБ Колубаре, да би блокови, на захтев диспечера за номиналном снагом, могли исту да остваре. До 31.01.2023 је испоручено око 1,55 милиона тона угља из увоза.

2. Набавка мазута и гаса

- Уговорена је набавка потребних количина мазута неопходног за повећање продукције котловских постројења при лошијем квалитету расположивог угља. У резервоарима ЕПС АД-а на дан 01.05.2023. године ускладиштено је 46.126 т мазута. До краја маја биће потписан нови

уговори са НИС-ом за испоруку 88.050 т мазута у 2023. године и првом кварталу 2024. Расположиве и новоуговорене количине ће покрити потребе за мазутом до краја марта 2024 године.

- Снабдевање гасом је у складу са расположивим количинама које добијамо од Србијасгаса и нису најављена ограничења испоруке до краја марта 2023. Планирано је ангажовање ТЕ-ТО на гас почетком грејне сезоне 2023/24. год.
- Сва три агрегата у ТЕ-ТО Панонске су погонски спремни (Зрењанин у претходних 10 година није радно ангажован). Извршен је пријем неопходне радне снаге за безбедну и поуздану експлоатацију ТЕ-ТО Панонске (ангажовање пензионера и новозапослених преко ПРОТЕНТ-а).

3. Текуће и ремонтно одржавање

Завршени су сви планирани ремонти у текућој години и сва постројења су погонски спремна. У току су припреме за ремонтну сезону 2023. године. Планирана средства за ремонтно и текуће одржавање су кроз ЗПП 2023-2025. повећана за 40%, како би се компензовао пораст цена рада, услуга и добара. Такође су у току припреме за капиталне ремонте 2023. (ТЕНТ А5) и 2024. године (ТЕКО Б1 и ТЕНТ А6) у којима ће се извести обимнији захвати на постројењима тих блокова.

На хидроелектранама су завршени планирани ремонтни радови, осим ХЕ Ђердап 1 агрегат А3 који је у ревитализацији од 01.09.2022. (трајање 13,5 месеци).

4. Костолац Б3 (350 MW)

Прва синхронизација блока са мрежом се очекује на јесен 2023 године. После пробног рада и свих потребних испитивања, могућа месечна производња овог блока ће бити око 200 GWh.

Производња угља

1. У току 2023. године биће спроведене следеће мера на стабилизацији, односно повећању производње угља:

- Откопавање заосталих количина угља у лежишту дисконтинуалном технологијом, које није могуће откопати континуалном технологијом, односно откопавање багерима кашикарима и транспорт камионима до депоније угља где постоји могућност његовог прихвата и даљег транспорта на дробљење и ка електранама или утовар на возове или барже. На овај начин, у току 2023. године, планирано је откопавање око 3 милиона тона угља у РБ Колубара и око 0,7 милиона тона у ТЕ-КО Костолац, односно 3,7 милиона тона угља у ЕПС, што чини око 10% укупне производње угља у 2023. години.
- Унапређење управљања квалитетом угља строгом применом оперативног планирања рада багера на откопавању угља уз селективан рад. У систему за управљање и контролу квалитета угља (хомогенизацију) на тамнавским коповима, отклоњени су недостаци за функционисање прве фазе пројекта који подразумева хомогенизацију на збирним трачним транспортерима површинског копа, уз планирање производње и праћење количина и квалитета откопаног угља преко трачних вага и оп-line анализатора.
- Обезбеђење оптималних услова радне средине изградом објеката претходног одводњавања површинских копова-кровинских и међуслојних бунара.

- Наткривање транспортних линија угљених система у циљу заштите од утицаја атмосферских падавина.
- Повећање погонске расположивости основне механизације кроз:
 - Набавку резервних делова за планиране активности везане за агрегатну замену.
 - Даље подизање квалитета обављања ремонтних активности, подизањем стручних и техничких капацитета организационе јединице Колубаре Метал уз набавку квалитетних материјала и резервних делова.
 - Сукцесивну ревитализацију и модернизацију старе опреме.

Све наведено подразумева планирање и реализацију финансијских средстава која би у наредном периоду од две до три године значајно увећала средства одржавања, али би предложене мере након реализације тих средстава допринела повећању погонске спремности, стабилнијем и поузданијем раду основне механизације и значајном паду трошкова одржавања.

- Наставак инвестиционих активности на отварању заменских копова у складу са пројектно-техничком документацијом кроз:
 - Реализацију набавки за основну рударску механизацију које су започете 2022. године - одлагач за површински коп Радљево, 2 БТО система за површински коп Поље Е, роторни багер са самоходним транспортером за површински коп Тамнава-Западно поље и самоходни транспортер за ПК Дрмно.
 - Транспорт из Немачке, преосталог дела (око 5%) купљене коришћене опреме (роторни багер и одлагач) за површински коп Радљево, који је започет током 2022. године, после вишегодишњег застоја, дефектажу пристигле опреме, набавку недостајуће и почетак монтаже.
 - Реализацију осталих неопходних инвестиција, у складу са инвестиционом документацијом, које су везане за инфраструктуру, одводњавање и др.
- Реорганизација система рада, усвајање нове организационе структуре пре свега одржавања основне и помоћне механизације и система за управљање квалитетом угља као и наставак пријема радне снаге са одговарајућим квалификацијама:
 - Одрадити неопходну попуу производних радних места
 - Реорганизовати систем одржавања
- Наставак израде недостајуће пројектне документације, од које су најзначајнији технички рударски пројекти одлагање откривке и заштите од подземних и површинских вода површинског копа Поље Е, Главни рударски пројекат ПК Западни Костолац и Просторни план подручја посебне намене Костолачког угљеног басена.
- Актуелизација постојеће техничке и инвестиционе документације:
 - Актуелизовати Дугорочни програм експлоатације угља у угљоносним басенима ЕПС
 - Иновирати инвестиционе програме
 - Иновирати пројекте предходног одводњавања и одводњавања површинских копова.
- Креирање дигиталних 3Д-геолошких и хидрогеолошких модела лежишта угљева из састава Електропривреде Србије и дигитализација процеса свих фаза планирања.
- Успостављање интегралног система за управљање квалитетом за цео басен (управљање квалитетом угља и источног и западног дела басена на постојећој депонији на западној страни басена уз њено проширење на пројектовану дужину).
- Инфраструктурни радови на завршетку система управљања поплавним таласом реке Пештан, као претходно одводњавање површинског копа Поље Е.

Требало би напоменути и то, да је за велики број мера које би требало предузети за повећање ефикасности, продуктивности и производње угља на површинским коповима ЕПС АД, потребан и неки временски период (две до четири године), тако да ће се прави бенефити ових мера видети најраније за пет година.

Остале мере

ЕПС АД је у циљу превазилажења проблема у пословању предузео мере за смањење потрошње електричне енергије спровођењем одлуке НО ЕПС, који је у складу са Закључком Владе РС 05 број: 312-7254/2022, одобрио попуст за рационалну потрошњу електричне енергије купцима из категорије „домаћинство“ за период октобар 2023 – март 2023. година и то:

- 15 % попушта - за домаћинства која умање потрошњу електричне енергије у односу на исти месец претходне године и то више од 5%, а мање или једнако 20%,
- 20% попушта - за домаћинства која умање потрошњу електричне енергије у односу на исти месец претходне године и то више од 20%, а мање или једнако 30%,
- 30% попушта - за домаћинства која умање потрошњу електричне енергије у односу на исти месец претходне године више од 30%.

Спровођењем Закључка Владе РС, у периоду јануар 2023-март 2023. године, купци из категорије „домаћинство“ смањили су потрошњу електричне енергије и то:

- у јануару 2023. године за 10% у односу на јануар 2022. године, а 44% домаћинстава смањило је потрошњу електричне енергије више од 5% у односу на јануар 2022. године и тиме остварило попуст за рационалну потрошњу
- у марту 2023. године за 9% у односу на март 2022. године, а 40.5% домаћинстава смањило је потрошњу електричне енергије више од 5% у односу на март 2022. године и тиме остварило попуст за рационалну потрошњу,
- док је у фебруару 2023. године повећана за 1% у односу на фебруар 2022. године, а 36% домаћинстава смањило је потрошњу електричне енергије више од 5% у односу на фебруар 2022. године и тиме остварило попуст за рационалну потрошњу.

Реализовано смањење потрошње електричне енергије на комерцијалном и гарантованом снабдевању у складу са препорукама МРЕ за уштеде у потрошњи електричне и топлотне енергије у државним и јавним установама и институцијама, јединицама локалне самоуправе, привреди, као и у домаћинствима и у складу са спровођењем Закључка Владе РС 05 број: 312-725/2022 за домаћинства, у периоду јануар 2023 – март 2023. године:

- за продају електричне енергије ЕДС за надокнаду губитака и сопствену потрошњу остварено је смањење од 158 GWh, односно 12,3%
- на гарантованом снабдевању остварено је смањење потрошње за 303 GWh, односно 6,76%

Из укупно остварених уштеда на комерцијалном и гарантованом снабдевању, у периоду од јануара до марта 2023. године уштеда износи укупно око 461 GWh, што би на годишњем нивоу могло да износи 1.844 GWh, уколико се настави исти тренд потрошње и уштеда и осталих околности које утичу на потрошњу и на могућност уштеде.

Обезбеђивањем неопходних финансијских средстава за трговину на берзама електричне енергије у региону извршена је диверсификација трговине чиме се смањило волуметријски притисак на те берзе, а самим тим и цена.

17. Мапа ризика

Пословање предузећа изложено је великом броју ризика до којих долази због низа непредвиђених околности, односно неочекиваних и изненадних догађаја. Реализација ризика може да доведе до негативних одступања од планираних односно жељених исхода. Неки ризици имају мале последице на пословање и могу се лако контролисати, док други могу запрети и егзистенцији предузећа.

Управљање ризицима подразумева њихову идентификацију, препознавање њиховог карактера и суштине, а затим предузимање свих расположивих средстава и мера за њихово избегавање. Уколико се неки од ризика ипак реализују, онда је неопходно одабрати најбоље, најефикасније и најбезболније методе за њихово решавање и превазилажење. Циљ мапирања ризика је развој каталога ризика који имају потенцијално највећи негативан утицај на пословање и развој адекватних активности за њихово овладавање и помоћ у остваривању стратегије предузећа и доношењу пословних одлука.

У периоду 2023-2025. ЕПС АД ће додатно бити изложен ризицима у пословању које се одвија у изузетно тешким условима због енергетске кризе, ограничених цена електричне енергије, проблема са примарном енергијом и отежаним приступом обезбеђења додатних извора финансирања.

У наставку је списак највећих ризика у пословању ЕПС АД са проценом њиховог утицаја на остваривање пословних циљева и стабилно пословање:

1. Ценовни ризик

ЕПС АД највећи део свог пословног прихода (око 98%) остварује продајом електричне енергије и то потрошачима на гарантованом снабдевању, комерцијалном снабдевању и на тржишту електричне енергије.

Цена електричне енергије за потрошаче који имају право на гарантовано снабдевање (око 44% испоручене електричне енергије екстерним потрошачима) је изузетно ниска. Према последњим расположивим подацима EUROSTAT за друго полугодиште 2022. године, цена електричне енергије за типског потрошача из категорије домаћинство, у Србији је најнижа у Европи и износи 6,17 €cent/kWh. Друга најнижа цена електричне енергије у региону (Босна и Херцеговина) износи 7,38 €cent/kWh, што је за 20% више него у Србији. Цену електричне енергије за купце са правом на гарантовано снабдевање доноси ЕПС АД, уз претходну сагласност АЕРС.

Даље задржавање цене електричне енергије за гарантовано снабдевање на постојећем нивоу, имало би значајне негативне ефекте на пословање ЕПС АД. Цена електричне енергије за гарантовано снабдевање се састоји из цене за енергију и цене приступа и коришћења дистрибутивног система. Део цене за енергију је нижи од цене коштања производње електричне енергије. Повећање цене електричне енергије за гарантовано снабдевање за 5% повећало би приход Групе ЕПС за око 6,5 млрд. динара на годишњем нивоу, при чему би типски потрошач за домаћинство и даље плаћао најнижу цену електричне енергије у региону.

Цене електричне енергије за комерцијалне купце би требало да се утврђује на основу кретања цена електричне енергије на тржишту (берзе HUPX, EEX...) и у зависности од структуре и карактеристика потрошње. Услед енергетске кризе, цена електричне енергије за комерцијалне купце је препорукама Владе РС ограничена до краја октобра 2023. године. Продужење ограничења би додатно негативно утицало на финансијски положај ЕПС АД.

Планом за 2023. годину предвиђена је значајна продаја електричне енергије на тржишту, по просечној цени од 15,6 дин/kWh (132,6 евра/MWh) чиме се обезбеђује приход по овом основу од 37,0 млрд. динара. Евентуално смањење цена на тржишту би значајно смањило приходе ЕПС АД, а самим тим и погоршало планирани финансијски резултат.

2. Ризик ликвидности

Током периода 2023-2025.г. може доћи до погоршања ликвидности услед:

- Смањења степена наплате текућих фактура - сваки проценат остварења мањег степена наплате смањује прилив финансијских средстава за око 3,7 млрд.дин. годишње.
- Повећања трошкова набавке електричне енергије као резултат проблема које ЕПС АД има са примарном енергијом. Повећање набављених количина електричне енергије у функцији уравнотежења и оптимизације у односу на план за 10% (набавка од лиценцираних трговаца и набавка на берзи) увећава трошкове набавке електричне енергије за око 0,7 млрд. динара у 2023. години.
- У условима недостатка електричне енергије и додатног ангажовања ТЕ-ТО Нови Сад, појавиће се потреба за куповином додатних количина природног гаса, чија цена на тржишту расте.
- ЕПС АД преноси средства ЈМС по основу РТВ претплате у пуном износу, без обзира на степен наплате, што такође угрожава ликвидност ЕПС АД.

3. Оперативни ризици

- Остваривање Електроенергетског портфеља за 2023. годину је најризичније у периоду новембар-децембар, имајући у виду да не постоји резерва у производњи термоелектрана на угљ.

На остваривање Електроенергетског портфеља у периоду новембар-децембар 2023. године могу утицати следећи ризици:

- Хладније време за око 1°C – за последицу има повећање потрошње електричне енергије за грејање у износу око 105 GWh односно 1,5% више од плана.
- Хидрологија лошија од планиране (седмични дотоци на нивоу 70% вероватноће појаве дотока) – за последицу има смањење производње хидроелектрана за око 160 GWh односно 9,4% мање од плана.
- Производња ТЕ на угљ мања од планиране за око 150 GWh, односно 3,2% мање (у случају да термоблокови у ТЕНТ А и ТЕНТ Б не могу да достигну планирану расположиву снагу-квалитет колубарског угља за око 2% лошији од планираног и количине увозног угља буду на нивоу 70% планираних количина и кашњење уласка у погон термоблока Б3 у ТЕ Костолац Б).

Ако се наведени ризици остваре за последицу имаће се мања продаја електричне енергије и/или додатна куповина електричне енергије у износу око 415 GWh.

• Ризици за остваривање плана производње угља

Основни ризици за остваривање планиране производње угља су:

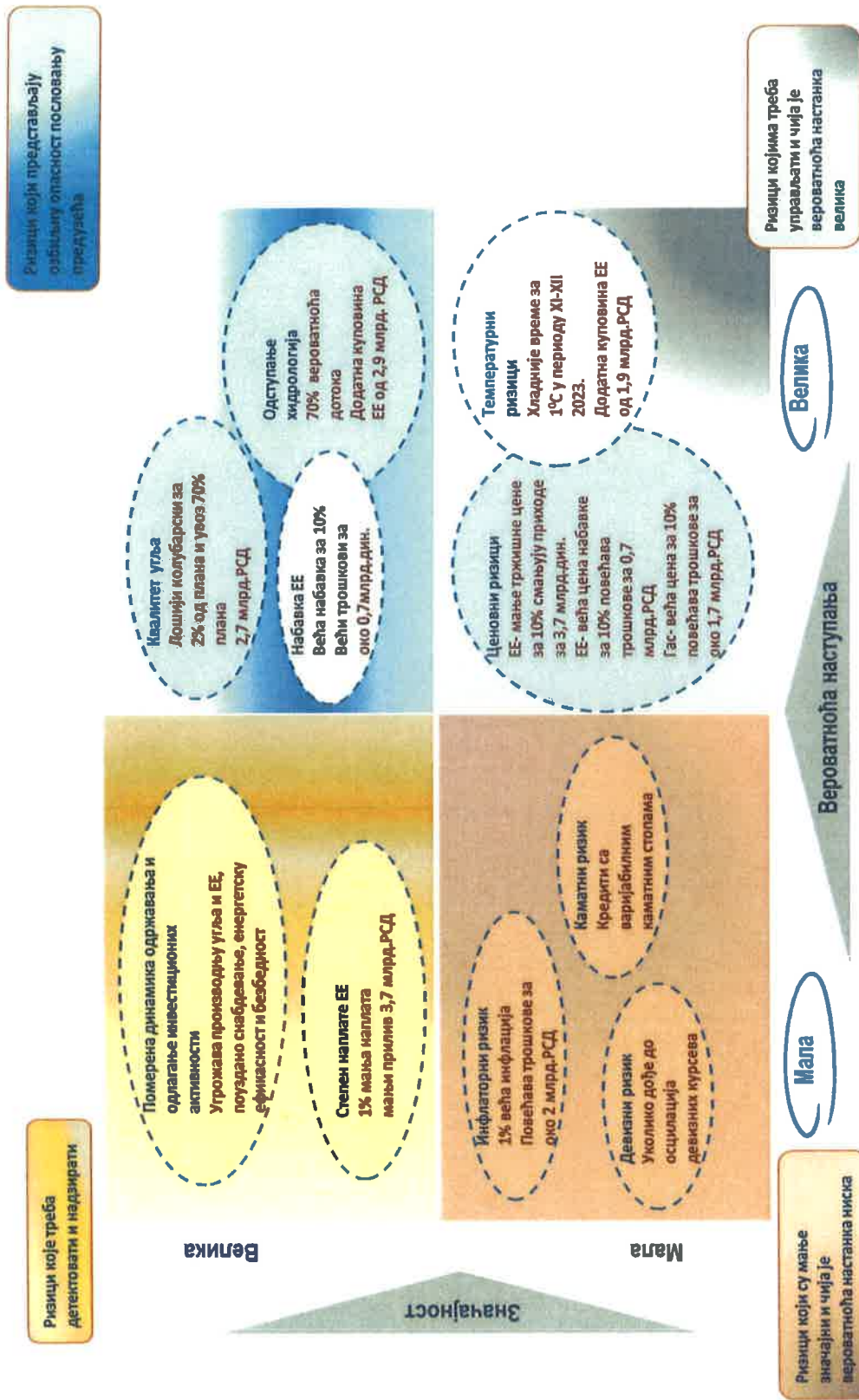
- Неиспуњење биланса откривке,
- Кашњење у изради инвестиционо-техничке документације,
- Кашњење у набавци основне механизације за нове и заменске површинске копове,
- Кашњење у прибављању неопходних дозвола за извођење радова,
- Отежана реализација поступака јавних набавки,
- Кашњење у реализацији експропријације испред фронта рударских радова.

• Одржавање – хаваријско или продужено

Одступање реализације планираног одржавања, којим је предвиђено да се наставе реконструкције и модернизације електроенергетских и рударских капацитета, и да се даљим побољшањем превентивног

одржавања уз савремену техничку дијагностику постројења одрже у задовољавајућем техничком стању, угрозило би експлоатацију и производњу, поуздано снабдевање и енергетску безбедност, смањило енергетску ефикасност и имало негативан утицај на животну средину.

- Евентуална немогућност да се обезбеде довољна средства за планиране инвестиционе активности у периоду 2023-2025. године, би за последицу имало следеће:
 - Немогућност остварења производње угља дефинисане енергетским портфељом у РБ Колубара и ТЕ-КО Костолац; успоравање активности за планирану производњу угља и резерви угља припремљених за експлоатацију, што доводи у питање производне могућности копова у наредним годинама, а уз ризик све већег смањења, што би за последицу имало смањење производње електричне енергије, односно смањење ефеката уложених средстава,
 - кашњење у планираној динамици отварања нових површинских копова у РБ Колубара,
 - недовољна улагања у реализацију обавеза према становништву у зони утицаја радова може изазвати неповољан однос локалних власти и манифестацију незадовољства околног становништва,
 - немогућност спровођења мера неопходних за очување животне средине и поштовања у роковима преузетим из међународних обавеза
 - успоравање процеса реструктурирања, корпоративизације и даљег развоја Електропривреде Србије кроз заједничка улагања и остваривање партнерских односа.
- 4. **Девизни ризик** – постоји могућност настанка негативних последица на финансијски резултат и капитал ЕПС АД уколико дође до значајних осцилација девизног курса динара.
- 5. **Каматни ризик** – већина кредита је са варијабилним каматним стопама те стога повећање каматних стопа негативно утиче на пројектовану финансијску стабилност ЕПС АД.
- 6. **Управљање јавним набавкама** - поремећаји на тржишту (нагли скок цена енергената, челика, гуме, пластике, и др.), значајно утичу на планирање, спровођење и окончање поступака јавних набавки, а потом и на реализацију истих, што се одражава и на оперативно пословање и производњу.
- 7. **Стопа инфлације** - већа стопа инфлације од предвиђене у овом програму условила би угрожавање ликвидности и тешкоће у реализацији ЕЕБ, даље одлагање инвестиционих активности и програма ремонта. Сваки проценат веће инфлације од предвиђеног овим Програмом пословања повећава трошкове пословања ЕПС АД-а за око 2,0 млрд. динара годишње.
- 8. **Правни ризик** - Потенцијалне обавезе по судским споровима.

18. Контрола и праћење Програма пословања

1. Извршни директори и директори привредних друштава ће редовно пратити реализацију Програма пословања ради благовременог предузимања мера за његово спровођење.
2. Надзорном одбору ЕПС АД ће се месечно достављати информације о реализацији планова производње, ремонта, а тромесечно извештаји о степену реализације Програма пословања за 2023.г.